

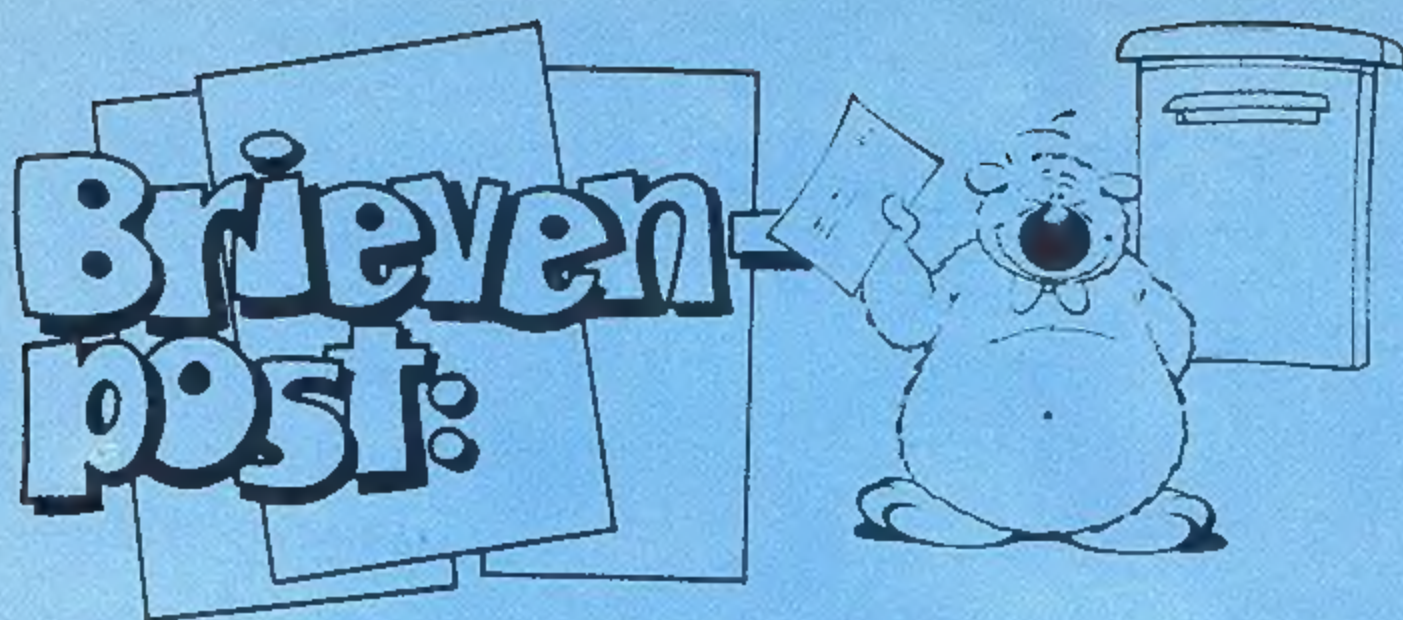
N° 42
44e jaargang
10-10-89

EUROPALIA 89
日本
JAPAN IN BELGIUM

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT

Sneeuw
DE RODE DAGERAAD

Wil je wat weten of zo maar een briefje schrijven voor onze rubriek brievenpost, stuur dat dan naar:

Voor Nederland: Redactie Kuifje, Postbus 341, 2100 AH Heemstede.

Voor België: Redactie Kuifje, P.H. Spaaklaan 11, 1070 Brussel.

Als je brief in de rubriek brievenpost wordt geplaatst, krijg je een gratis stripalbum van Dommel toegestuurd!

Hallo redactie en Dommel, Ik hoop dat jullie zin hebben om dit briefje van een trouwe lezer door te pluizen en op m'n brandende (oei, wat heet!) vragen te antwoorden. Misschien stel ik een overbodige vraag, maar dat komt dan doordat ik Kuifje in een verzamelband lees. Daarvan heb ik er nu al 66. Zo is het ook makkelijk om dit leuke weekblad in een goede staat te bewaren. Ik zal jullie niet vervelen met een meterslange waslijst van top tien, twintigen, enz. Maar ik laat graag weten dat ik Sterne, Bédou, Rosinski en last but not least Andreas de absolute top vind. Nu die dringende vragen van me:

1. Komen er nog nieuwe delen in de Collectie Auteurs?
2. Wanneer komt het nieuwe album van Adler uit?
3. Kunnen jullie me een lijst bezorgen met het volledige oeuvre van Andreas?
4. In een oud nummer stond een artikel over de briljante Frank Frazetta. Welke (Engelstalige) boeken zijn er van deze duivelskunstenaar op de markt?

5. Zijn de volgende uitgaven nog verkrijgbaar:

- Corentin en de wegen van het wonderlijke
- Verzameling Kuifje 161?

6. Zouden jullie Marvano niet kunnen strikken in dit weekblad te verschijnen?

7. Mogen we nog iets verwachten van Bob de Moor in Kuifje?

Ik laat het hierbij, hoewel ik nog uren door had kunnen zeuren. Ik hoop dat jullie me een antwoordje terugsturen, anders moet ik nog zes weken plus een jaar wachten voor ik dit briefje in de brievenrubriek kan lezen.

Dieter van den Buys
Bredene, België

Tja, als je echt niet kan wachten, heb ik misschien een tip voor je. Je raadt het al? Nee? Nou, dan moet je het zelf maar weten.

Wat betreft je vragen: die zijn niet allemaal een twee drie te beantwoorden, maar ik doe m'n best. Vooral vraag 3 en 4 zouden zelfs een stripdeskundige dagen werk geven.

1. Nee.

2. In oktober. Titel: Dood in transit.

3. We kunnen je een persbiografietje opsturen, met daarop een lijst van vertaalde albums. Heb je daar niet genoeg aan, dan verwijzen we naar het tijdschrift Zozolala. Nummer 40 was grotendeels aan Andreas gewijd. (Redactie-adres: Newtonstraat 36, 6533 KG Nijmegen NL).

4. We hebben geen idee. Steek je licht 'ns op bij een stripwinkel.

5. zie 1.

6. We geven je suggestie door aan de hoofdredacteur.

7. Bob de Moor werkt momenteel aan het laatste Blake en Mortimer-verhaal en aan zijn eigen serie Cori de Scheepjongen, maar het zit er niet in dat die strips in Kuifje komen.

Dat was het weer voor deze week. Tot de volgende...

WAF,
Dommel

Het weekblad Kuifje is een uitgave van:

De Lombard Uitgaven N.V.

P.H. Spaaklaan 1-11

1070 Brussel

Telefoon: 02/5266811

Telefax: 02/5204405

Uitgever: Rob Harren

Hoofdredacteur: Jean-Luc Vernal

Redactie: Sophie Dumont, Michèle

Gauthier en Martine Vienne

Druk: Continental Printing

Grimbergen/België

Abonnementsopgave/

klachten voor België:

P.V.D.-Dienst Abonnementen

Klein Eilandstraat, 1

1070 Brussel

Telefoon: 02/525.14.03

Abonnementsprijzen:

Per half jaar (26 nrs): 1100 BF,

Per jaar (52 nrs): 1990 BF,

door storting op rekening

210-0985103-23

van P.V.D.-Brussel

Advertenties voor België:

de Lombard Uitgaven - Brussel

Nicole Geerlandt

tel. 02/5266811

Abonnementsopgave/

klachten voor Nederland:

P.V.O.-abonnementen services

Postbus 77, 5126 ZH Gilze

Telefoon 01615-7450

toestel 412

Abonnementsprijs: 6 maanden:

fl. 65,—

Adreswijziging: 4 weken van te

voren schriftelijke opgave via wikkelt rond KUIFJE.

Annuleringen: opzegging

4 weken vóór het einde van de

abbonementstermijn schriftelijk opgeven.

Advertenties Nederland:

Lombard Nederland B.V.

Postbus 341

2100 AH Heemstede

Redactie Kuifje-Nederland:

Lombard Uitgaven Nederland B.V.

Postbus 341

2100 AH Heemstede

Buitenlandse abonnementsprijs op aanvraag.

DE BESTE WESTERN STRIP CARTLAND Deel 8

De schaduw
van het leven

Overal
verkrijgbaar!

Uitgever
DARGAUD
BENELUX

Swing

Verse, natuurlijke vruchtensappen
zonder bewaarmiddelen noch
toegevoegde suiker.

Zon, kwaliteit en gezondheid in de
fles!

Solasun NV, B - 9230 Melle
Tel.: 32-91/31.41.75

ALLES OVER PAARDEN EN PONY'S

Overal
verkrijg-
baar!

Uitgave:
HOLCO BV
ALKMAAR

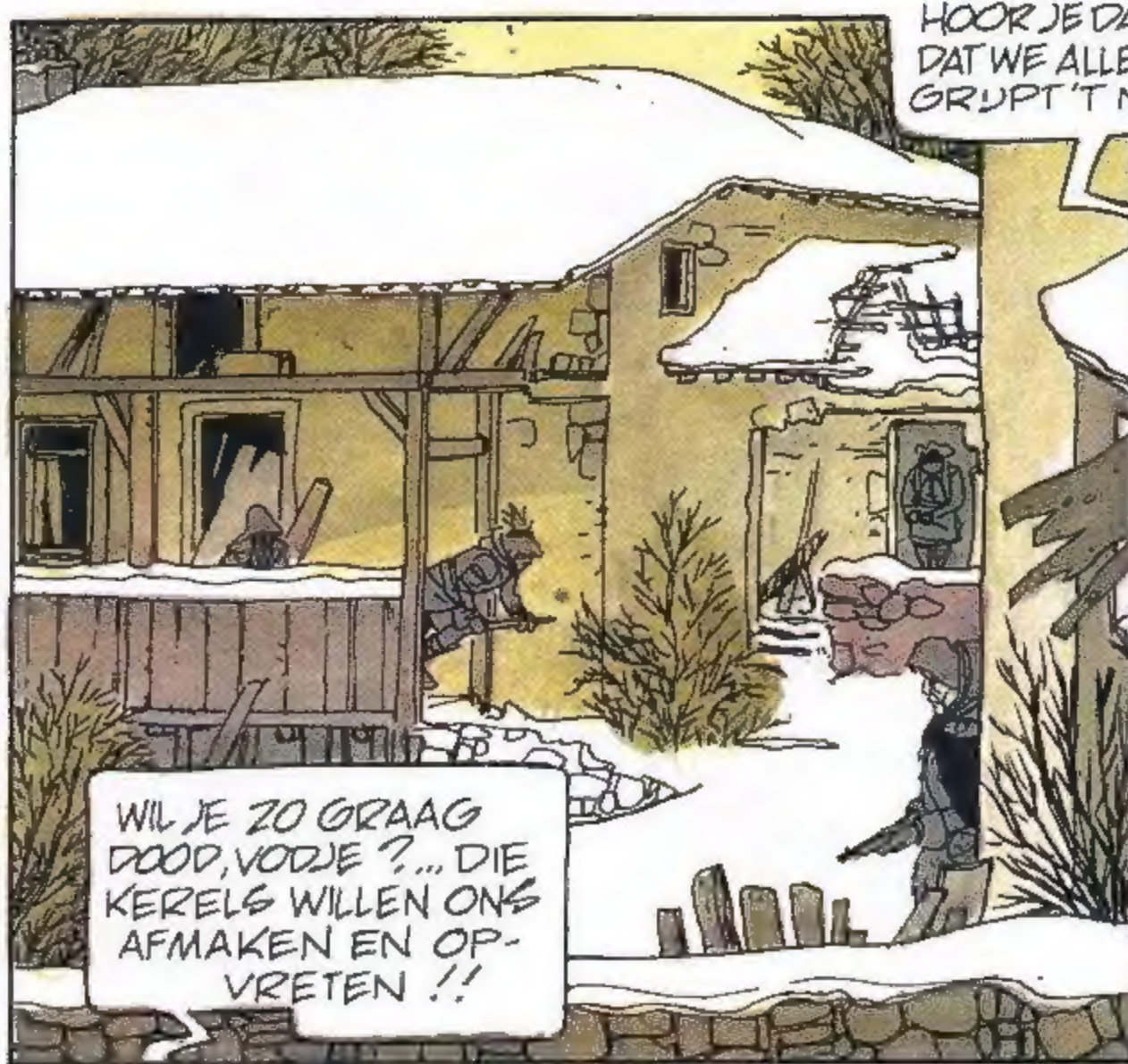

SNEEUW

SAMENVATTING: Sneeuw aanvaardt de taak die Northman hem toevertrouwd: de Twaalf sleutels recupereren vooraleer de doders van Buiten ze in hun bezit krijgen! Zijn eerste doel is Nr. 2: de Schot... Op zijn weg, neemt hij wat rust in een verwoest dorp en ontmoet er een vreemd meisje...

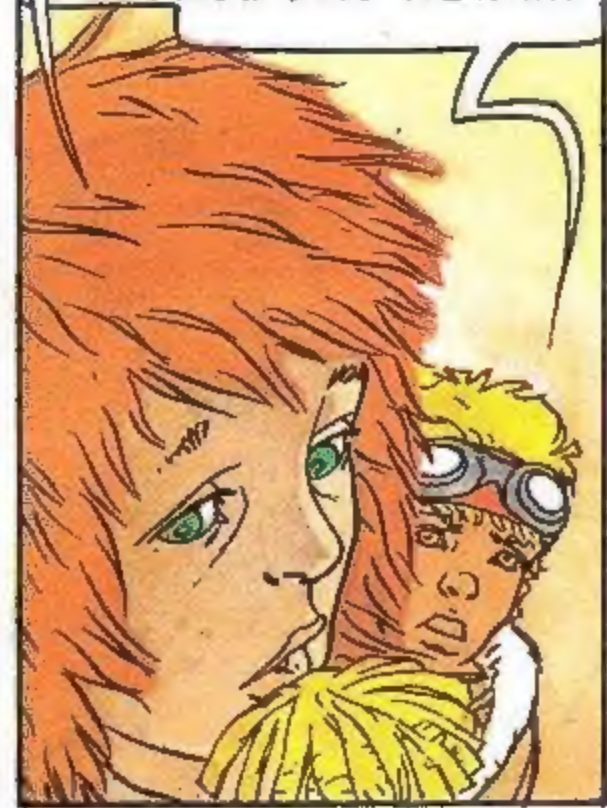

BEN JE HELE-
MAAL GEK!
KOM, ZOEK SNEL
DEKKING! VLIJG!

HOOR JE DAT BROERTJE? HIJ WEEET NIET
DAT WE ALLEBEI DOOD ZIJN!... HIJ BE-
GRUPT 'T NIET!

HOUD OP, VODJE! PRAAT
NIET ZO... IK WEEET DAT JE
LEEFT EN ZAL ALLES
DOEN OM JE IN LEVEN
TE HOUDEN! KOM...

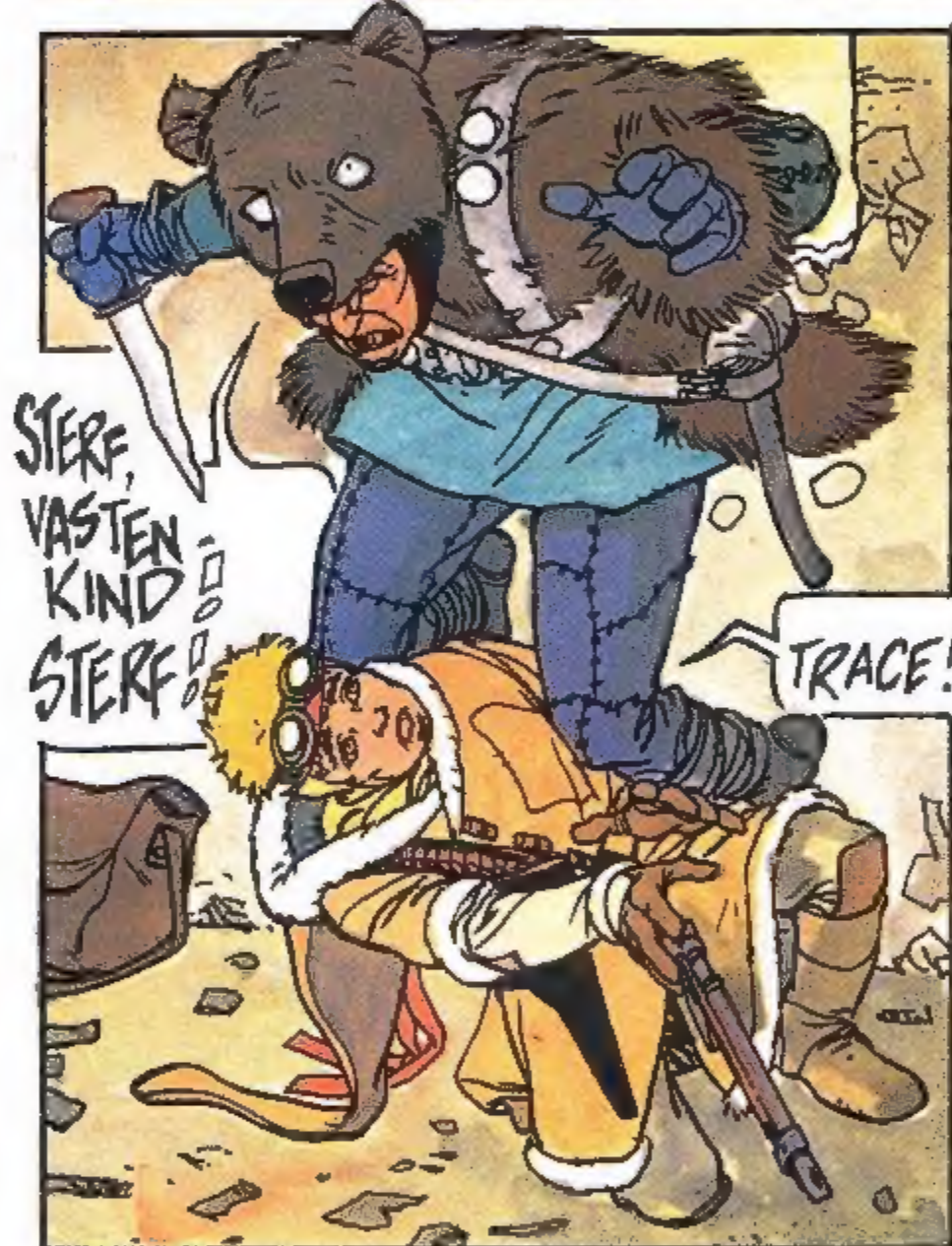
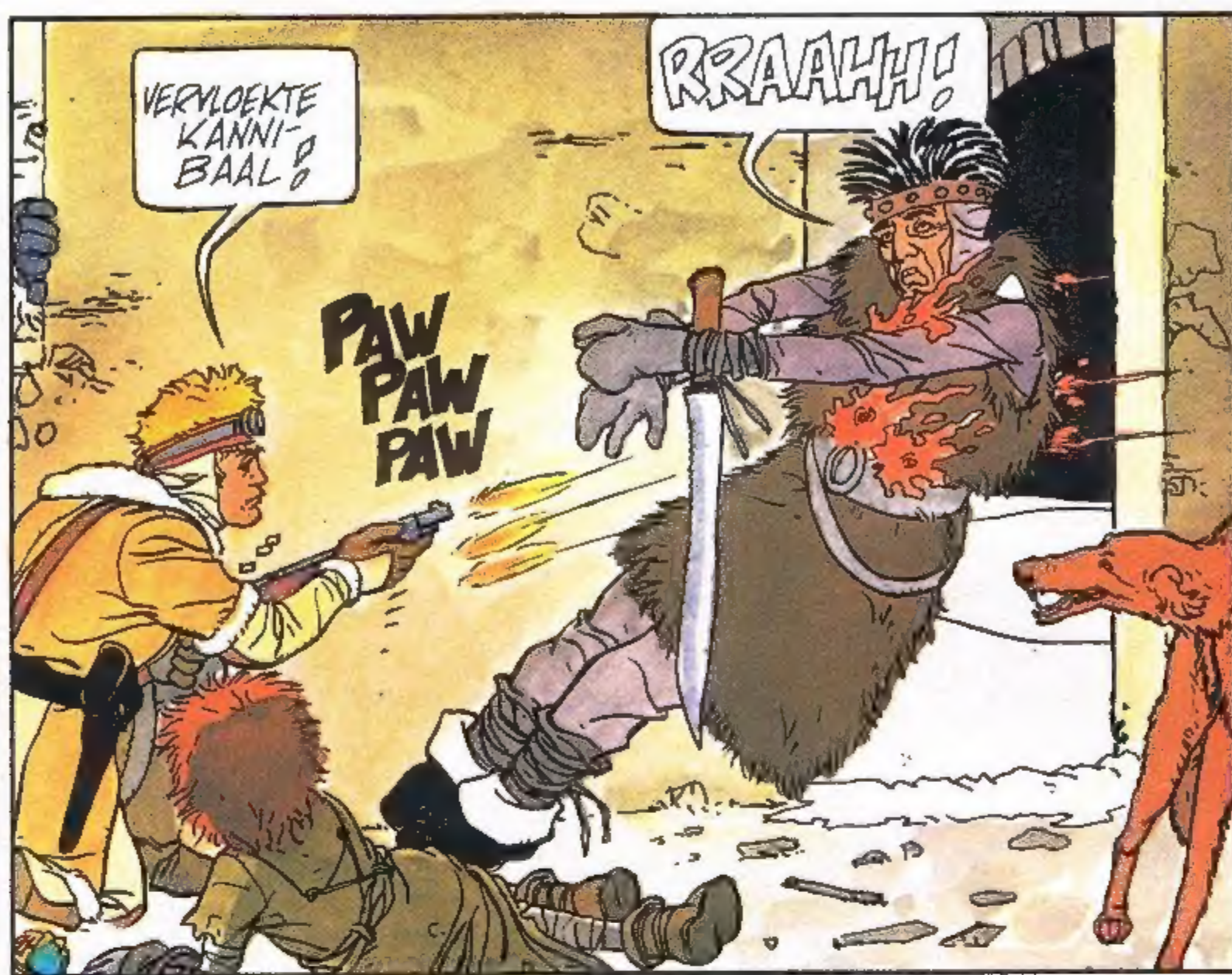

...ZE WETEN DAT IK MET JOU ALLEEN
BEN... EEN EENVOLDIGE KIJS
VOOR DIE LIJKENVRETERS!

SNEEUW DE RODE DAGERAAD

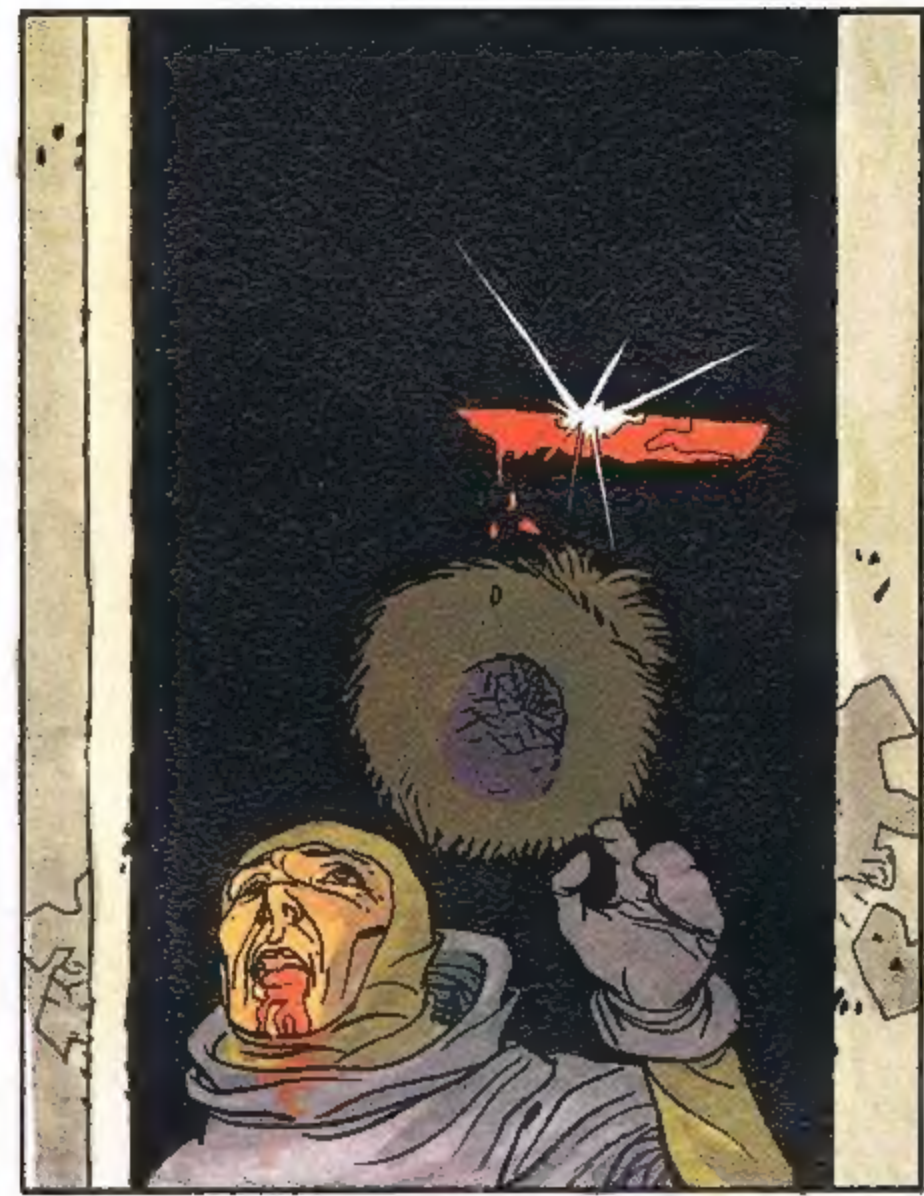

OPEENS KWAMEN DE REFLEXEN ... DE HELE OPVOEDING VAN NORTH-MAN TERUG ... SNEEUW REAGEERDE MET ZN LICHAAM ... ZON- DER NA TE DENKEN!

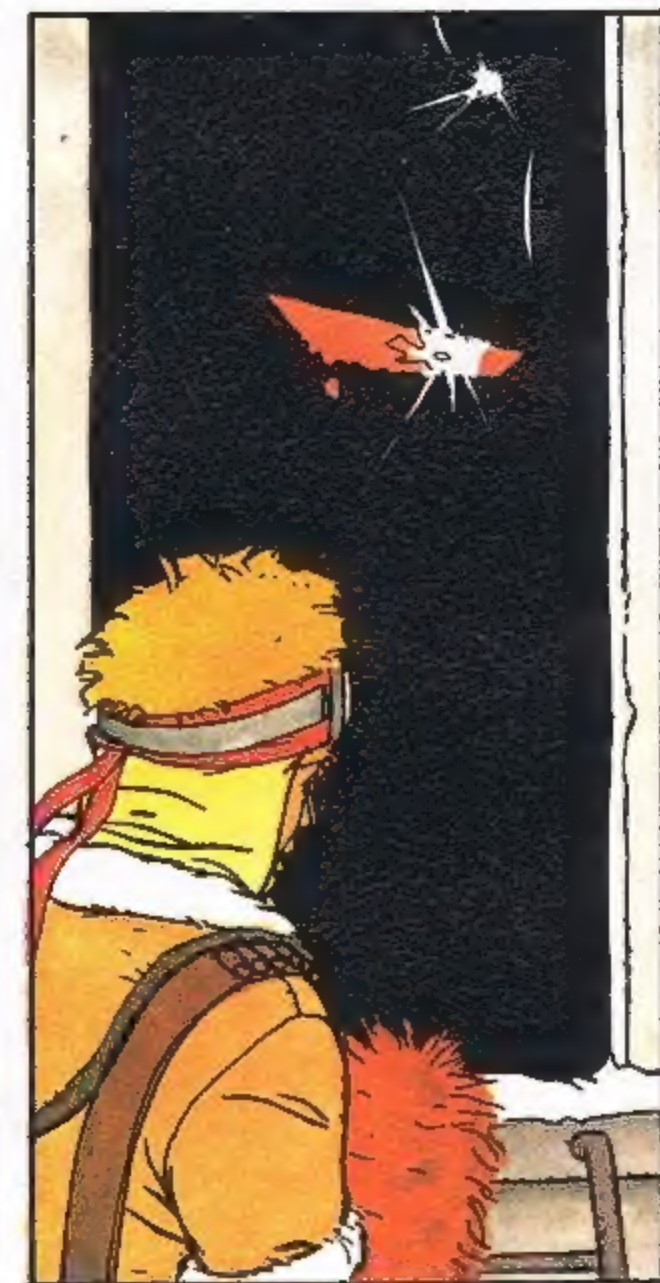

SNEEUW

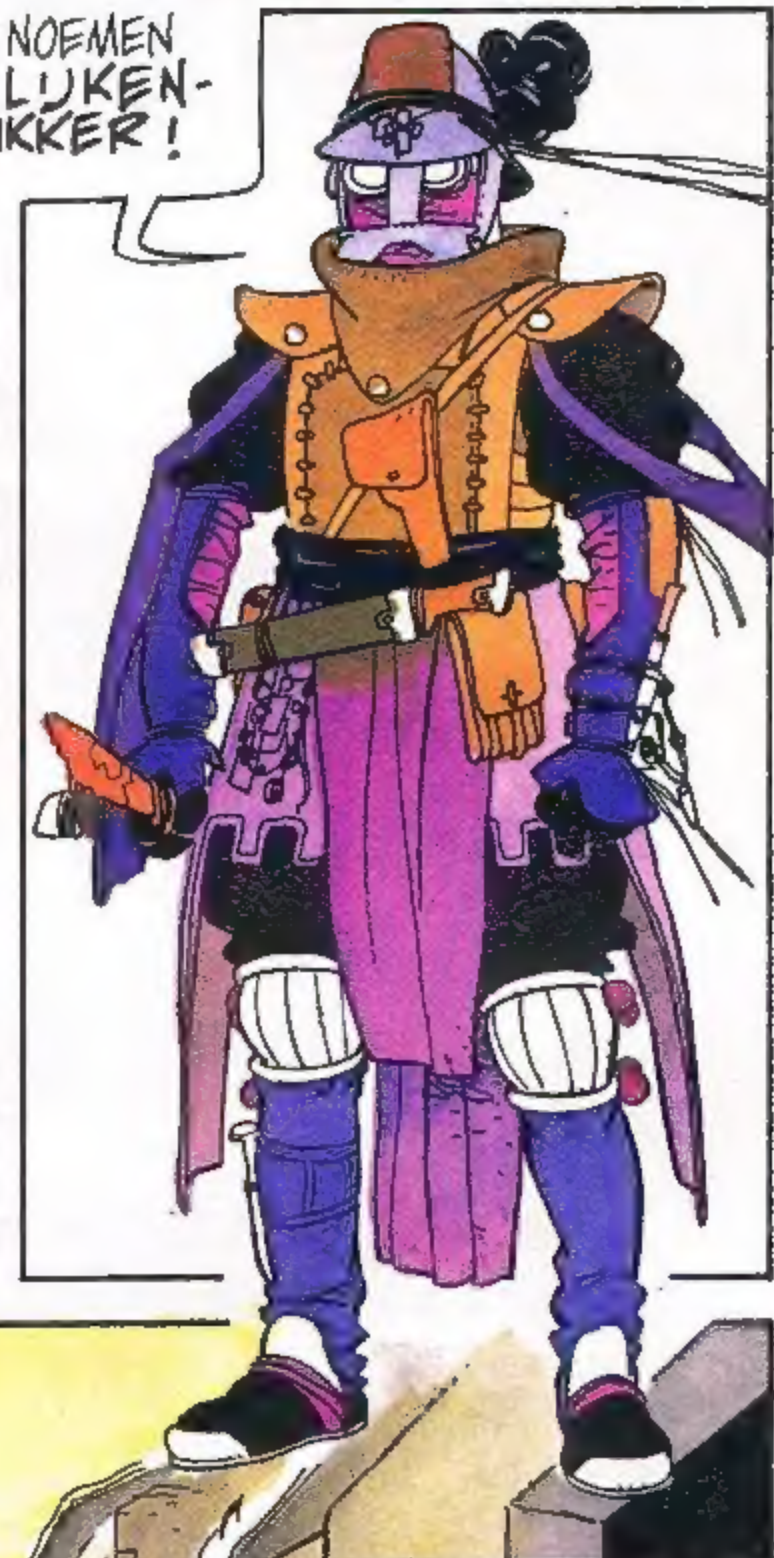

ZAG JE DAT?
GRANAAT
WERD ZO OPEN-
GESNEDEN!

PROBEER HET
MAAR NIET TE BE-
GRIPEN, VOORJE...
WE GAAN ER
VANDOOR!

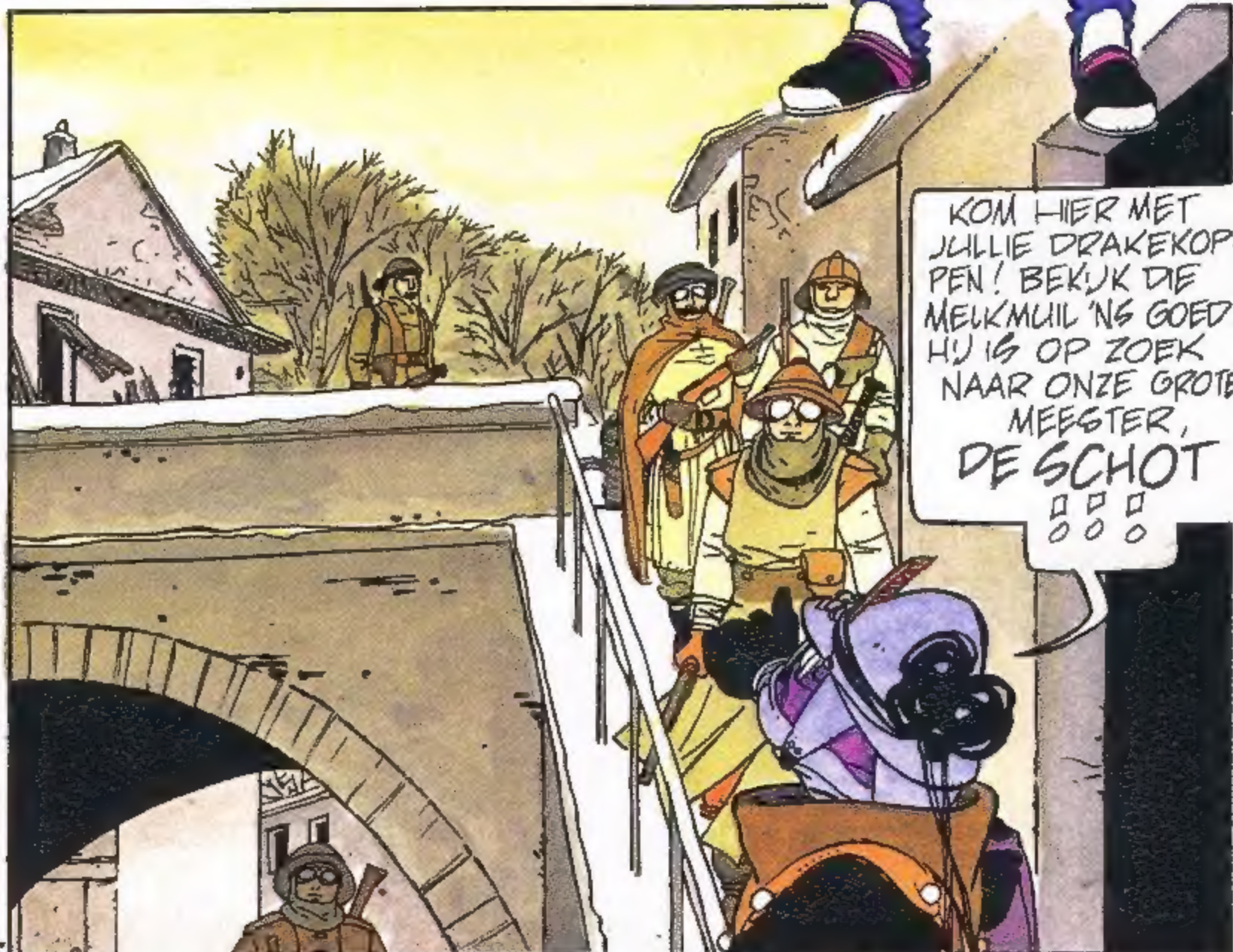

ZE NOEMEN
ME LIJKEN-
PIKKER!

IK WENS JE EEN LANG
LEVEN, REIZIGER! WIE
BEN JIJ? MET JE VREEMDE
STRUDWIJZE, DIE HOND
EN DAT
KIND!

IK REIS NAAR HET ZUIDEN!
ZE VERTELLEN ME DAT DAAR
EEN KAMP IS DAT GELEID WORDT
DOOR EEN ZEKERE SCHOT...
HIJ SCHUNT IEDEREEN TE
ETEN TE OEFEN....

KOM HIER MET
JULIE DRAKEKOP-
PEN! BEKUK DIE
MELKMUIL 'NS GOED!
HIJ IS OP ZOEK
NAAR ONZE GROTE
MEESTER,
DE SCHOT
□□□
○○○

PAS
VERSCHEENEN BIJ
DE LOMBARD
UITGAVEN!
DE
RAVENDOOD

HET LOT IS JE GUNSTIG GEZIND, JONGEN!
IK, LUKENPIKKER, BEN DE OORLOGS-
HEER VAN DE SCHOT!... M'N
MEESTER HEEFT ME LANGS
DE DORPEN GEZONDEN
OM VLUCHTELINGEN
TE....

... REDDEN VAN DE
BLITENWONERS

DAT IS EEN MOOIE
OPDRACHT!

WE HEBBEN HETZELFDE REISDOEL... DIT ZIJN M'N
KRIJGERS!... EEN BETER ESCORTE KRIJG JE
NOOIT MEER

DANK JE, LUKENPIKKER!
MAAR WAAROM ZET JE JE HELM
NIET AF... HET GEVECHT
IS VOORBIJ

EEN GEVECHT IS NOOIT...
VOORBIJ! DAT STAAT
IN DIT BOEKJE...

Ons alterego is 'n
verrader... want
alles, zelfs de
dood is bedrie-
gelijk....

H'J DOODDE EENS PER ONGELUK EEN
KNAAP, DIE DAT BOEKJE BIJ ZICH HAD, ZIJN
VADER OF MOEDER HAD HEM LEREN
LEZEN.... SINDSIEN LEEST, HER-
LEEST EN LEEST HET AAN
FLARDEN....
KOM, WE VERTREKKEN...

SNEEUW NEEMT ME MEE,
GROTE BROER... JE BLIJFT
TOCH TEGEN ME PRATEN, HE?
BLIJF BIJ ME... DAT
GEEFT ME 'N VEILIG GE-
VOEL... 8

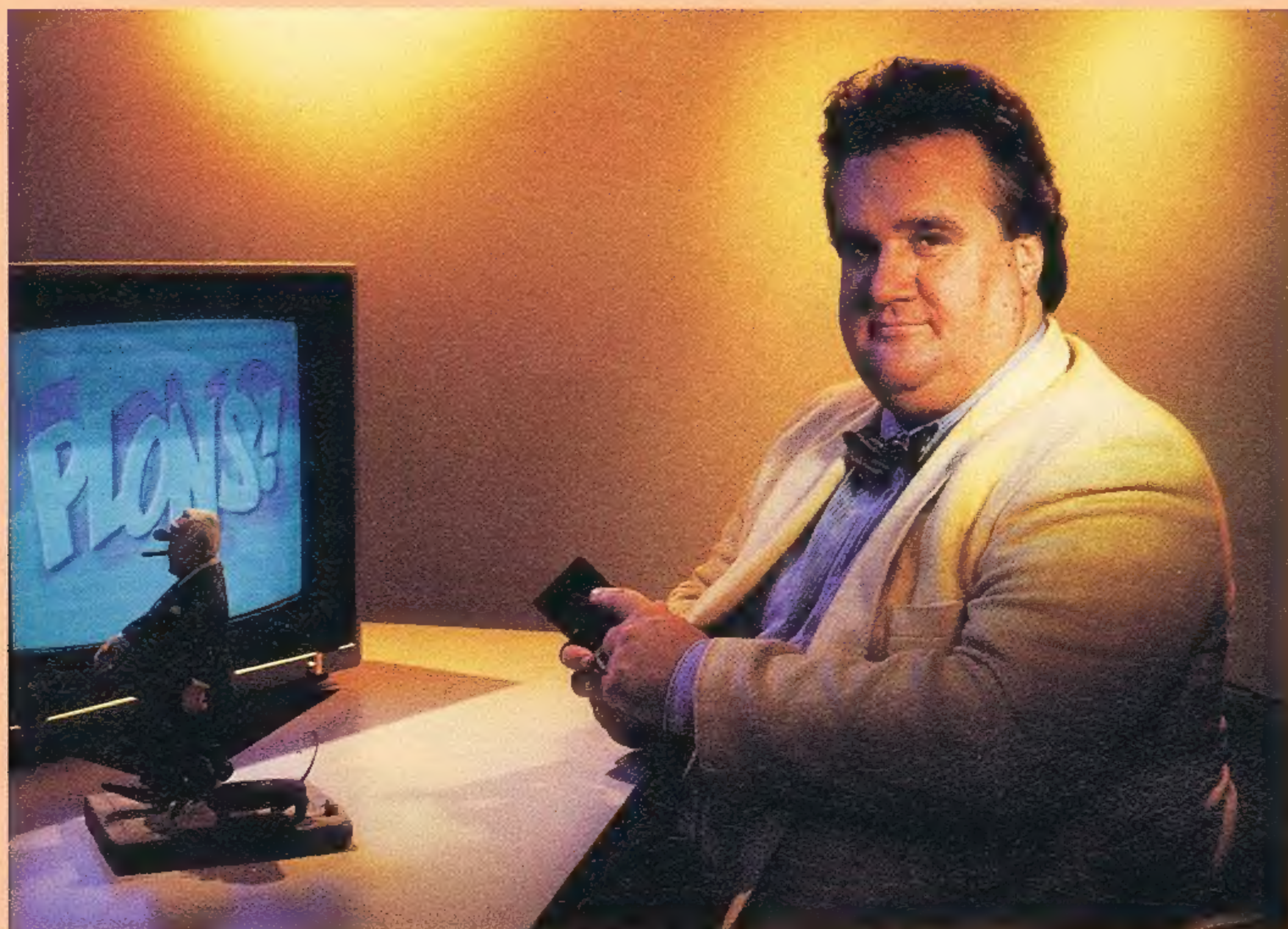
SCHIET OP! WEG BIJ DEZE
RIJNES! IK WIL NI WAT AN-
DERS ZIEN DAN BLOED EN
WAANZIN!....

wordt vervolgd

200 MAAL WORDT VERVOLGD

HAN PEEKEL, GELIEFD BIJ KINDEREN IN NEDERLAND EN BELGIE

Een van de grootste Hilversumse producenten is ongetwijfeld het fenomeen Han Peekel. In zijn jeugd hoopte de nu 42-jarige Wordt Vervolgd-presentator ooit een radioprogrammaatje te hebben. Dat hij eens, met Wouter Stips, aan het hoofd zou staan van een bloeiend bedrijf waar meer dan 250 mensen, al dan niet in vaste dienst, hun brood zouden verdienen kon hij toen niet vermoeden.

Maar ondanks zijn, schrik niet, 400 programma's per jaar, is de 'televisie-boer' zoals hij het zelf noemt, toch het meest bekend door zijn programma Wordt Vervolgd.

- Het is het best bekeken familieprogramma. Warry van Kampen was destijds (ruim tien jaar geleden - RvW) mijn mentor toen ik bij de KRO werkte. Ik was daar weggegaan en voor mezelf begonnen. Soms toetste ik mijn ideeën bij hem. Ik zeg: "Warry, weet je dat 40 % van de verkochte boeken strips zijn? Gek toch, dat er geen programma op t.v. is over dat onderwerp. En met tekenfilm

doen ze ook niets...?" Voor mij tijd iets te bedenken, een programma waarin zowel strips als tekenfilms zaten. Warry vond het een goed idee. Daar waren Wouter Stips en ik zelf ook heilig van overtuigd. Later is Kees de Bree (stripkenner bij uitsteking - RvW) erbij betrokken geraakt.

Nu zijn we al zeven jaar op de buis. Dat is bijzonder in dit land.

- Het is geen programma voor de specifieke liefhebber. Dan waren we zeer waarschijnlijk al na de twaalfde uitzending gestopt. Als we ooit zover gekomen zouden zijn. Het is iets voor de hele familie. Ik weet best dat 50 % van mijn kijkers kinderen zijn; de rest zijn volwassenen. Het is vooral de vrolijkheid van het programma die aanspreekt. Het is een soort mengvorm, want we nemen onze klantjes zeer serieus. Ik maak ervoor om ze met een soort Ome Han-toon aan te spreken. Ik communiceer met ze door ze recht in de ogen te kijken. Ik improviseer mijn teksten. Er staat geen *auto-cue* onder de camera (daar leest een pre-

sentator vaak zijn teksten vanaf). Dan krijg je van die dode ogen. Ik probeer oprecht door het glas heen te kijken. Ik wil ze een soort vriendelijkheid, geborgenheid bieden. Zo dat ze plezier hebben, thuis.

- Ik heb een grote bewondering voor Hergé. Je kunt het gerust adoratie noemen. Het is een man met uitzonderlijke kwaliteiten. In taal, verhaallijn en tekenstijl. Dat maakte het voor de tekenaars na hem moeilijk: zij moesten minstens zijn niveau hebben. Door Hergé is het striptekenen tot een respectabel vak uitgegroeid. Strips verzamel ik vanaf mijn jeugd. Thuis heb ik zo'n 15.000 exemplaren. Ik weet waarover ik praat. Ik haat fanatisme. In het stripgebeuren kom je dat vaak tegen, maar dat hoeft voor mij niet. Het gaat om het plezier.

En ik houd ook van tekenfilm. Als ik humeurig thuiskom, trek ik me terug in mijn studeerkamer. Die ziet eruit als die van Ollie B. Bommel, alleen is er geen open haard. In het nieuwe Wordt Vervolgd-seizoen heb ik ook zo'n ruitjesjas

aan. Droopy, Donald Duck... Ik heb ze wel 200 keer gezien, maar iedere keer weer kan ik erom lachen. Waarschijnlijk het feest der herkenning. Ik heb plezier in die "bewegende schilderijen", zoals ik ze altijd noem.

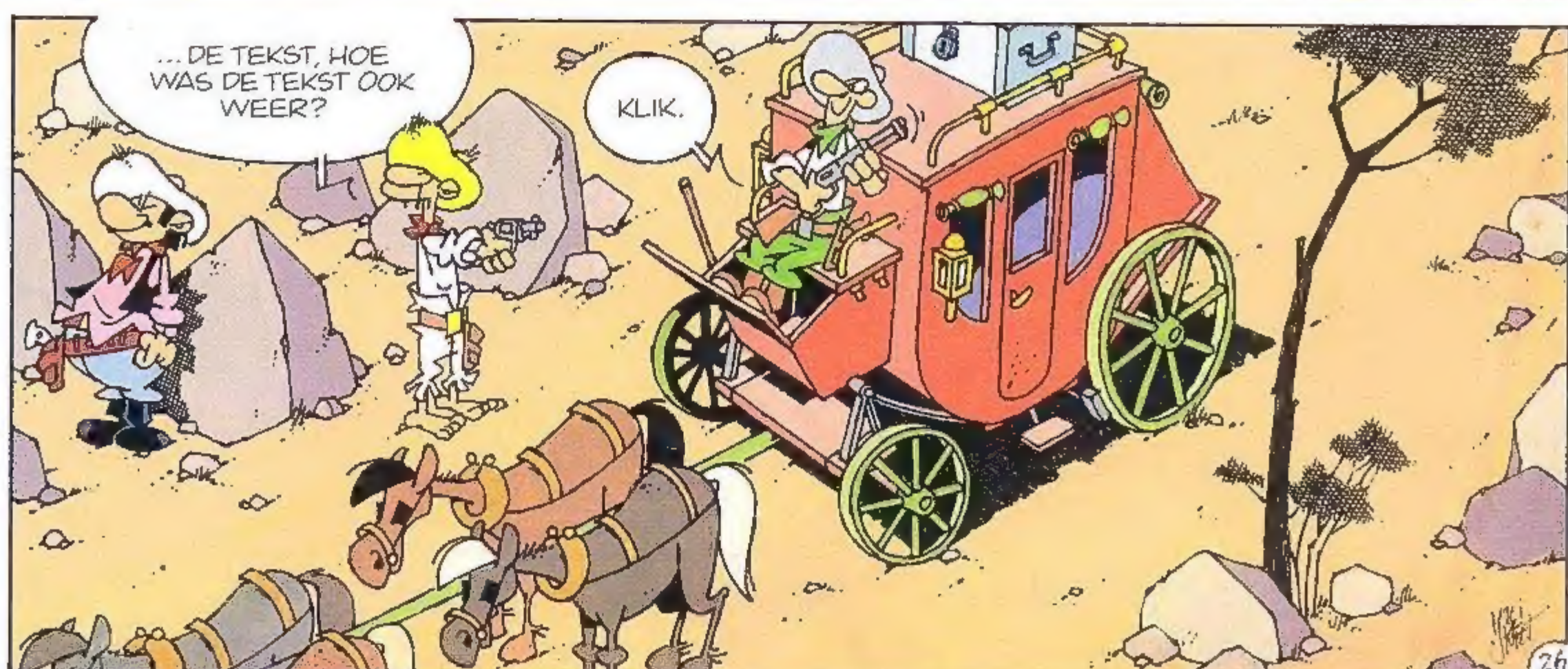
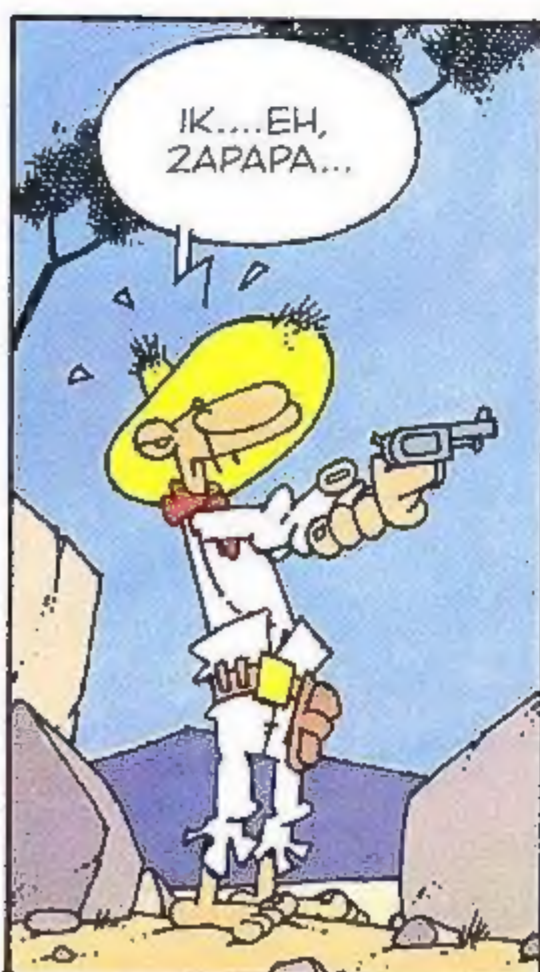
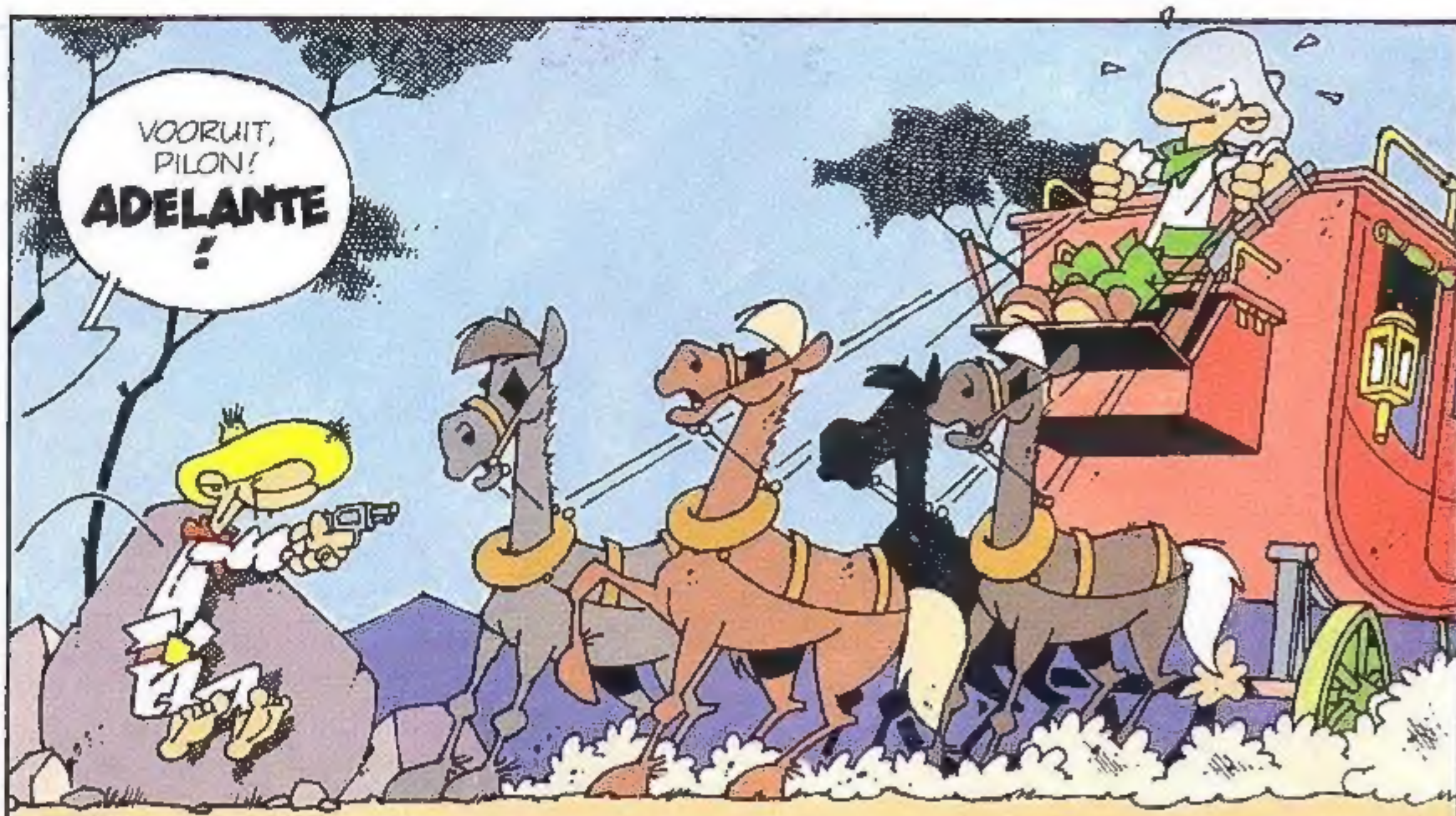
- Ik hoop ooit zelf een tekenfilm te maken, als tekenfilmproducent. Ik hoef geen Nederlandse Disney te worden. Je moet nooit imiteren. Maar je kunt wel van anderen leren: kijken hoe Disney het doet. De klassieke Disney-tekenfilms, daar geloof ik in. Maar de weg ernaar toe is lang. Al meer dan twee jaar ben ik ermee bezig. Het is een kwestie van geld, het talent en de know-how zijn aanwezig. We moeten uitkijken dat die niet verdwijnen.

- Kuifje weekblad is een vriend uit mijn jeugd. Ik kreeg wel eens een exemplaar van mijn ouders. Toen ik zakgeld kreeg, nam ik meteen een abonnement. Stapels ingebonden exemplaren heb ik. Een fijne herinnering...

Rein van Willigen

VIVA ZAPAPA

JAPAN IN BELGIE

Eén keer in twee jaar wordt in België de Europalia gehouden, een grootscheepse culturele manifestatie waarop een land zich presenteert aan de Europese Gemeenschap. Twee jaar geleden was dat Oostenrijk, dit jaar is Japan aan de beurt.

Tijdens de Europalia zullen aspecten van de cultuur van het oude en van het nieuwe Japan aan de orde komen.

Het is onmogelijk in dit nummer van Kuifje een compleet overzicht van de activiteiten te geven. We willen ons beperken tot de voornaamste tentoonstellingen. Ook daaruit moeten we een keuze maken, want in totaal zijn het er meer dan dertig! Wil je meer weten over bijvoorbeeld de vele muziek-, theater- en filmvoorstellingen die op het programma staan, dan kun je daarvoor de speciale infolijn van de Europalia bellen: tel. (02) 514.42.85. Er is ook een speciaal programma-boekje waarin alle onderdelen van het festival worden vermeld.

Japan en de barbaren

Lange tijd was Japan ontoegankelijk voor buitenlanders. De Portugese missionarissen en kooplui die in de zestiende eeuw nog met open armen waren ontvangen, werden in de zeventiende eeuw vervolgd en geweerd. Het land werd van de buitenwereld afgesloten. Japanners mochten ook niet naar het buitenland reizen. Japan maakte zich zorgen over de economische en religieuze invloed van de buitenlanders. De Japanners waren bang dat ze, zoals veel

andere Aziatische landen, door het westen gekoloniseerd zouden worden. Tijdens deze eeuwen van isolatie, die tot 1854 duurde, werd echter een uitzondering gemaakt voor Chinezen en Nederlanders. De Nederlanders hadden in 1609 een vergunning gekregen om met Japan handel te drijven, maar ze mochten zich alleen op het kunstmatige eilandje Desjima vestigen, in de baai van Nagasaki.

Op Japanse prenten is te zien welke indruk de Hollanders maakten. De roodharige barbaren worden af-

geschilderd als pompeus, potsierlijk en lomp: olifanten in de porseleinkast van de Japanse beschaving. De Japanners keken hun ogen op hen uit en staken in hun karikaturen de draak met hen.

Maar Desjima was voor de Japanners meer dan een handelspost. Het was tegelijk een 'doorgeefluik' van kennis. Via de Hollanders maakten ze kennis met de ontwikkelingen in de westerse wetenschap en technologie, wat leidde tot de opkomst van de *Ran'gakoe* of Hollandse wetenschap, de grondslag voor de modernisering van Japan.

In de negentiende eeuw kon de invloed van de buitenlanders niet langer worden tegengehouden. De Japanners waren bang dat het westen desnoods met geweld een einde zou maken aan hun onafhankelijkheid. Het westen wilde gebruik kunnen maken van de Japanse havens om steenkool in te nemen. Bovendien was het land in economisch opzicht een voor het westen onontgonnen gebied. In 1854 werd een voorlopig handelsverdrag met de Verenigde Staten gesloten. Het isolement was voorbij.

Aan het einde van de jaren dertig verslechterde de verhouding tussen Japan enerzijds en anderzijds de Verenigde Staten en Groot-Brittannië. In de nacht van 7 op 8 december 1941 viel Japan de Amerikaanse vloot in Pearl Harbour aan, het begin van een oorlog die vier jaar zou duren en voor Japan desastreus zou eindigen. De Verenigde Staten dwongen de capitulatie af door twee atombommen te werpen. Op 6 augustus werd Hiroshima vernietigd, drie dagen later Nagasaki; de stad waar de Japanners voor het eerst met de westerse beschaving kennis hadden gemaakt.

Na de nederlaag van 1945 moest het land in economisch opzicht opnieuw worden opgebouwd. Aanvankelijk gebeurde dat door de producten uit het westen nauwkeurig te kopiëren. Er werd in het westen nogal meewarig op gereageerd: wat uit Japan kwam was goedkoop maar tweedetrangs, namaak. Een bekende anekdote vertelt over een westerse camera die in Japan werd nagemaakt. De camera was ooit beschadigd: er zat een gaatje in, dat met een plaatje was afgedicht. Alle camera's die de Japanse fabriek aan de hand van dit voorbeeld maakte, werden voorzien van een gaatje met een plaatje eroverheen.

De neerbuigendheid waarmee Japanse producten lange tijd bekeken werden, maakte uiteindelijk plaats voor bewondering en zelfs afgunst. Het verslagen Japan, dat er van de geallieerde overwinnaars zelfs geen eigen leger en luchtmacht op na mocht houden, ontwikkelde zich in economisch opzicht tot een van de machtigste landen ter wereld. De optische en elektronische industrie behoren tot de meest geavanceerde ter wereld. Japanse producten zijn nog altijd relatief goedkoop, maar kwalitatief behoren ze tot de beste ter wereld. Op veel gebieden heeft Japan Europa en Amerika overvleugeld. Kijk om je heen en je ziet welke belangrijke plaats Japan in het westen heeft veroverd: tele-

visietoestellen, camera's, computers, auto's, cd-speakers, walkmen, noem maar op. Het Land van de Rijzen-de Zon is niet meer uit ons dagelijks leven weg te denken.

Tentoonstellingen

Van de Japanse kunst zijn vooral de prenten in het westen bekend. Het was drukwerk in een grote oplage, dat bijvoorbeeld ook gebruikt werd om aardewerk in te pakken dat naar Europa werd geëxporteerd. De Japanse prentkunst had aan het einde van de vorige eeuw grote invloed op het werk van onder anderen Vincent van Gogh, Paul Gauguin en Henri de Toulouse-Lautrec, die bepaalde aspecten ervan overnamen, zoals de grote kleurvlakken en de scherpe contouren. Als je zelf wilt zien hoe het drukken van zo'n prent in zijn werk gaat, kun je op 24 oktober terecht in het Paleis voor Schone Kunst in Brussel (10.30 u, 14 u en 16 u) en op 12 t/m 15 oktober in het Paleis des Beaux-Art in Charleroi (zelfde tijden).

In dat laatste museum zijn onder de gezamenlijke noemer **Japanse prentkunst** vijf

wisselende tentoonstellingen te zien, die telkens twee weken duren en elk zo'n 200 prenten omvatten. Het werk van de beroemdste Japanse kunstenaar, Katsushika Hokusai, is te zien van 14 - 26 november. De vier andere kunstenaars zijn: Hanurobu (28/9 - 15/10), Utamaro (17/10 - 29/10), Sharaku (31/10 - 12/11) en Kuniyoshi (28/11 - 10/12).

De belangrijkste tentoonstelling van de Europalia is **De mens: beeld en evenbeeld** in het Paleis voor

Schone Kunsten in Brussel (27 september - 26 november). Het is een overzichtstentoonstelling van ongeveer 150 werken, die een beeld geven van de Japanse kunst vanaf het midden van de Jomon-periode (3000 - 2000 v. Chr.) tot het begin van de negentiende eeuw, met de menselijke figuur als thema. De meeste kunstwerken op de expositie

zijn voor het eerst buiten Japan te zien.

Het eerste deel van de tentoonstelling is gewijd aan de vroegste, religieuze kunst. Het tweede deel behandelt de relatie tussen de mens en zijn omgeving en laat de verschillen tussen de zuiver Japanse traditie en de Chinese invloeden daarop zien. Het derde deel is gewijd aan de portretkunst: hoe ziet de Japanner zichzelf?

De tentoonstelling **Japanse Boeddhistische kunst (7de - 19de eeuw)** in de Bank Brussel Lambert in Brussel (28 september - 26 november) geeft een overzicht van het boeddhisme in al zijn aspecten. De godsdienst kwam in de zesde eeuw vanuit China naar Japan, dat tegelijk daarmee ook de continentale beschaving overnam. Het boeddhisme verspreidde zich snel en had een grote invloed op de Japanse kunst. Tien eeuwen lang nam de godsdienst ook politiek een bevoorrechte positie in.

In het Cultureel Centrum van Hasselt is de tentoonstelling **Schertsend geschetst** te zien (28 september - 10 november), met Haikupenseelschilderingen van de zeventiende tot de twintigste eeuw. De *haiga* is de visuele weergave van de in het westen bekendere *haiku*, een kort drieregelig gedicht. Een *haiga* is een combinatie van poëzie, calligrafie en schilderkunst, die niet al te zwaar op de hand is. Door de ironie en de speelsheid van de tekeningen zijn ze verwant aan de westerse cartoons en stripverhalen.

In Luik en Brussel zijn drie tentoonstellingen met Japanse kostuums te zien.

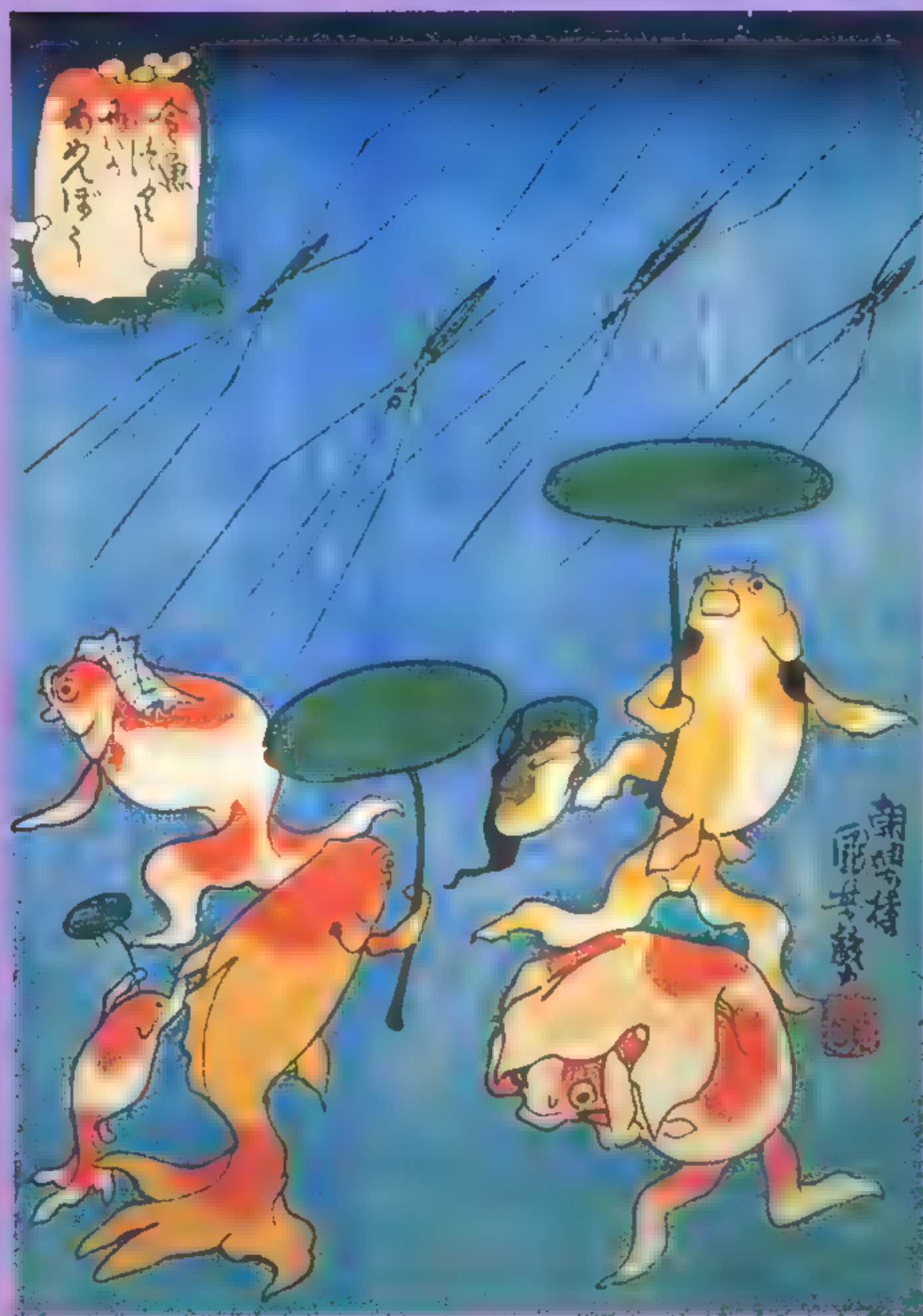

Daarvan is vooral de expositie **Daimyo: krijgsadel** in het Musée de l'Art Wallon in Luik (3 oktober - 3 december) het meest spectaculair. Er zijn helmen en harnassen te zien, voorbeelden van de klassieke Japanse wapensmeedkunst. De wapens en wapenrustingen waren ook in vreedstijd een prestigezaak, waarbij het uiterlijk belangrijker werd dan de doeltreffendheid. Helm en wapenrusting werden steeds meer aangepast aan de persoonlijkheid van de krijger. Ze getuigen van tegengestelde tendensen in de Japanse kunst: het overdadige en barokke, dat tot uiting komt in de vorm van de helmen, en de neiging tot stileren die in de harnassen is terug te zien. In de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis is **De luister van het No theater** te zien (28 oktober - 17 december). Het zijn schitterende maskers, kostuums en requisieten die gebruikt werden bij *No*-

voorstellingen. *No* is een verheven, aan strenge regels gebonden vorm van theater, in tegenstelling tot het meer volkse en improviserende *Kabuki*. De tentoongestelde kostuums dateren uit de zeventiende eeuw. Ze zijn gemaakt van gewezen of geborduurde zijde en rijk versierd met plantaardige, dierlijke of geometrische motieven. In het Belvédèremuseum in Brussel is de tentoonstelling **Takakura** te zien (30 september - 16 november), met keizerlijke hofkleding. De Takakura-familie bezat zeven eeuwen lang het monopolie op het ontwerpen van keizerlijke gewaden. De familie is eigenaar van een unieke collectie ontwerpen, kledingstukken, staatsiegewaden, accessoires, siergordels, waaiers, hoeden, poppen, documenten en handschriften die getuigen van de oude familiegeheimen. De Takakura's kregen hun laatste opdrachten van

de Meiji- en Taishokeizers (tot 1926). Blikvangers op de tentoonstelling in het Belvédèremuseum zijn de gewaden en accessoires die eigendom waren van de Meiji-keizerin, poppen van keizerin Eisho (1847) en andere stukken uit de achttiende en negentiende eeuw.

kunstambachten is terug te vinden. De Portugese schepen, de jezuïeten in hun Japanse kerken, de officieren en hun gevolg werden onder andere op grote, met goud en zilver uitgevoerde kamerschermen afgebeeld. Die zijn nu in het bezit van de Portugese staat, maar wer-

Ook aan de invloed van de Portugezen en de Nederlanders in Japan zijn aparte tentoonstellingen gewijd. De Portugese schepen deden in de zestiende eeuw regelmatig Japanse havens aan. De Japanners noemden ze *Namban*: Barbaren uit het zuiden. Op de tentoonstelling **Nambankunst** in de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis (30 september - 17 december) is te zien welke invloed de Portugezen hadden. Vanuit de havenstad Nagasaki verspreidde zich een Nambanmode over Japan, die zich uitstrekt tot de klederdracht en de woordenschat, maar die ook in de beeldende kunst en de

den voor deze tentoonstelling aan België uitgeleend. Het materiaal voor de tentoonstelling **Oranda** in de Generale Bank in Brussel (5 oktober - 16 december) komt voor een deel uit het Rijksmuseum voor Volkenkunde in Leiden. Het laat zien hoe de Japanners naar de Nederlanders keken, en omgekeerd. Ook toont de tentoonstelling dat de huidige snelle ontwikkeling van Japan teruggaat op een drang naar perfectie en een nieuwsgierigheid naar het westen die al honderden jaren oud is.

ONNA

Onna is het Japanse karakter voor «vrouw». In dit album is te lezen hoe drie vrouwen opgroeien, die dicht bij de Rijzende Zon geboren zijn. En waarom zou de lezer niet met hen meeleven, deelgenoot worden van hun gevoelens, en hun lichamelijke en geestelijke ontwikkeling volgen?

De vrouw is een droom en de gedroomde vrouw haar dubbelganger, die haar als een nachtelijke schaduw vergezelt.

Inderdaad, hoe verder we teruggaan in de tijd, des te dichter bij de zon, de meisjes geboren lijken te worden. Dat geldt voor de Kelten, voor de Scythen, voor de eerste Samoerai.

door J.-Y. Delitte
en J.-L. Vernal

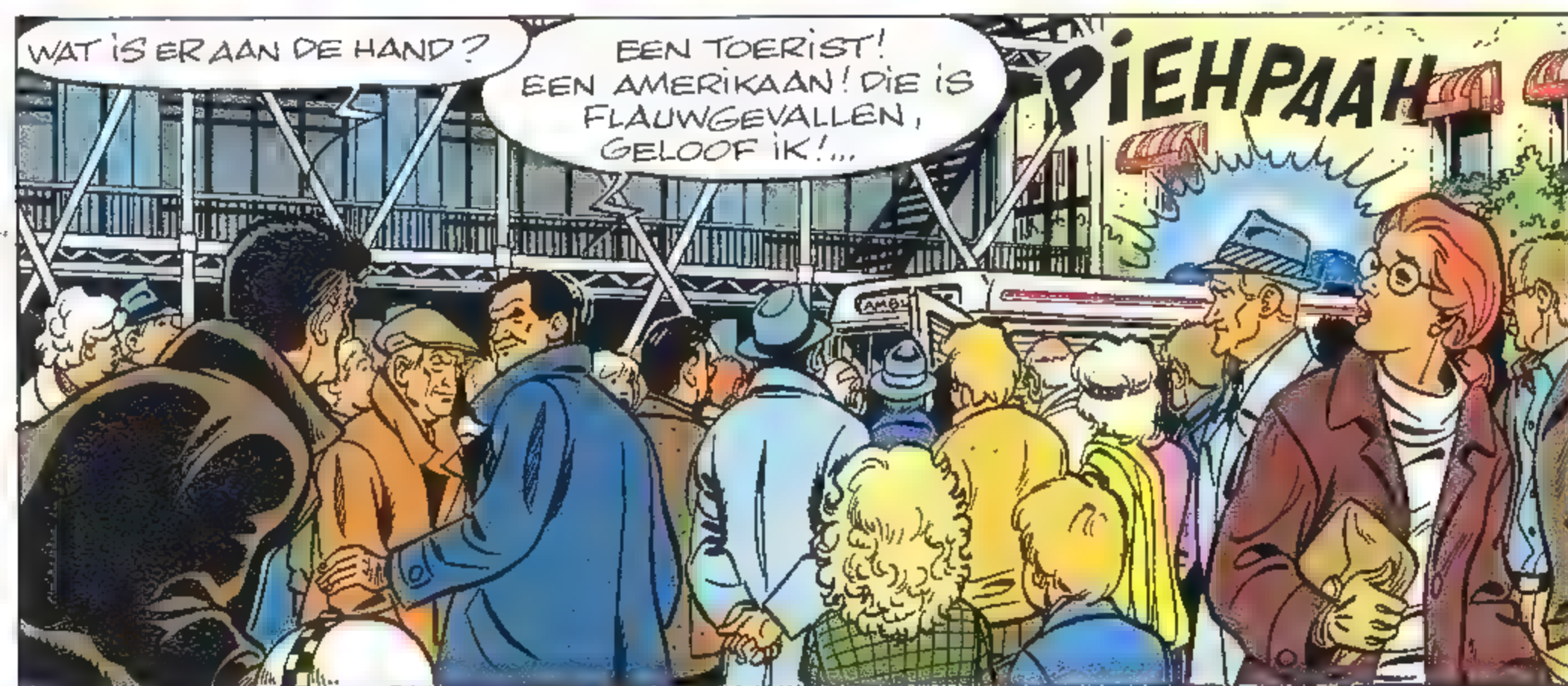
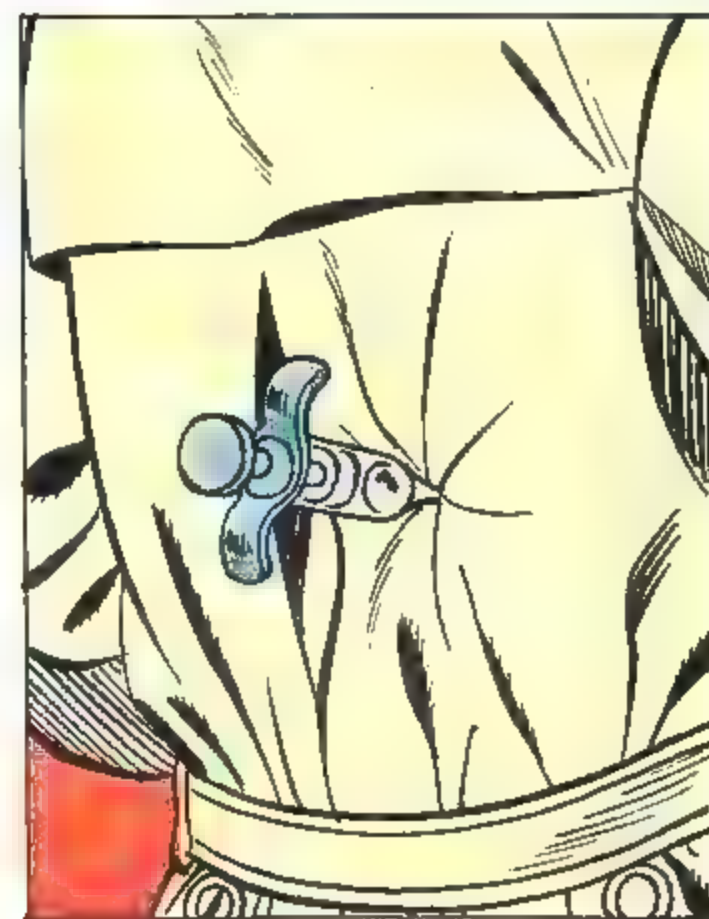
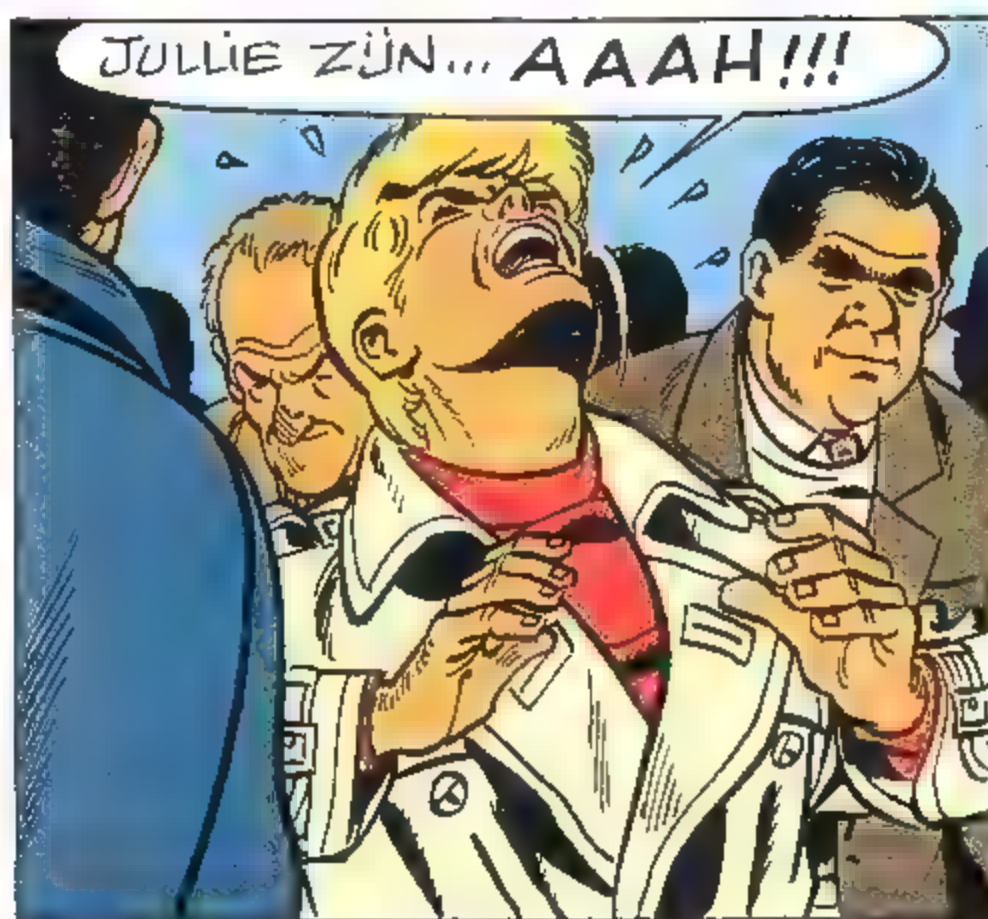
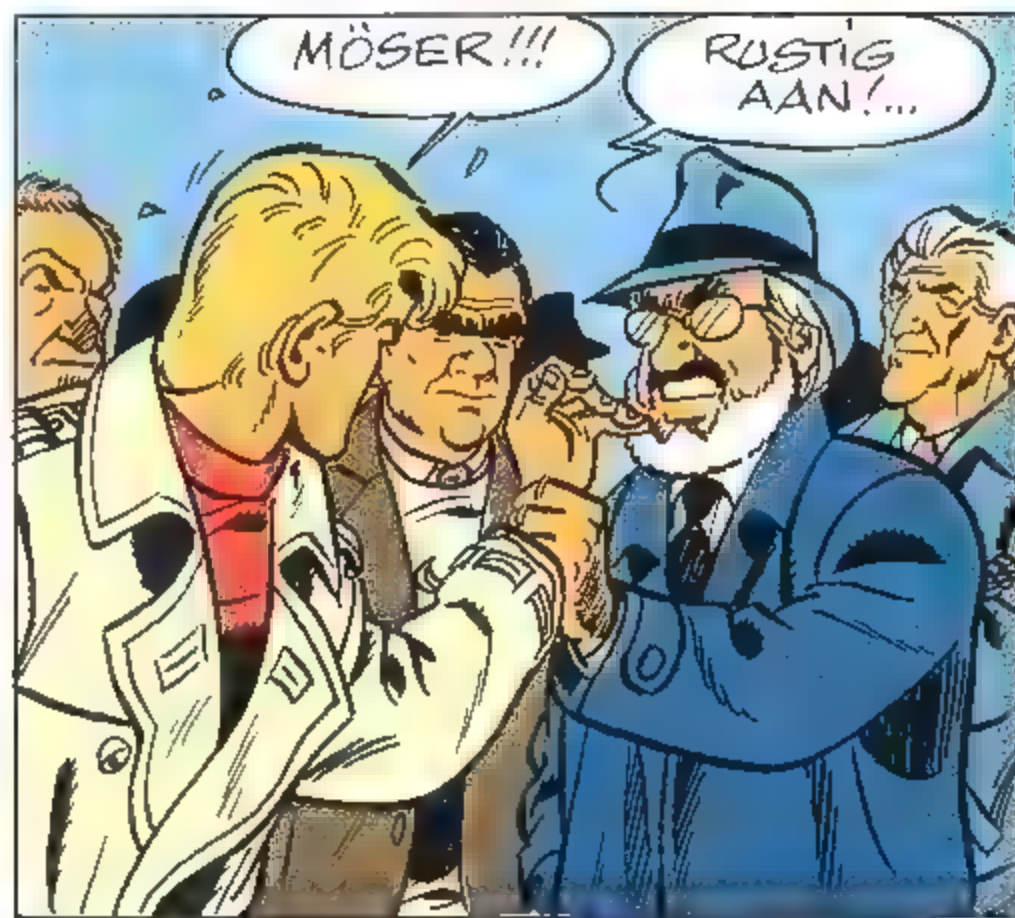
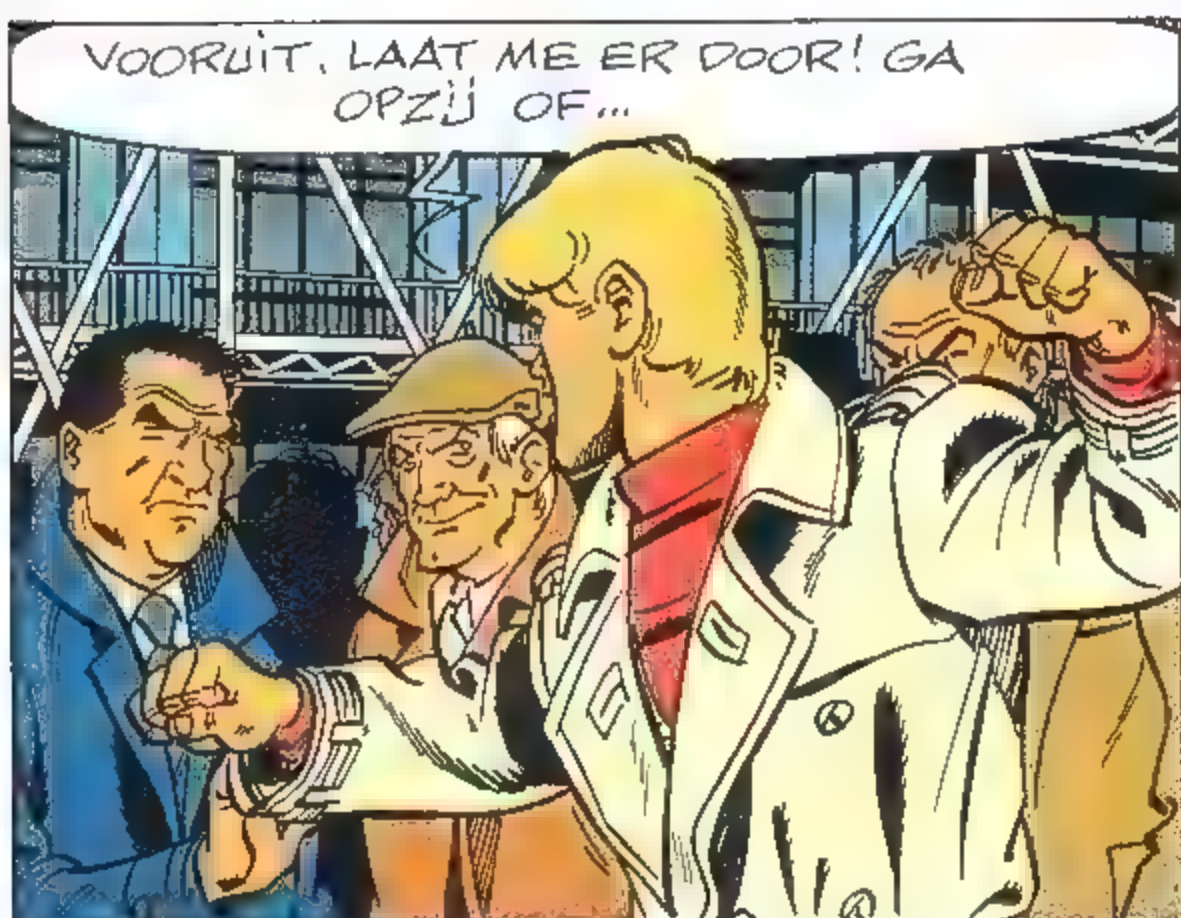
64 pagina's kleur

350 BF / 19,95 fl

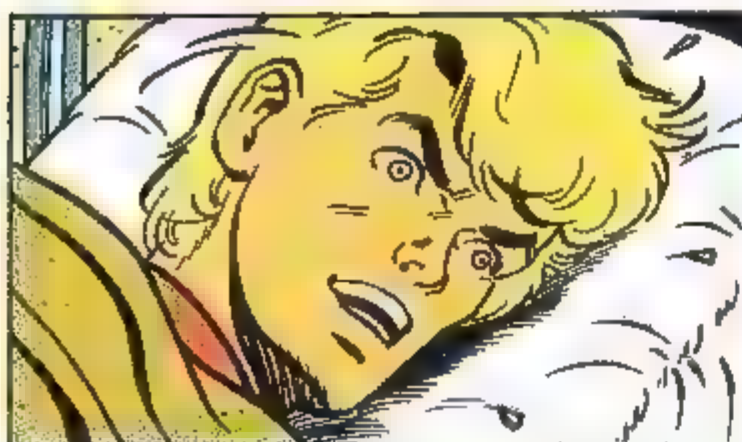
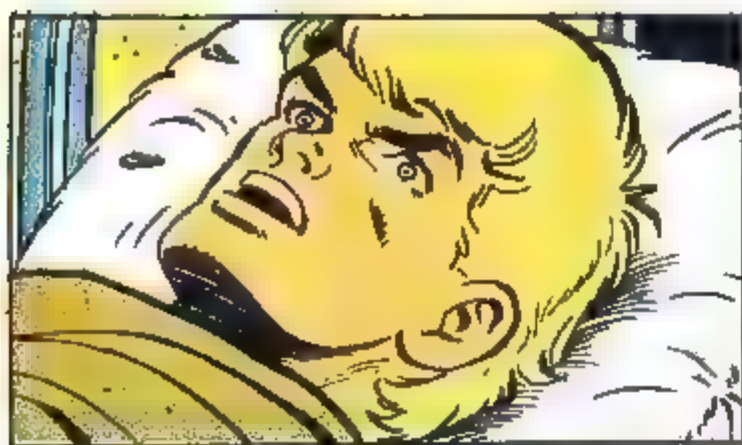
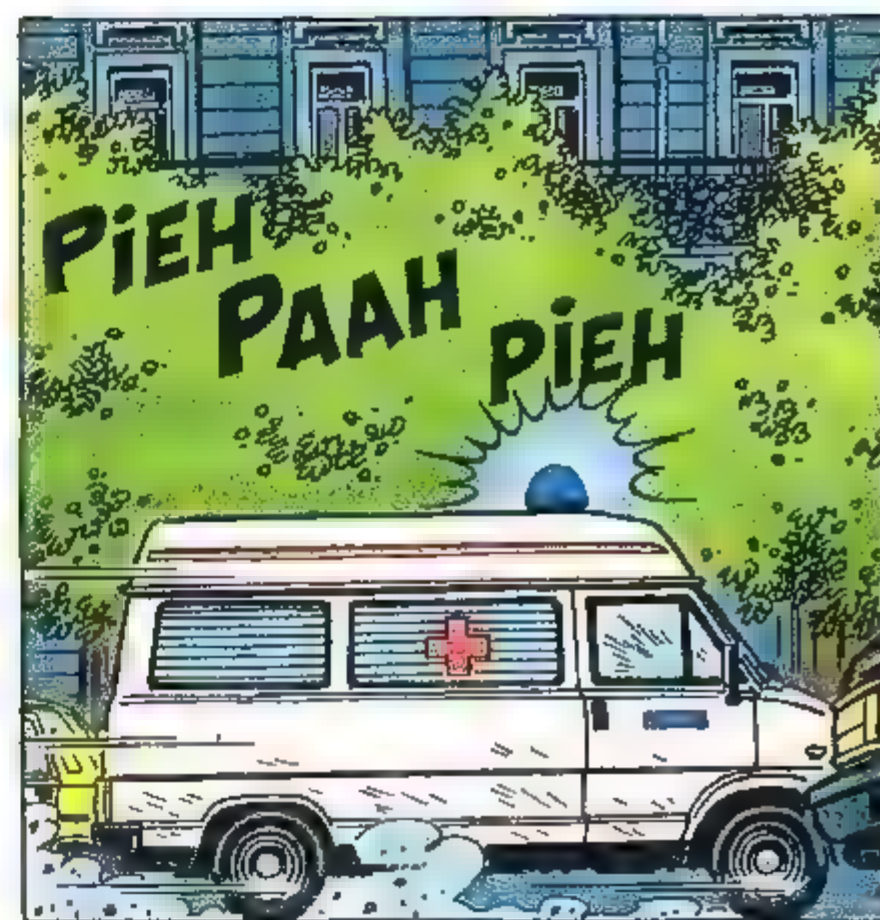
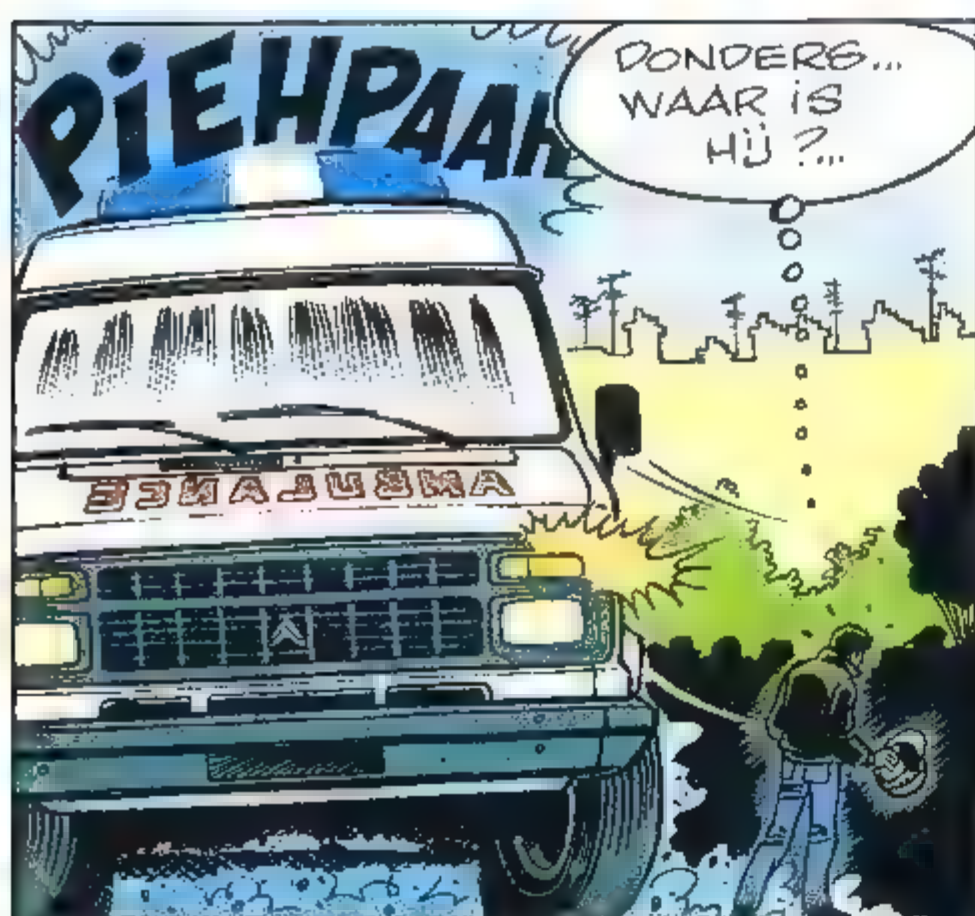
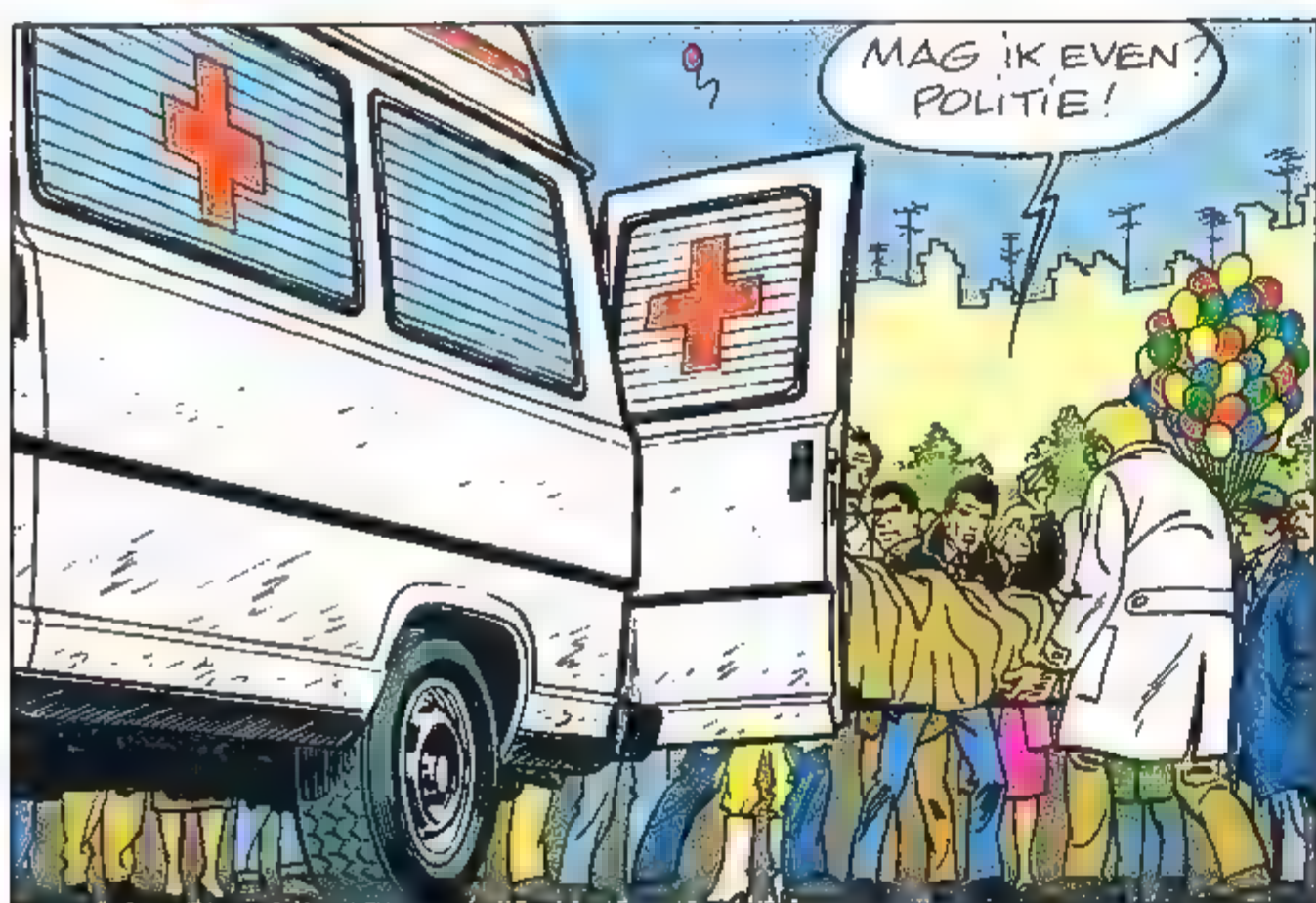

RIK RINGERS HET GEHEIM VAN AGATHA

SAMENVATTING: Rik begeeft zich naar de afspraak met Napo in het Beaubourg centrum... discreet gevolgd door een agent van commissaris Baardemakers! Maar plots wordt Rik omringd door een massa. Is dit een val?

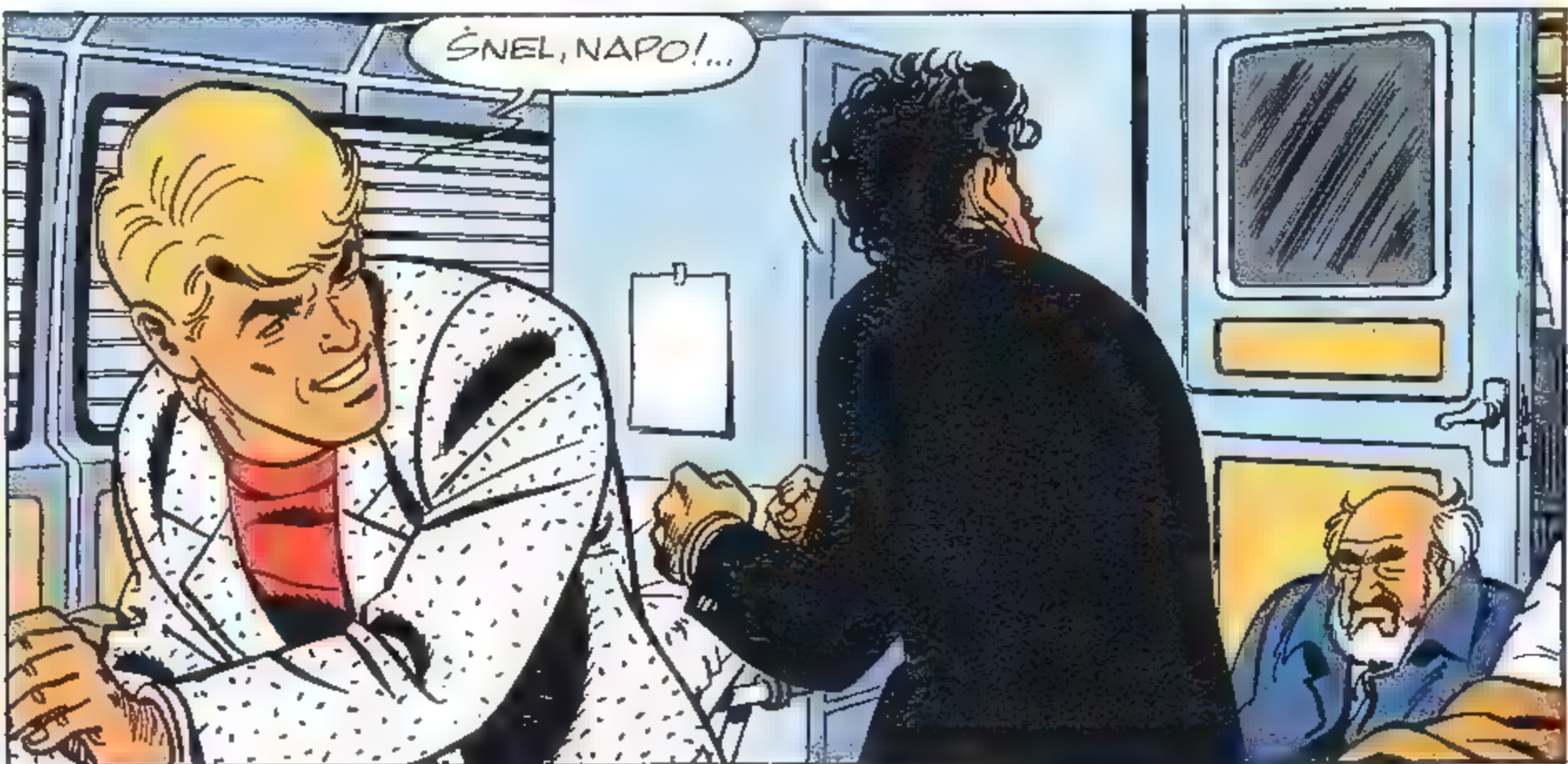
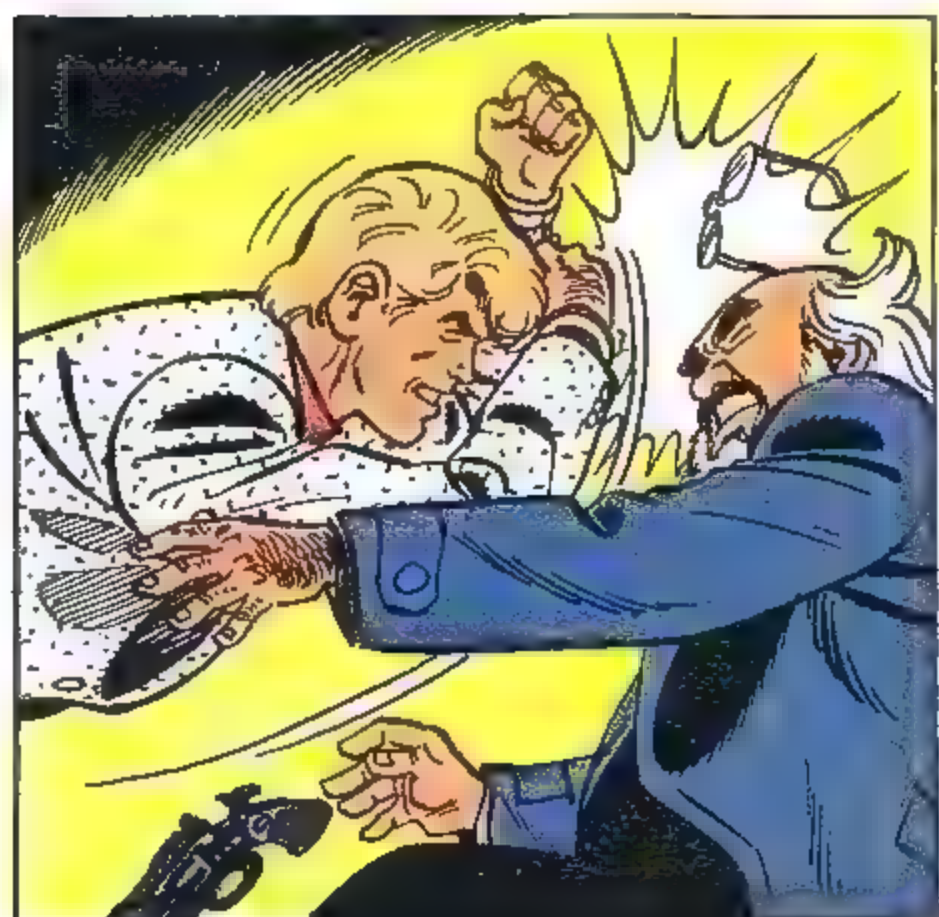
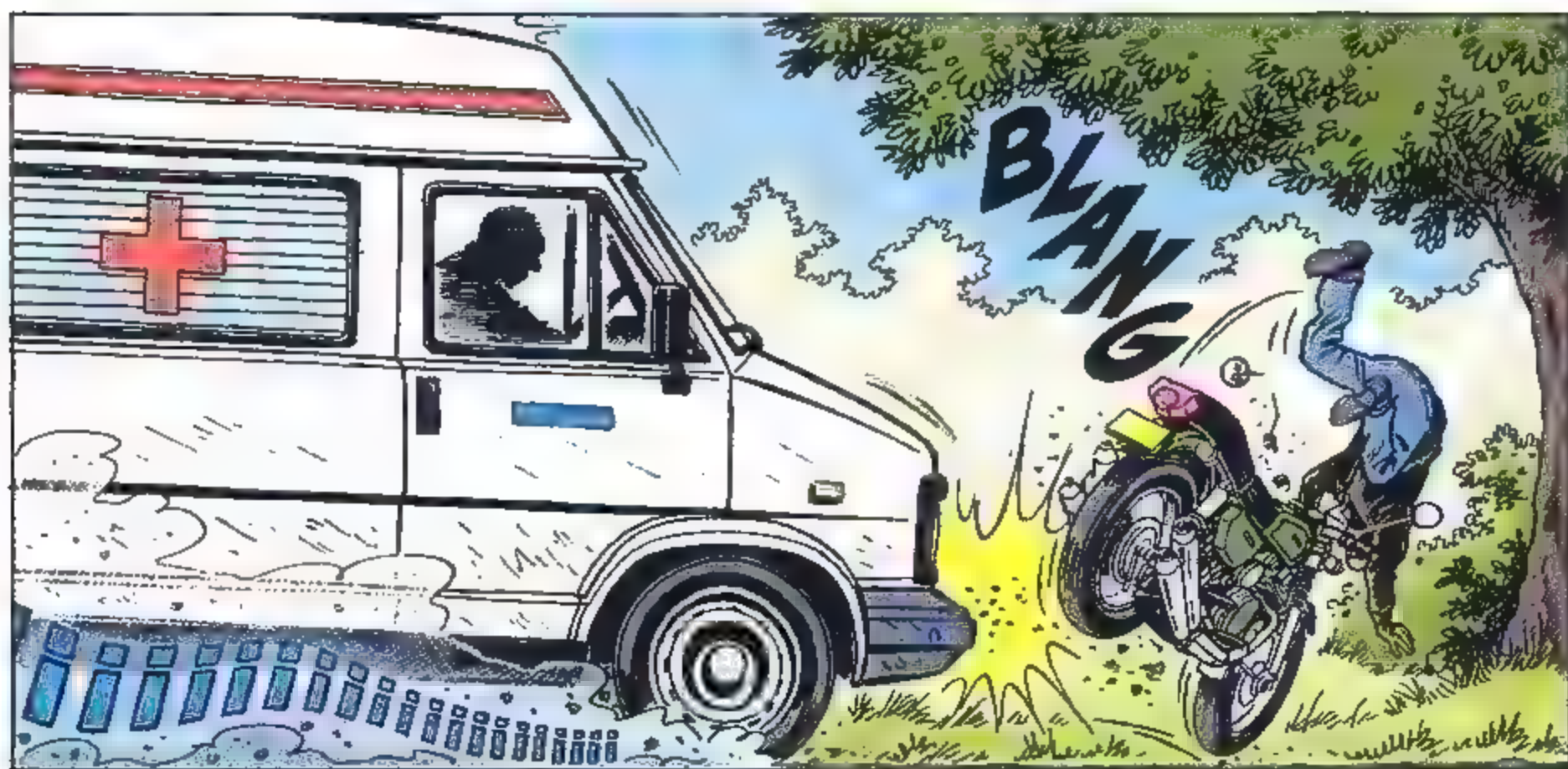
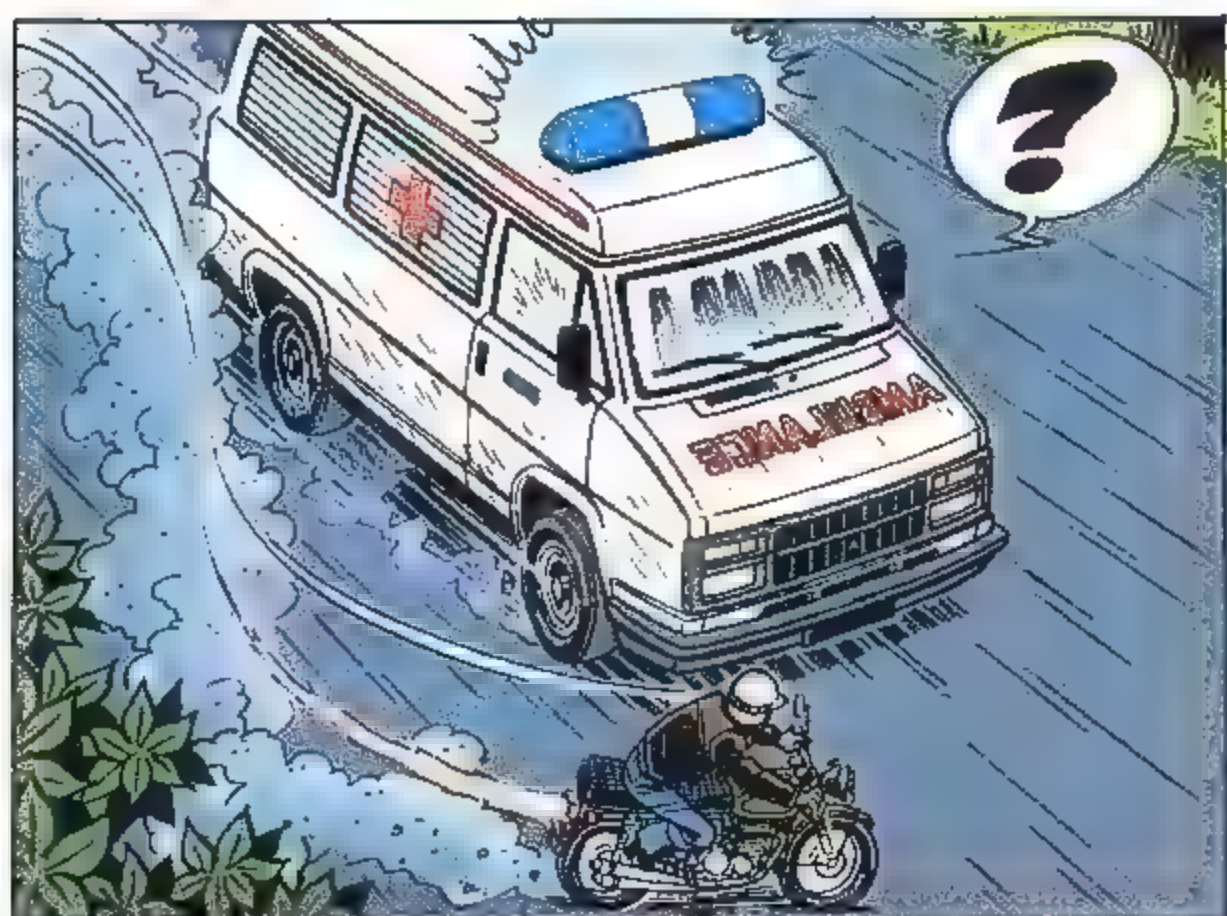
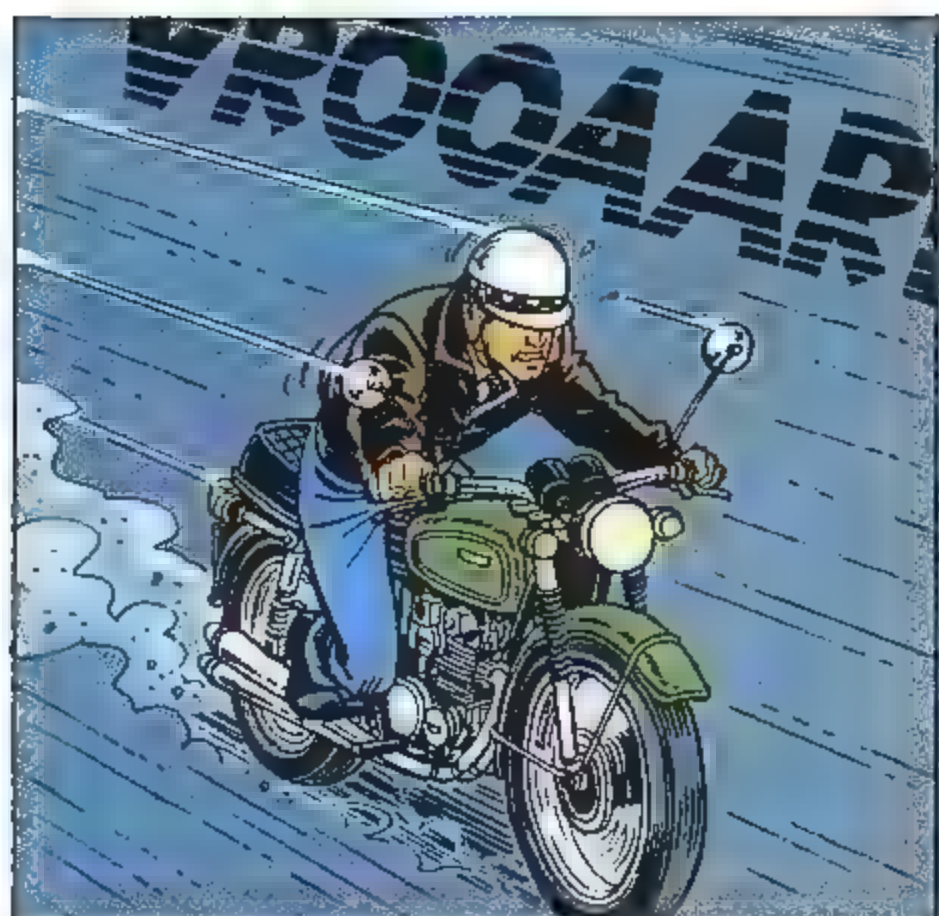

RIK RINGERS

PAS
VERSCHEENEN BIJ
DE LOMBARD
UITGAVEN!
DE DUIVELSE
TWEELING

wordt vervolgd

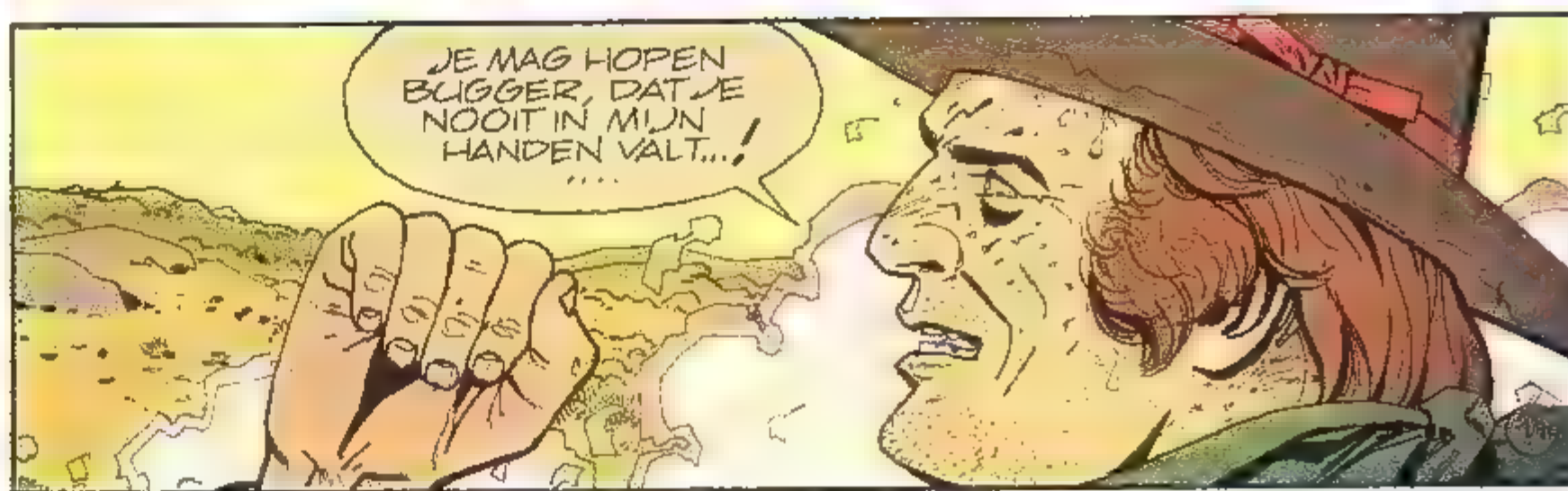
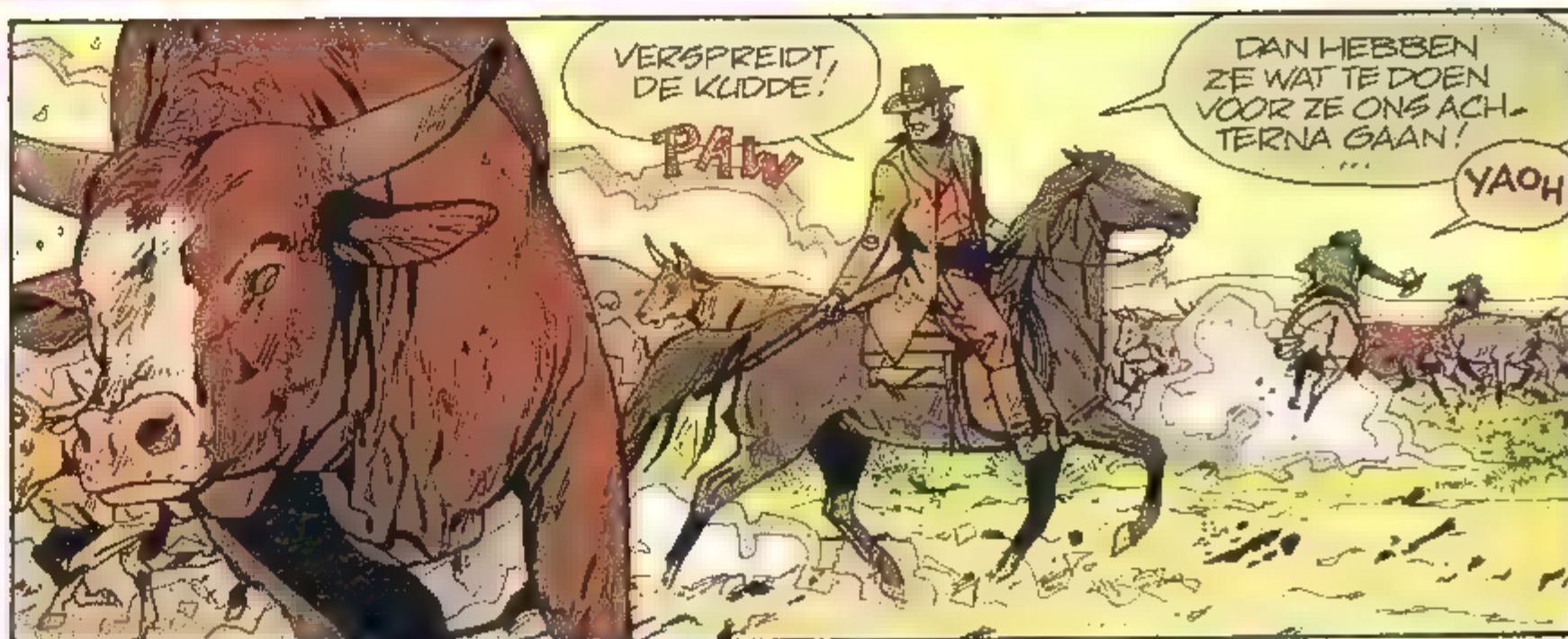
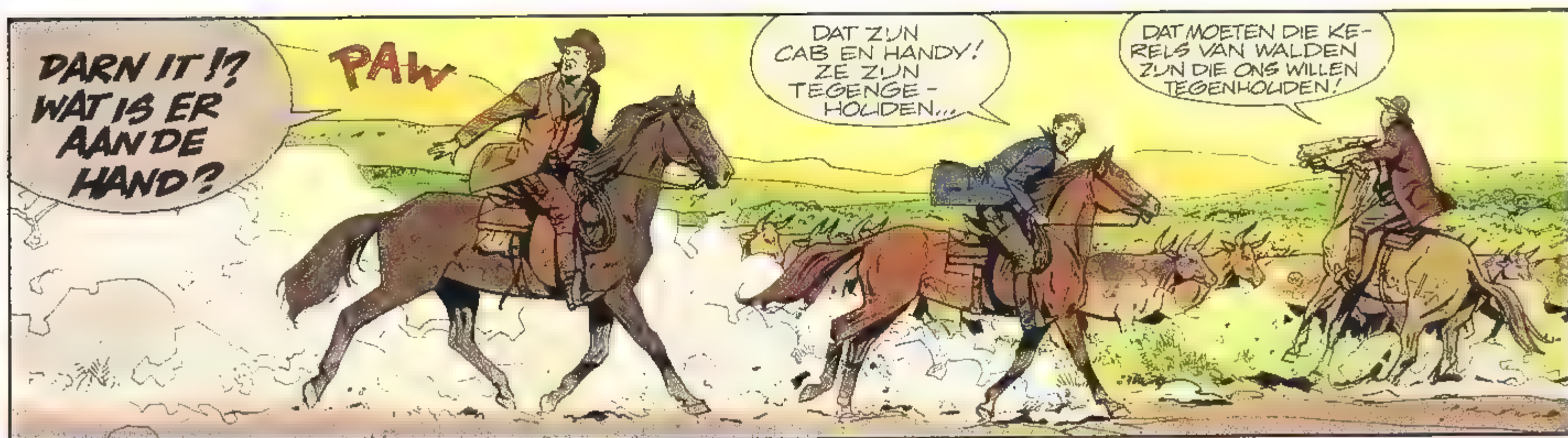
PAS
VERSCHEENEN BIJ
DE LOMBARD
UITGAVEN!
"KNIP-
OOGJE 8"

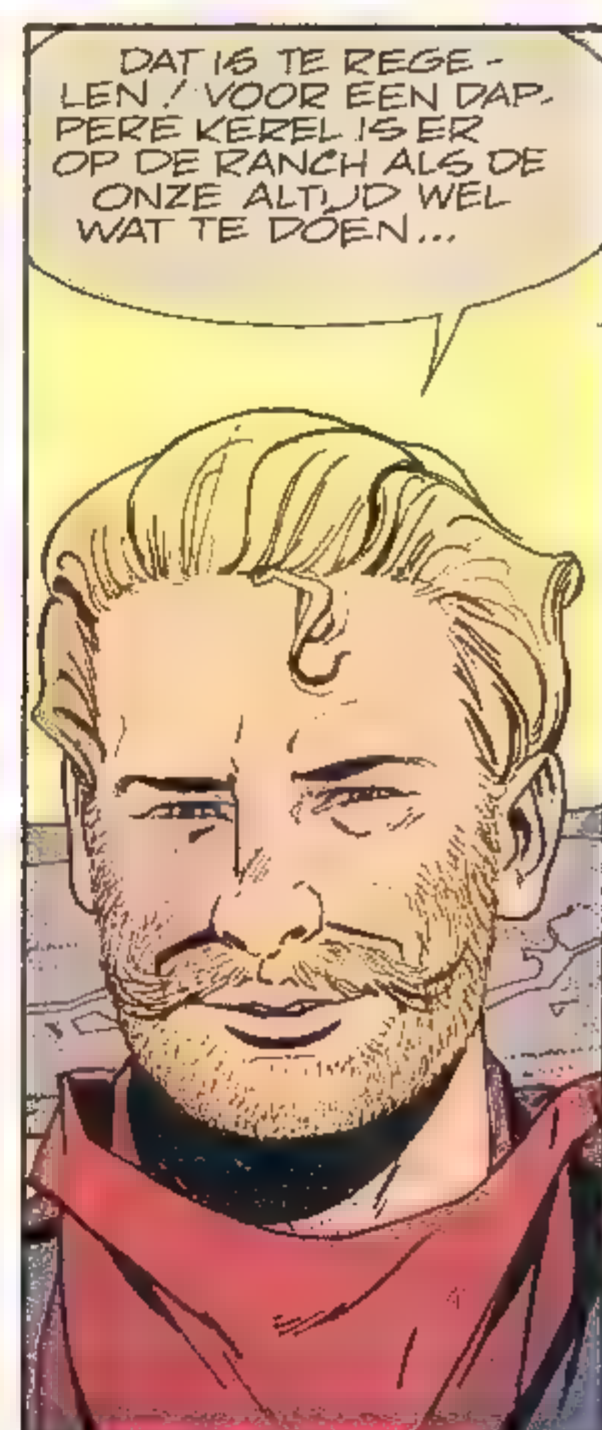
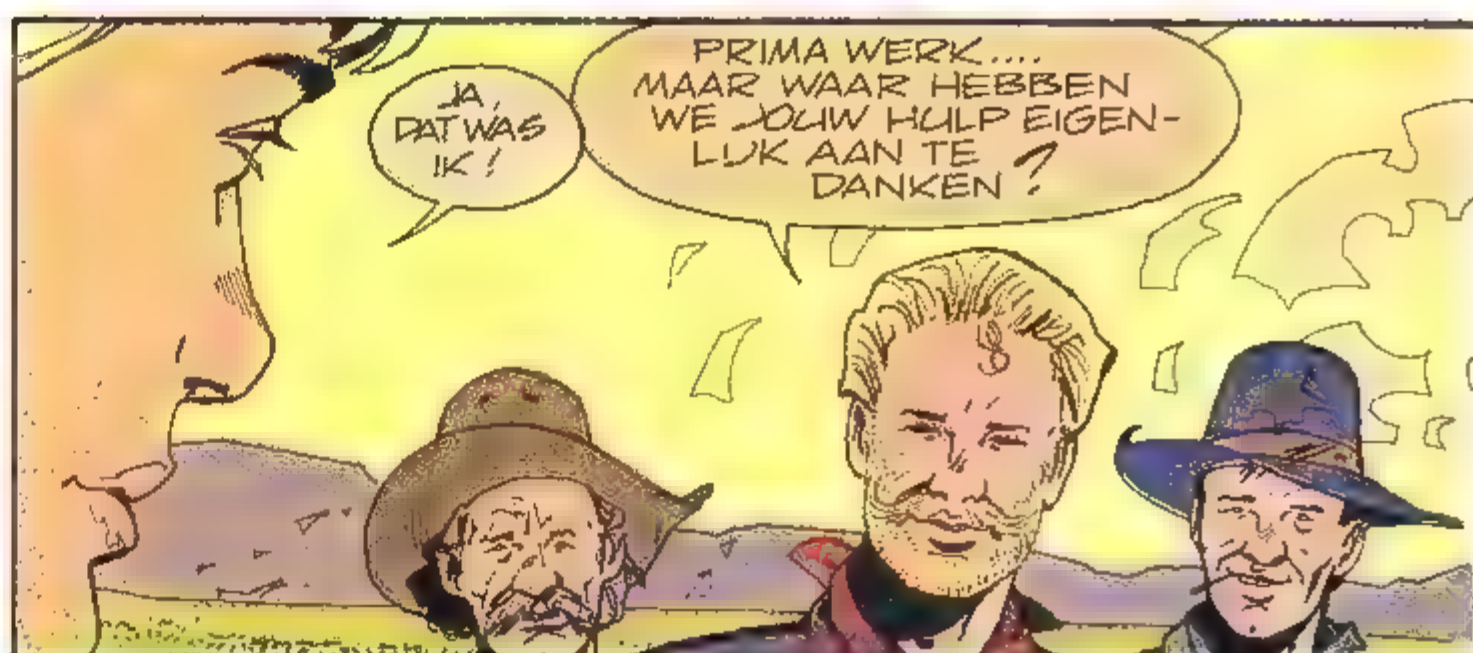
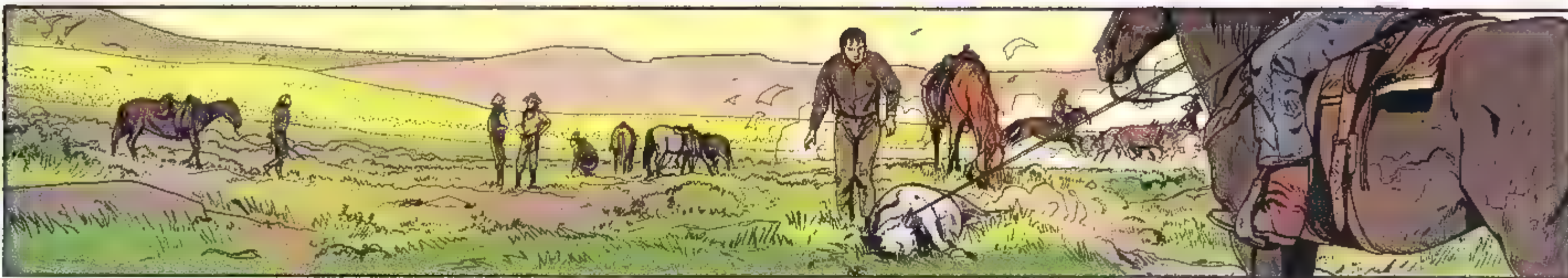
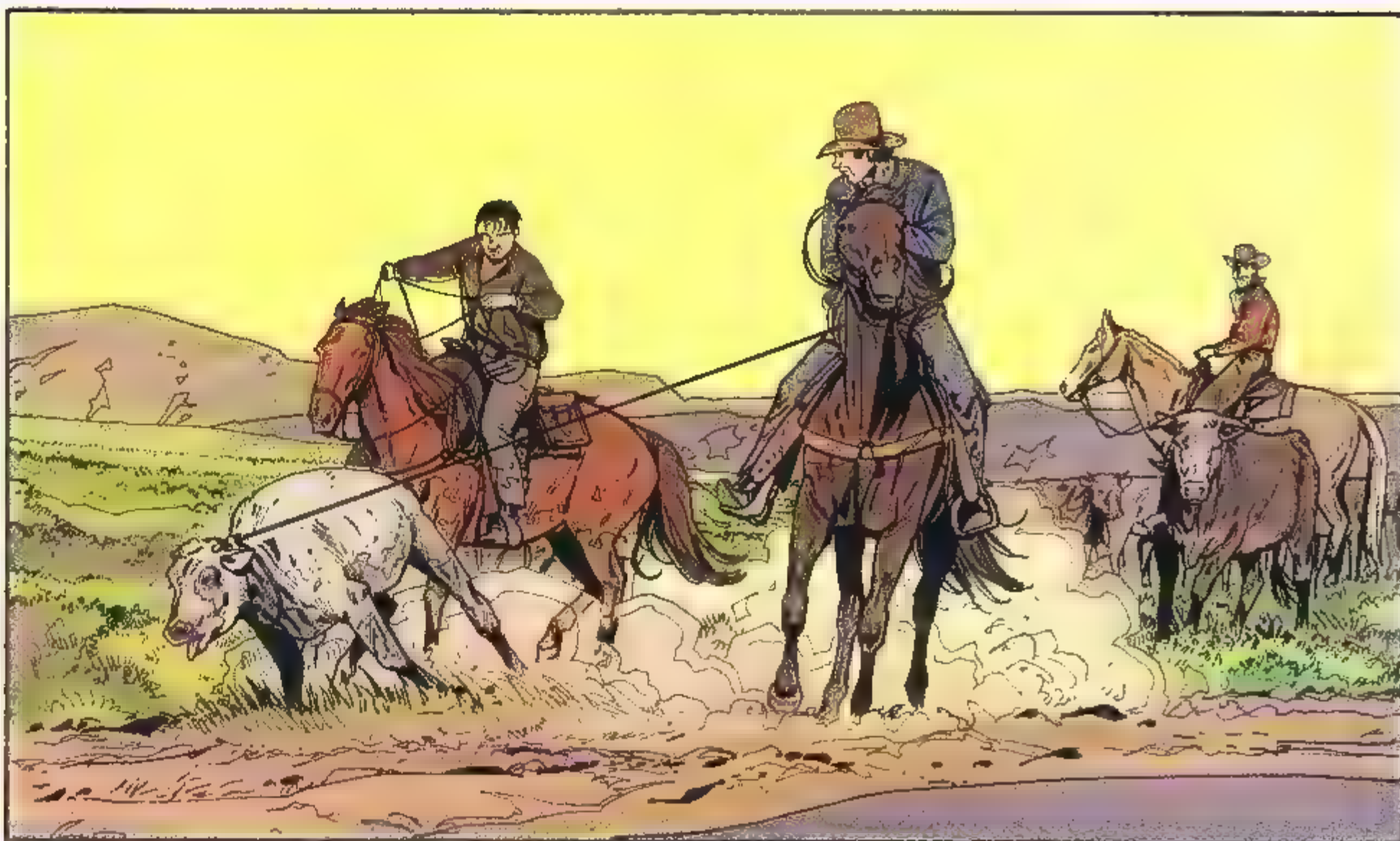
JACKSON

SAMENVATTING: Jackson aanvaardt de taak die de dode hem heeft toevertrouwd; het geld dat hij zal verdienen zal hem in staat stellen Noémie een wat makkelijker leven te laten leiden... Na weken, komt hij eindelijk op de gronden van Walden toe...

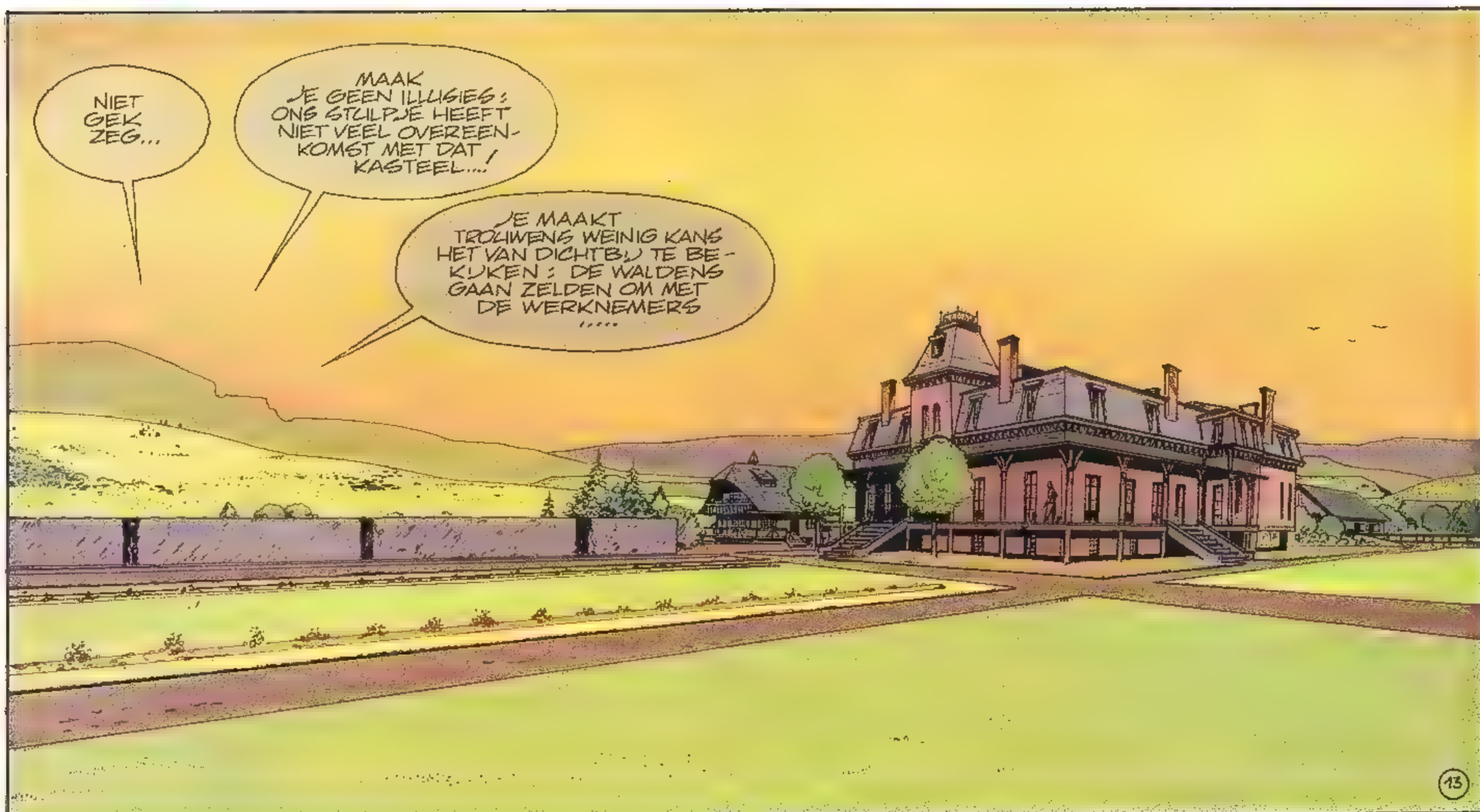
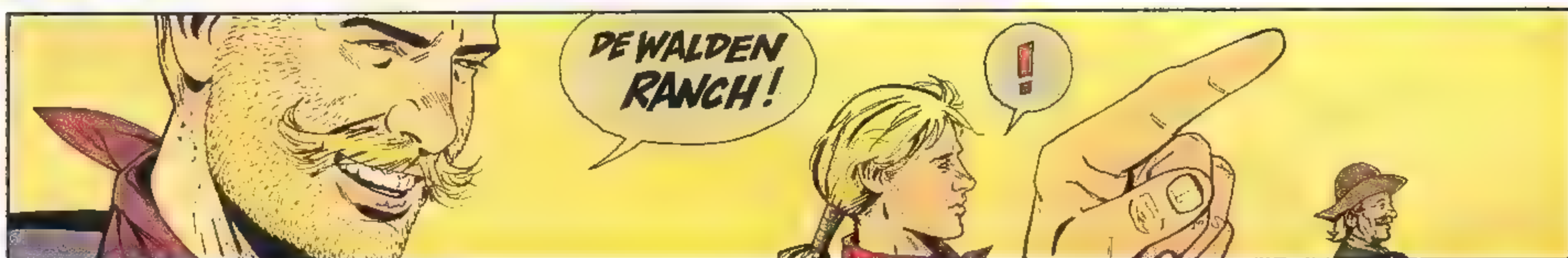
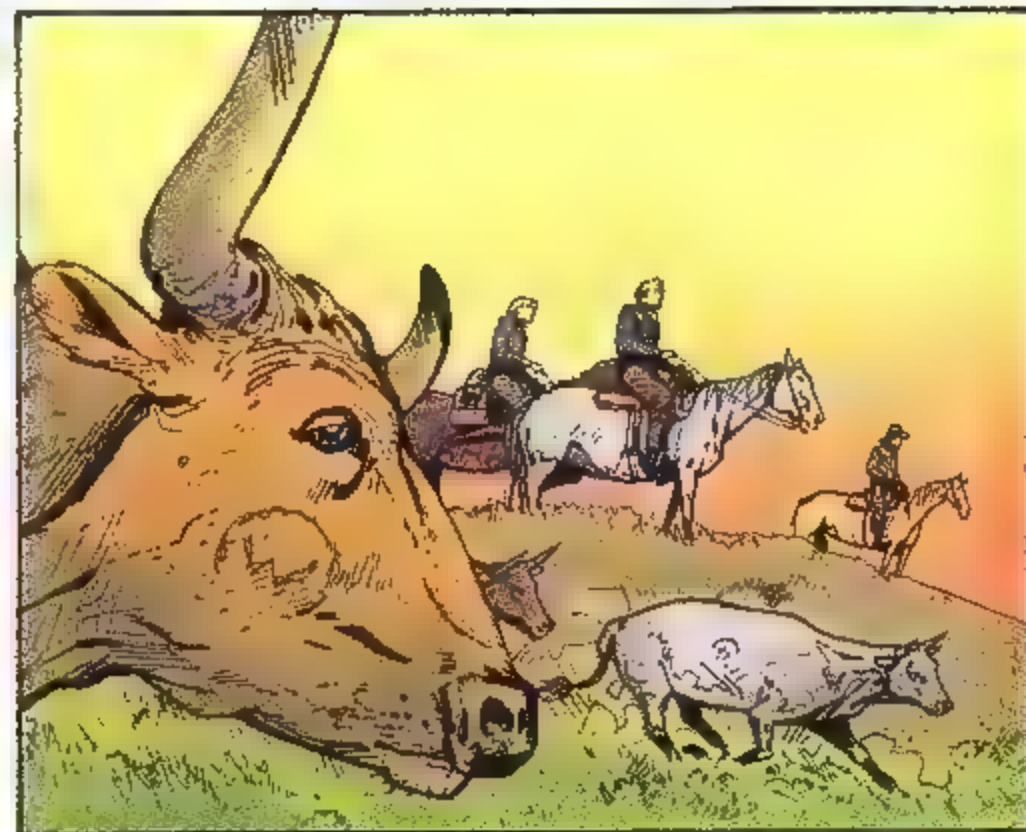
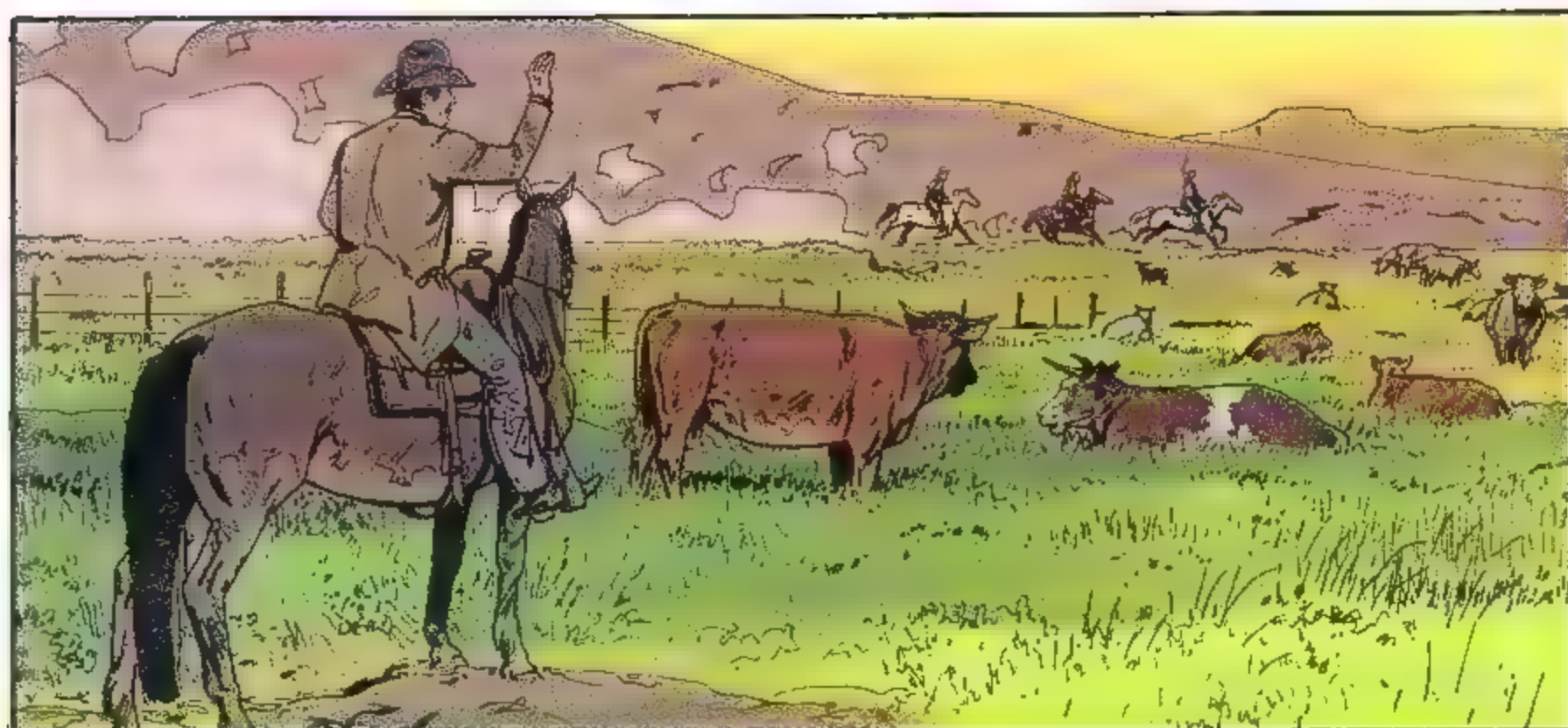

JACKSON HET GEHEIM VAN DE PRUIS

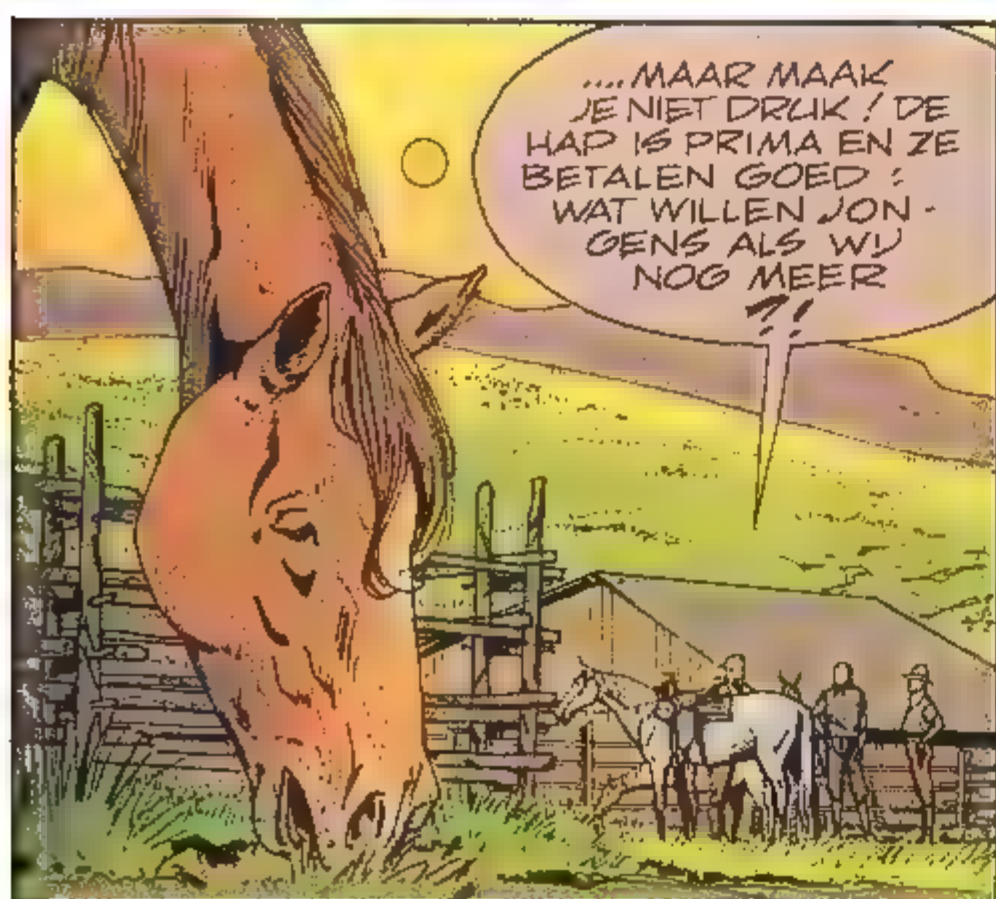
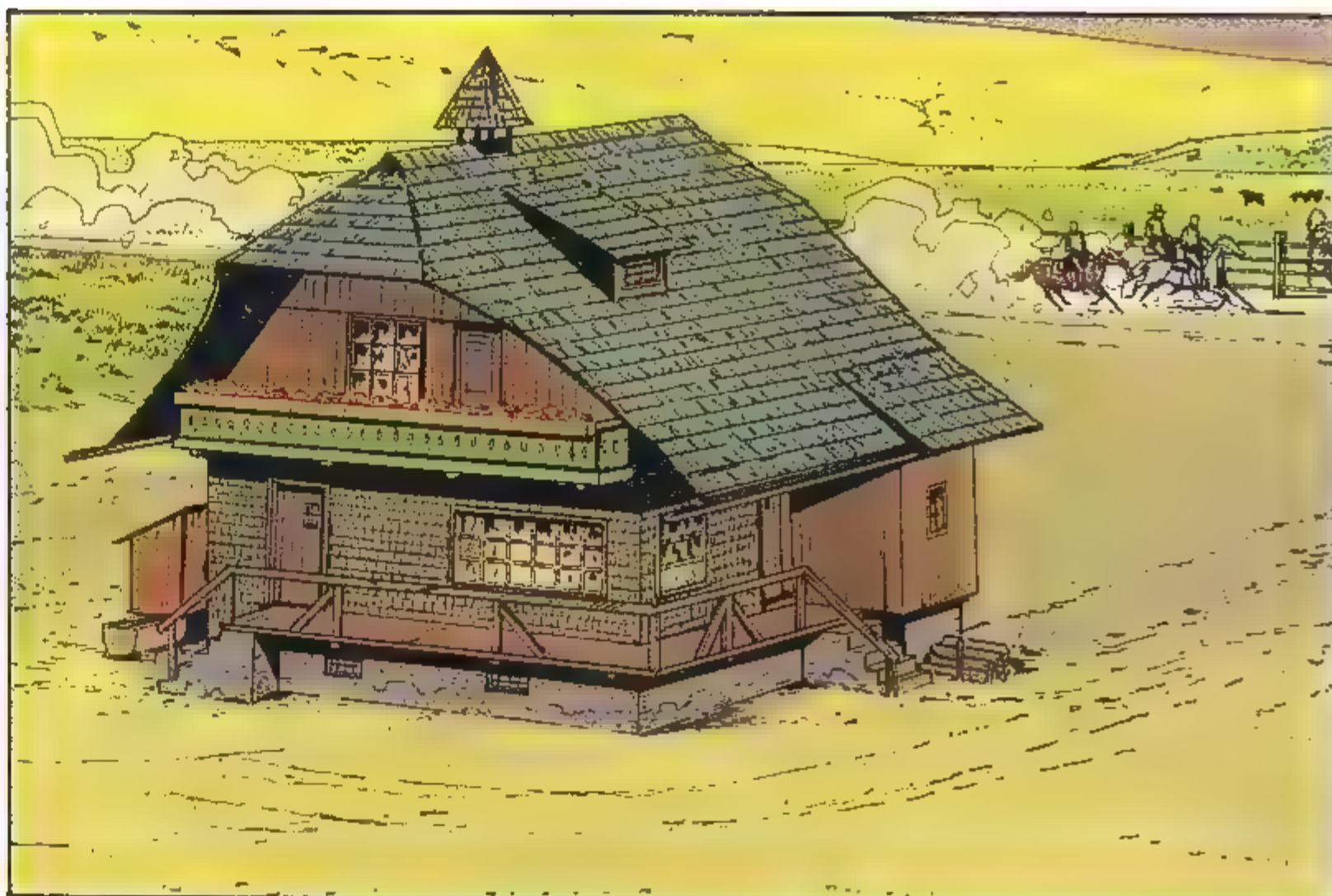
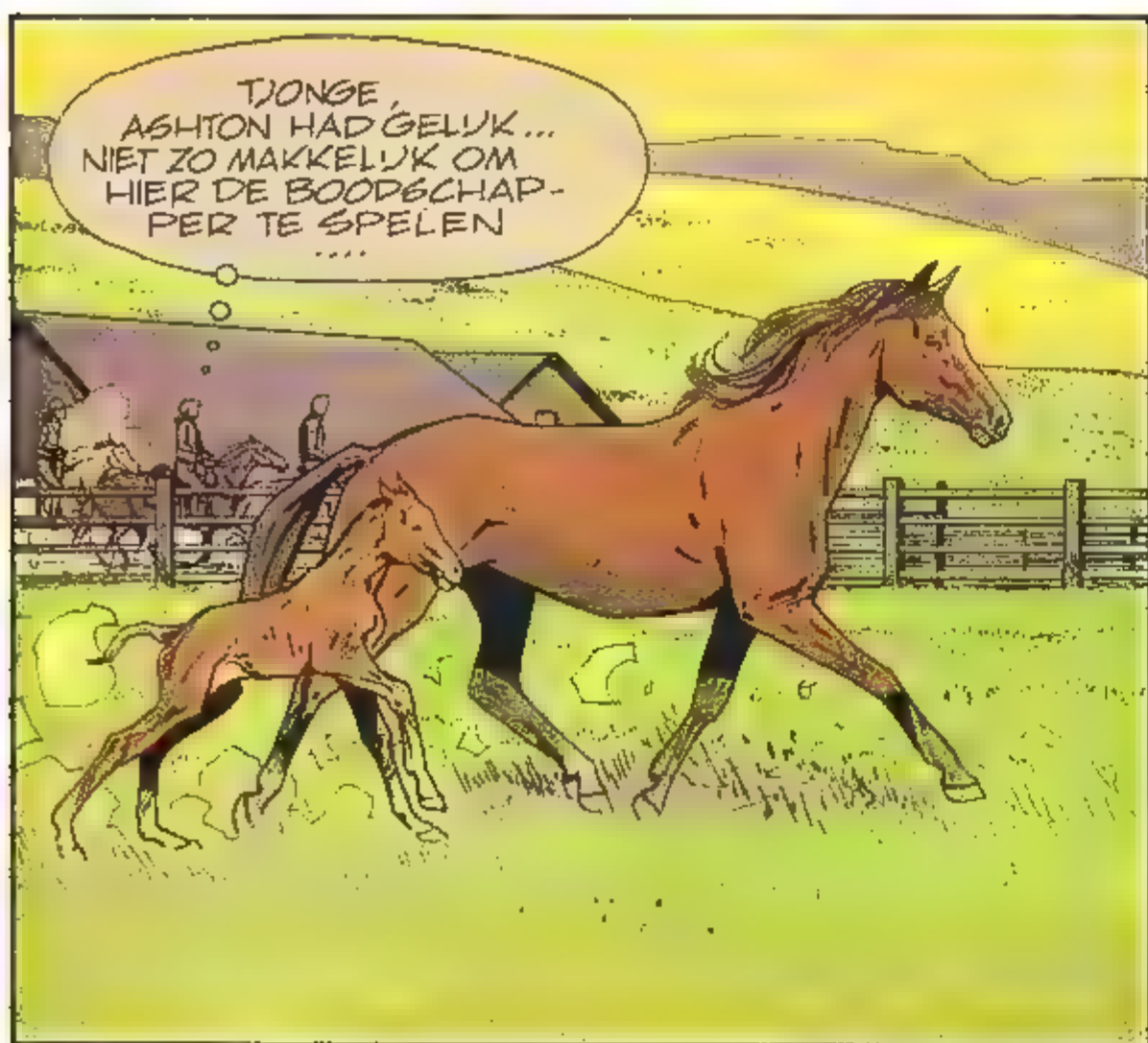

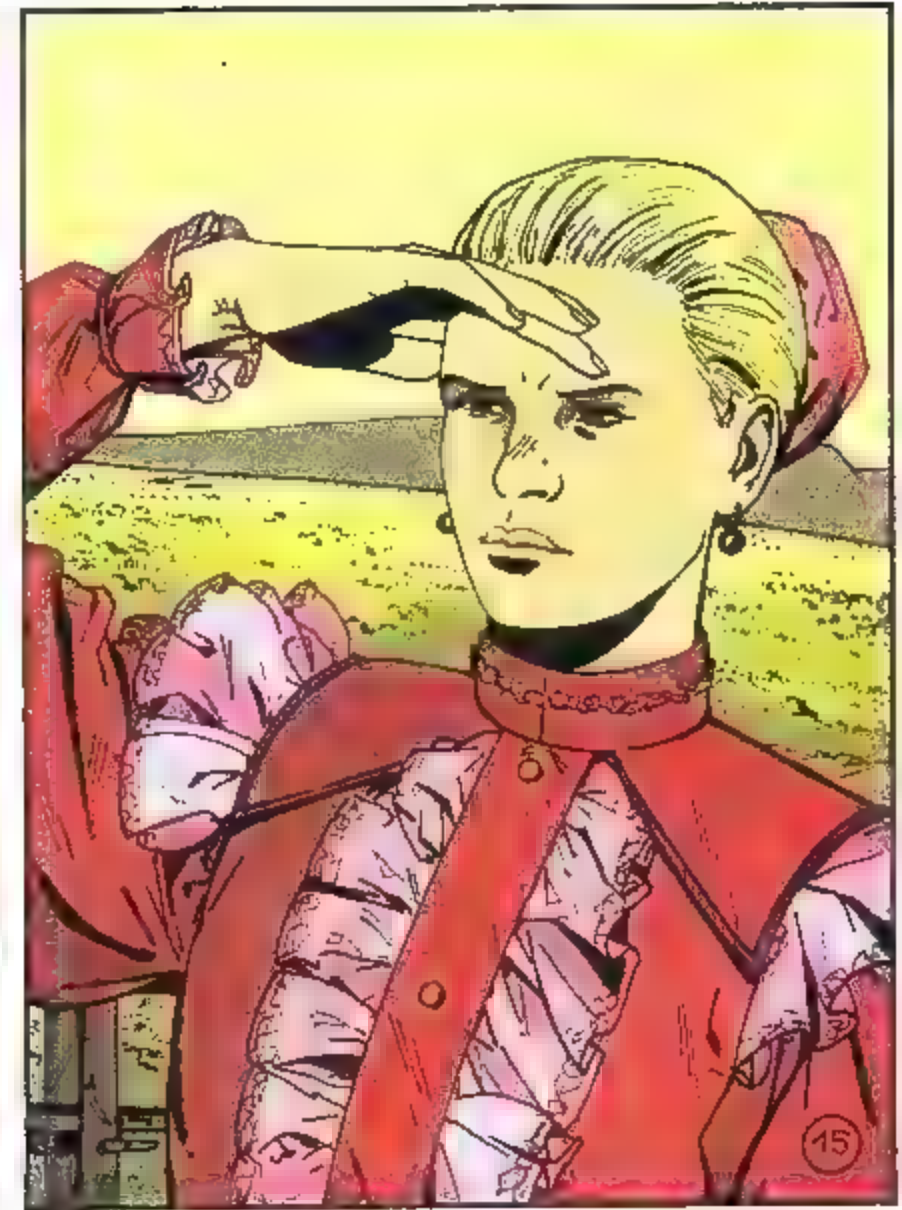
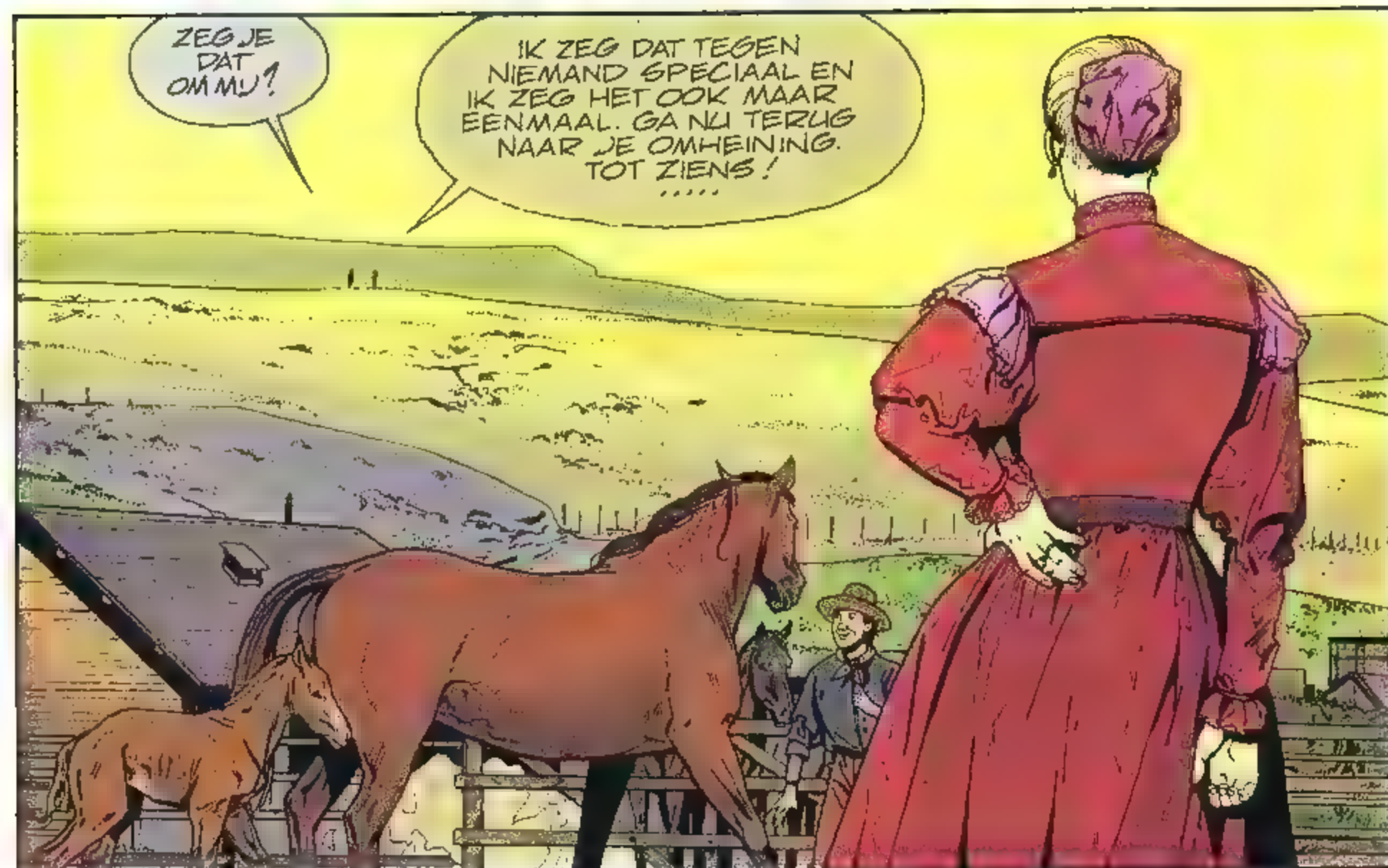
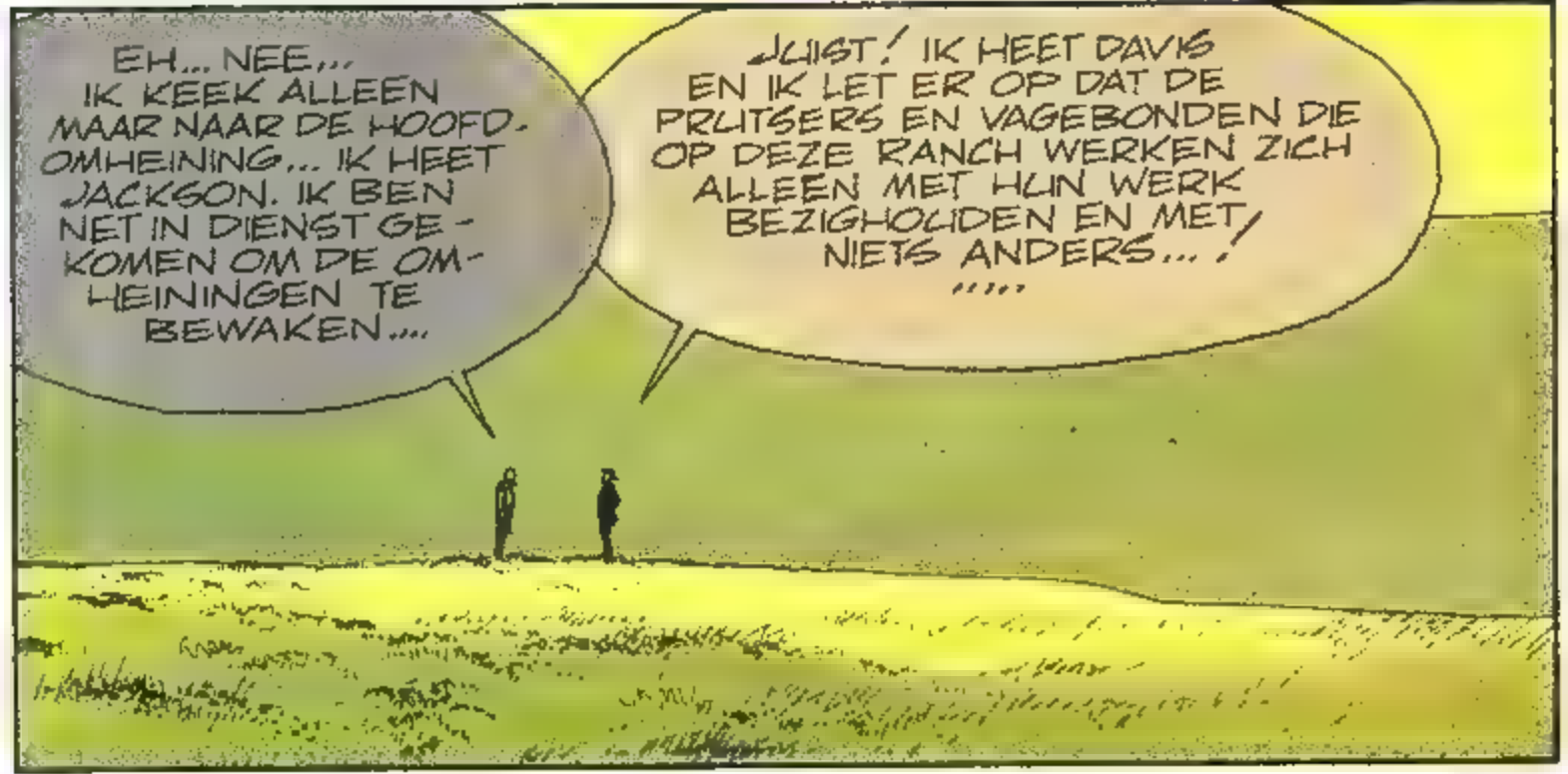
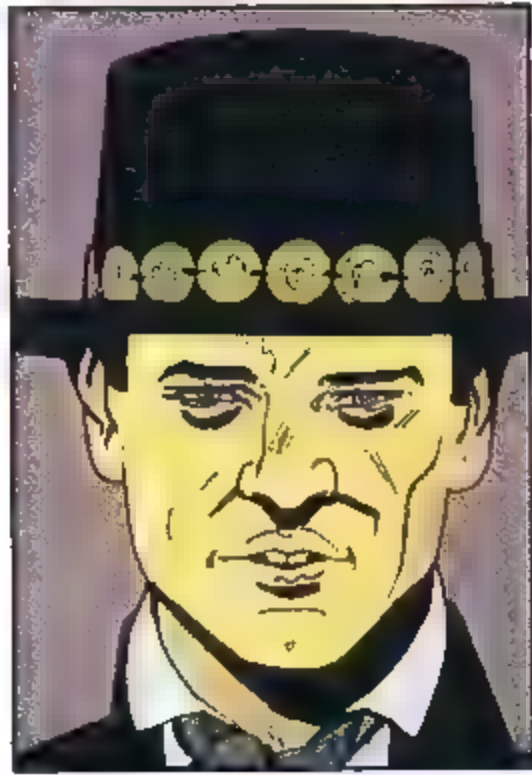
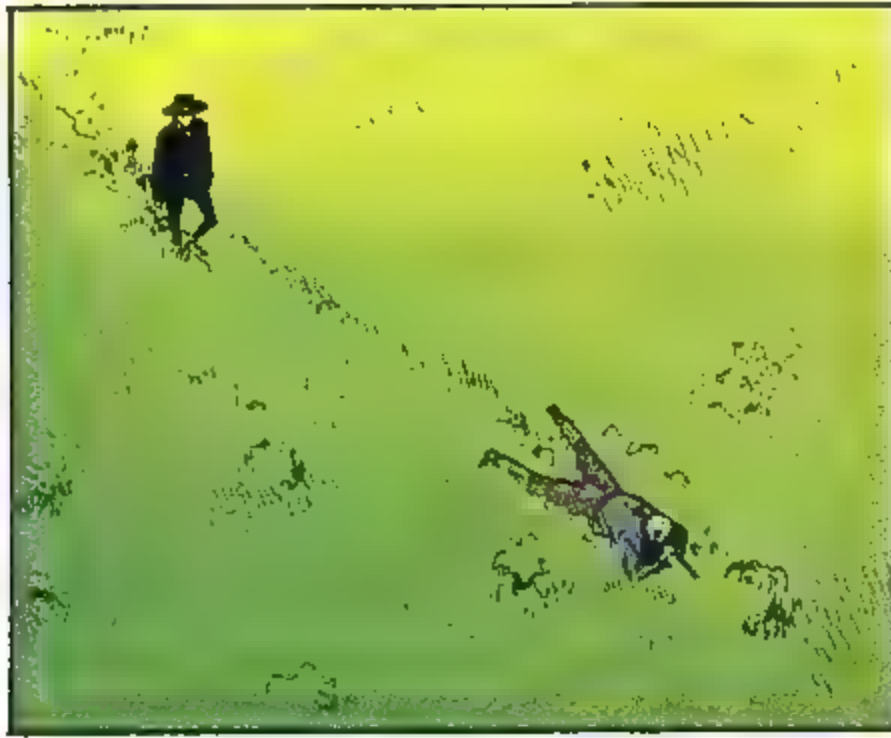
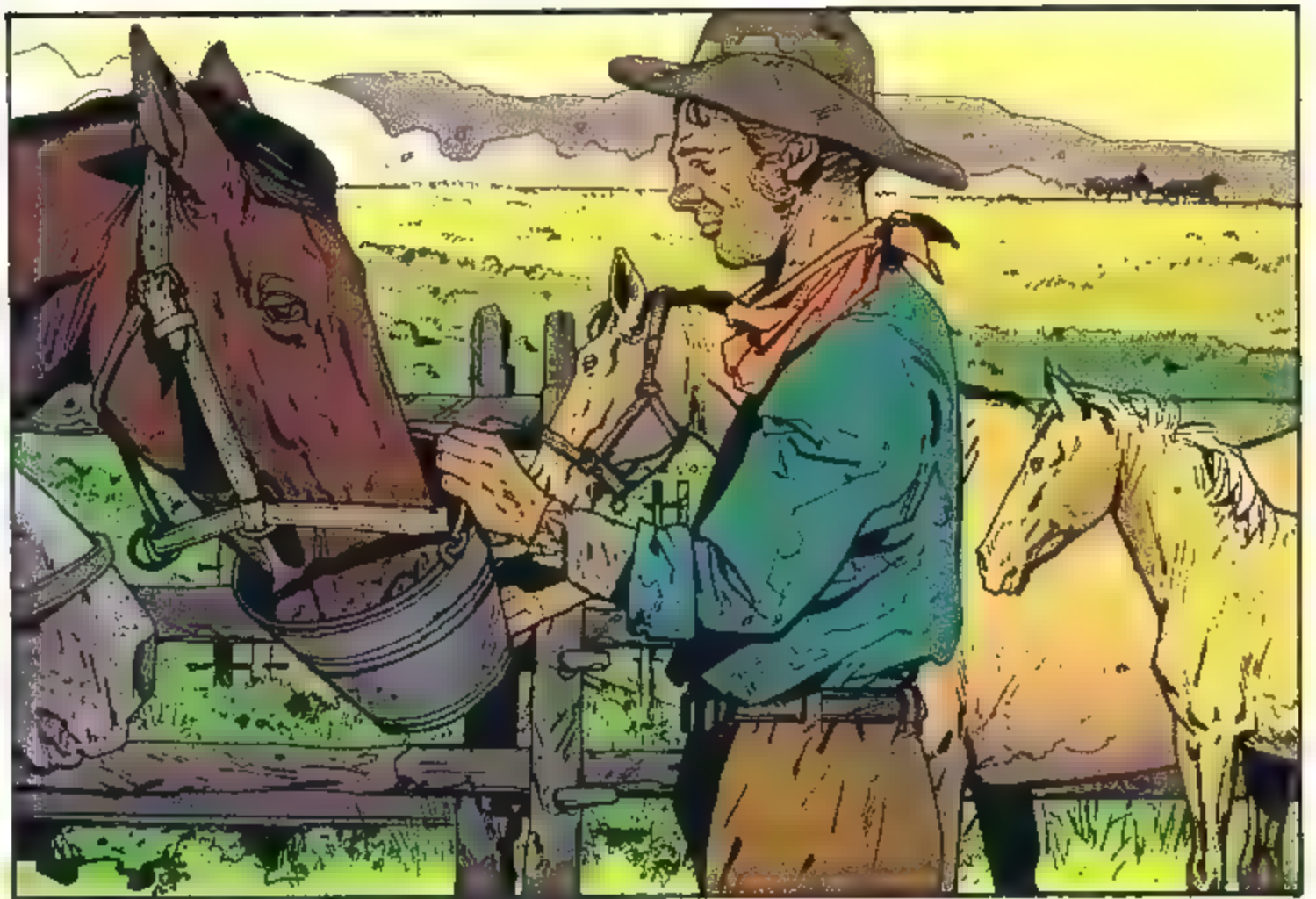
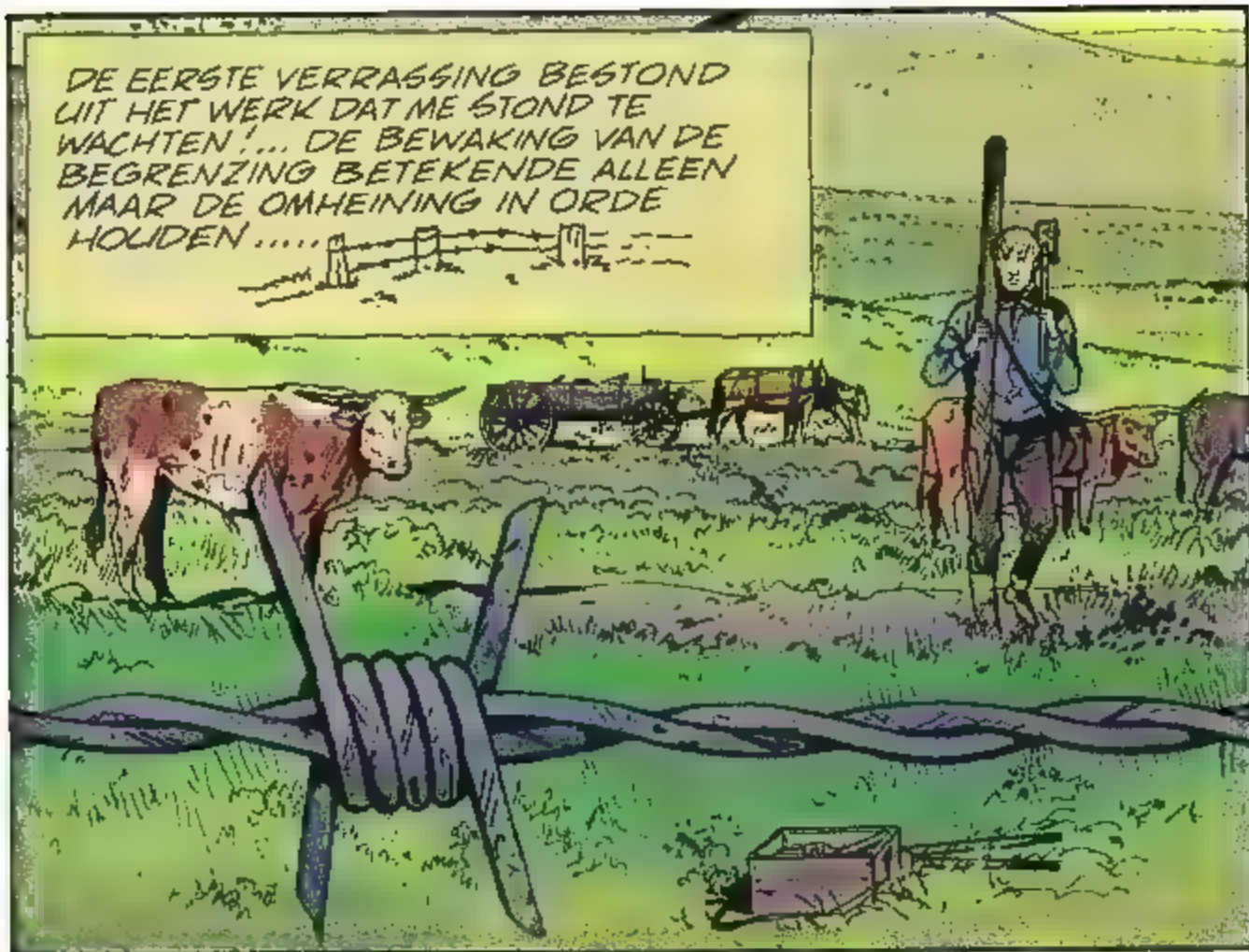

JACKSON

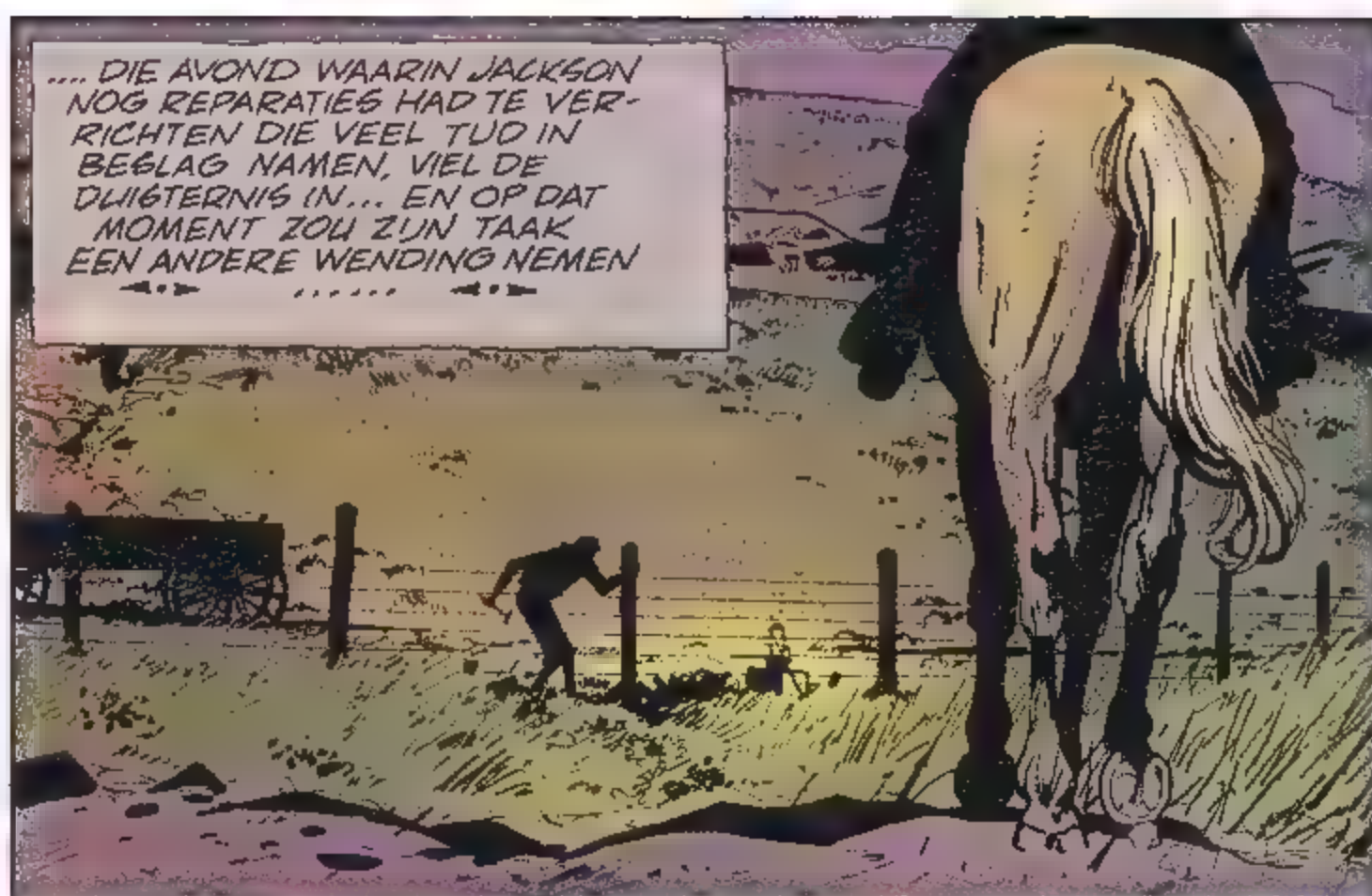
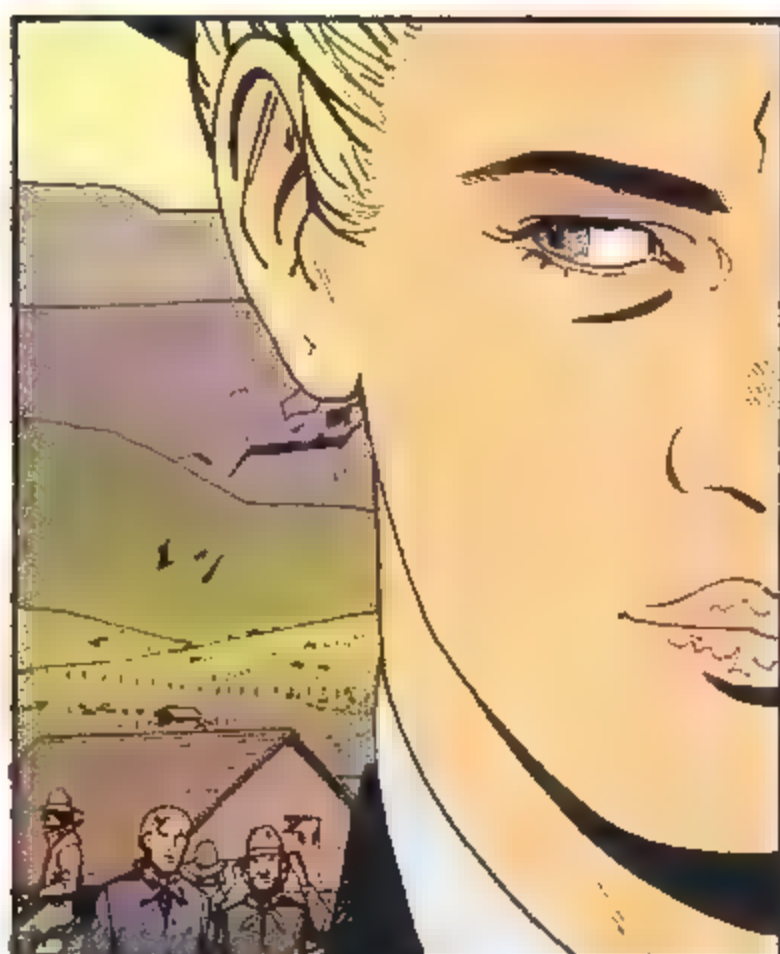
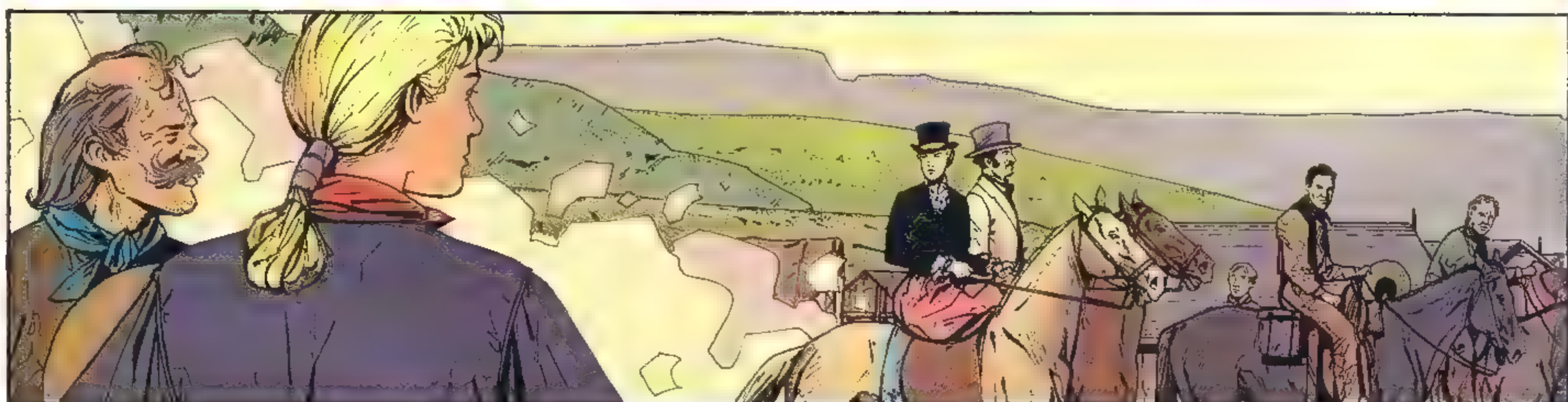
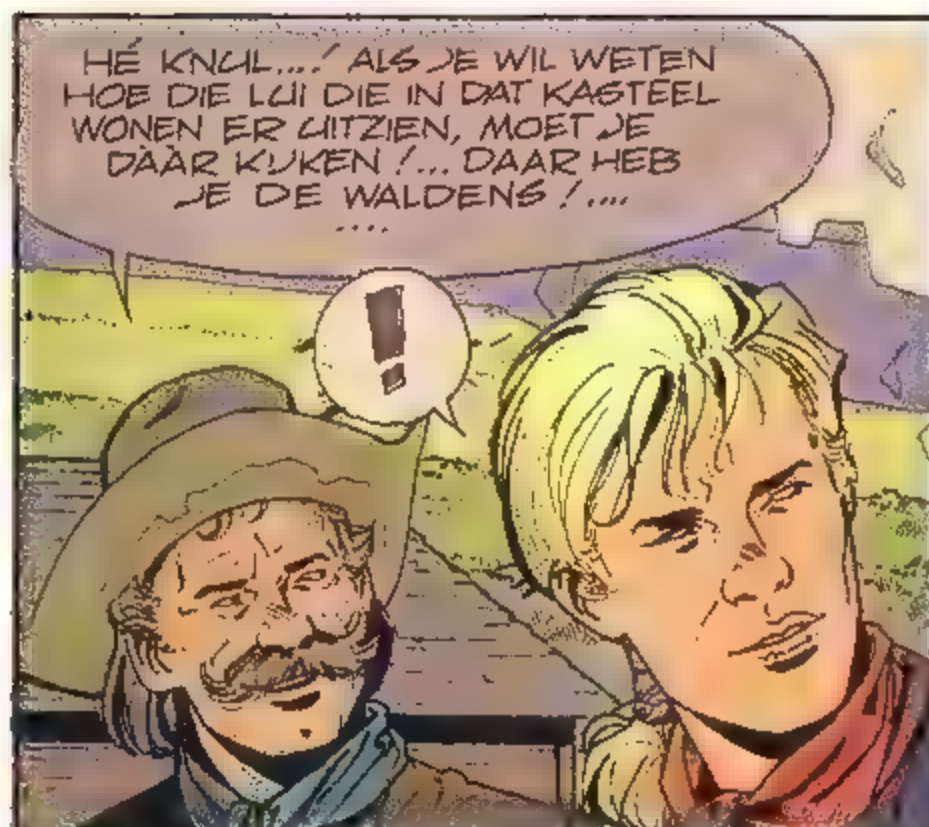
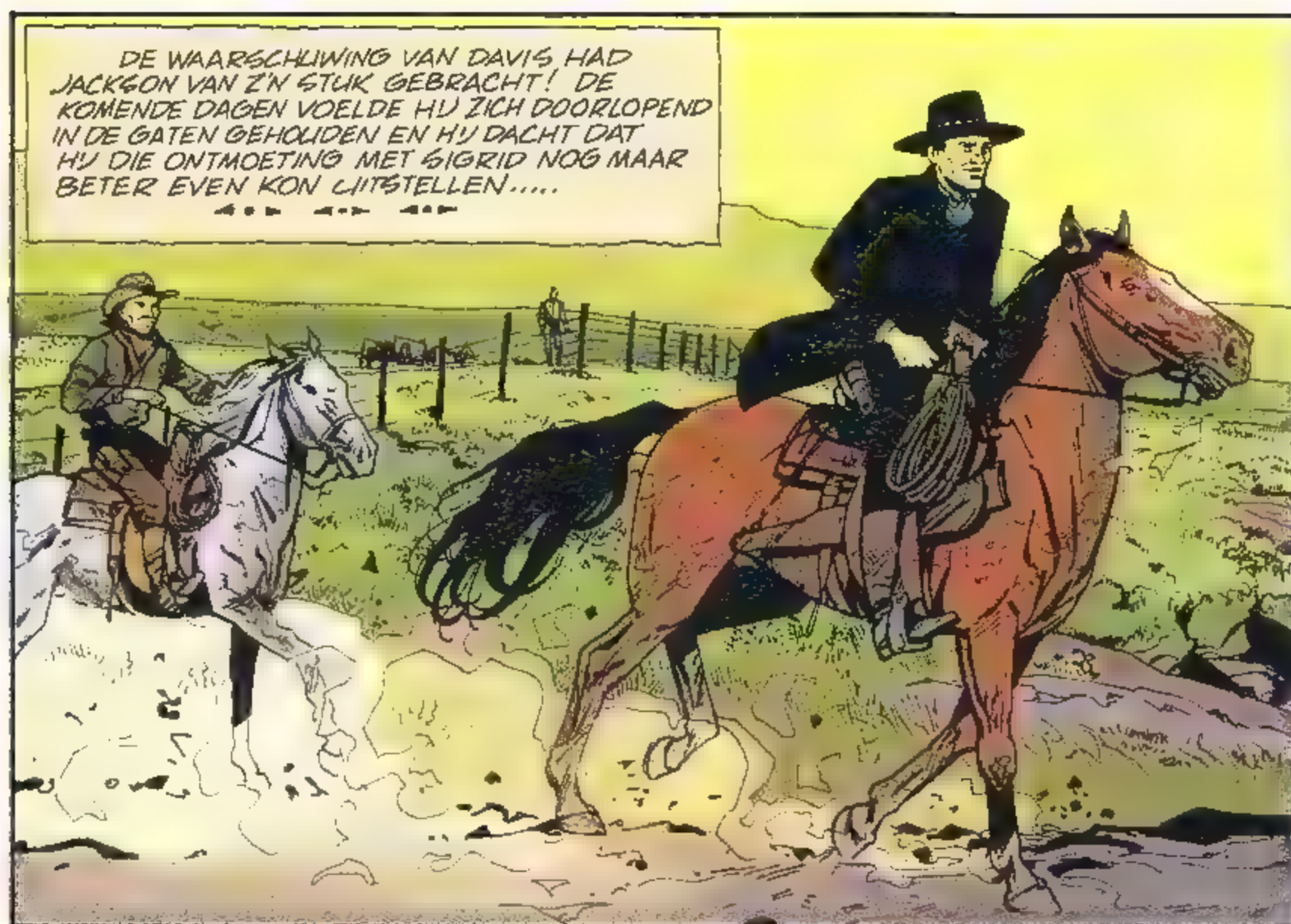

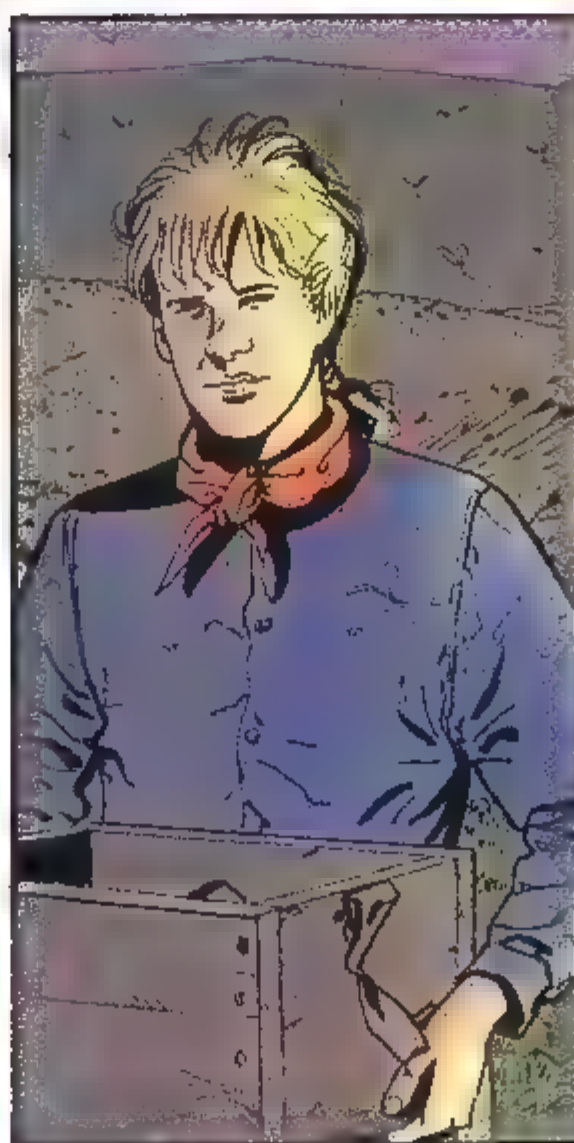
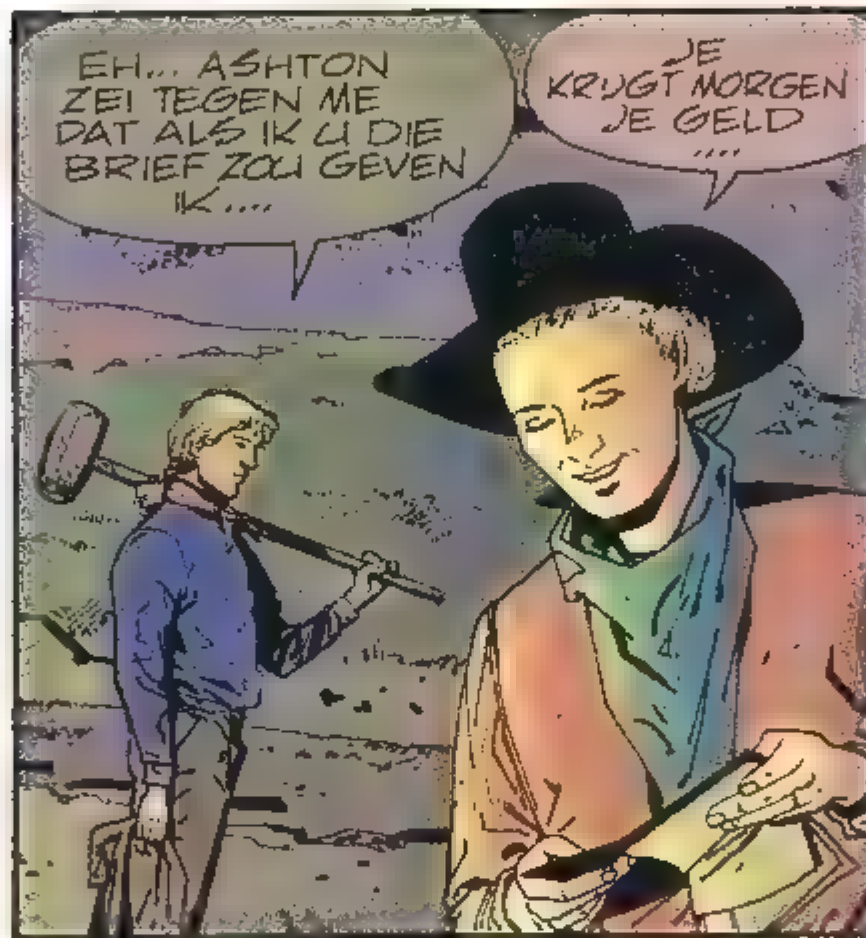
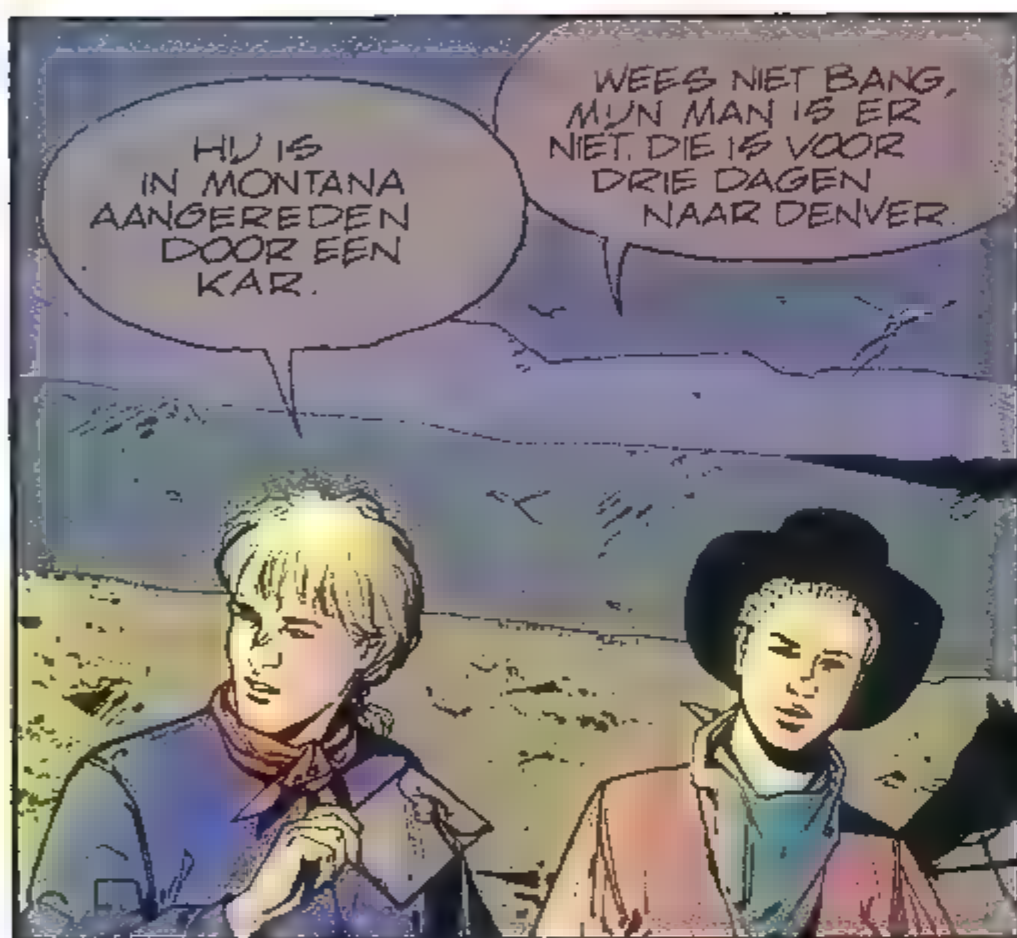

JACKSON

PAS
VERSCHEENEN BIJ
DE LOMBARDI
UITGAVEN
DWAALSPOR
IN DE SNEEUW

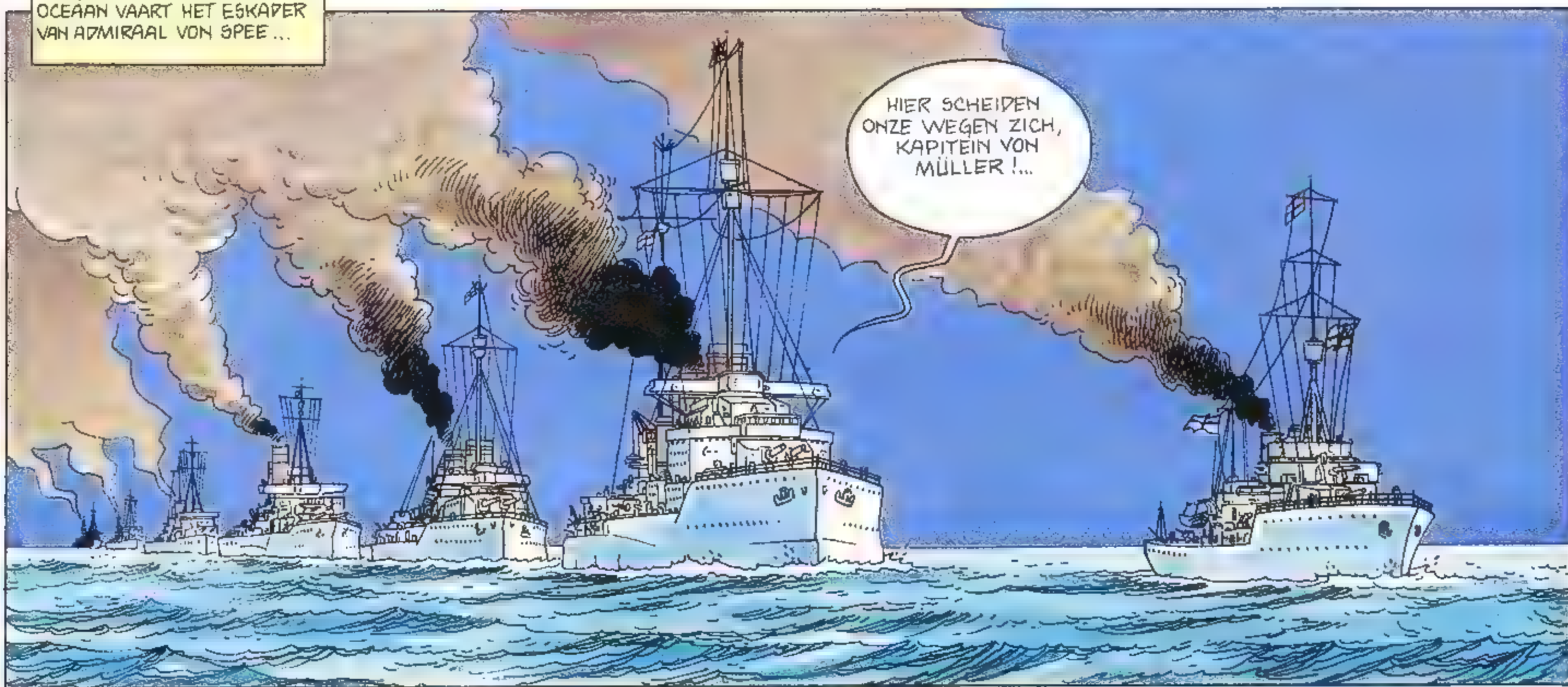
wordt vervolgd

HET ONGRIJPBARE KAPERSCHIP

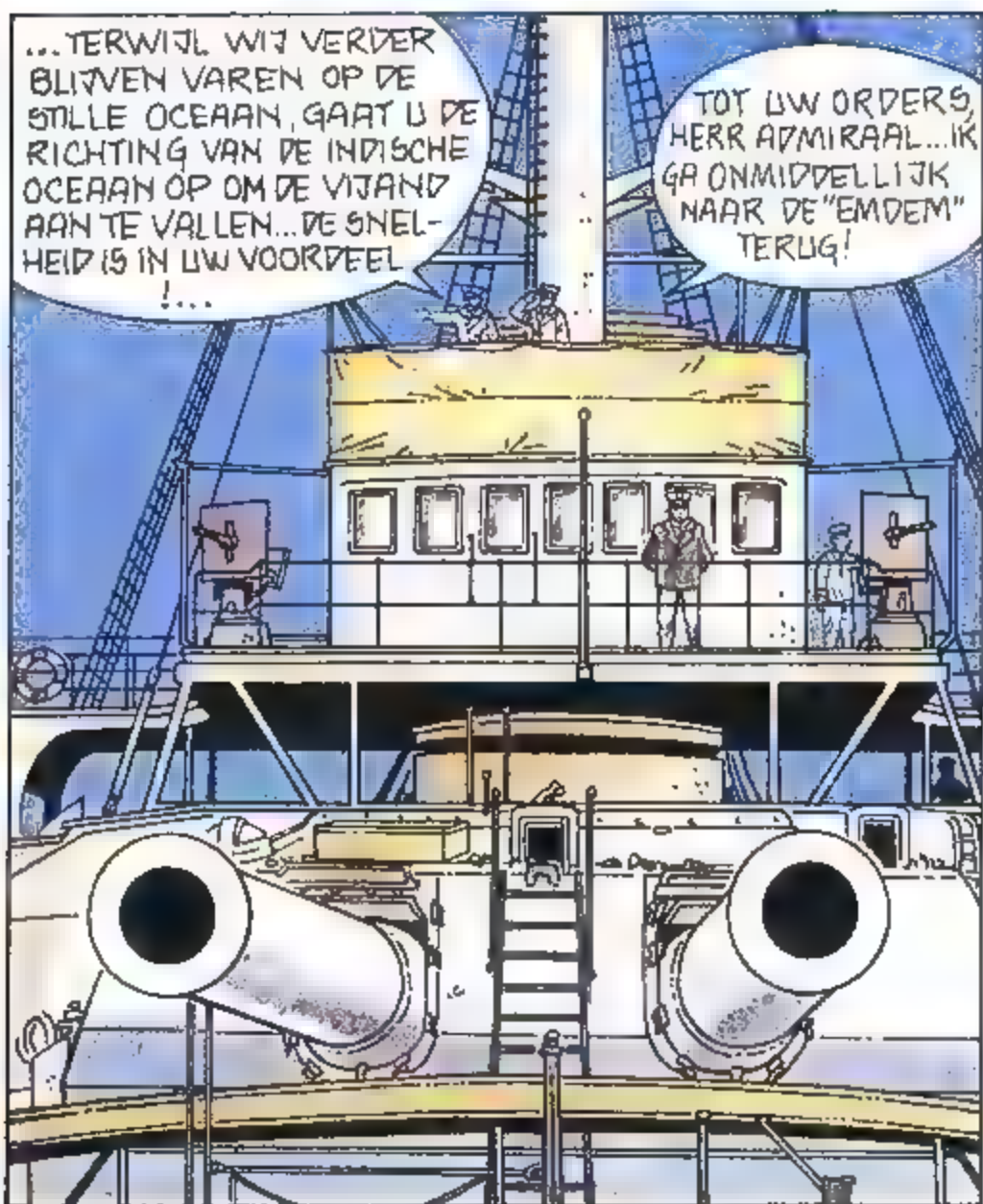
ERGENS IN DE STILLE OCEAAN VAART HET ESKAPER VAN ADMIRAAL VON SPEE ...

HIER SCHEIDEN ONZE WEGEN ZICH, KAPITEIN VON MÜLLER !...

...TERWIJL WIJ VERDER BLIJVEN VAREN OP DE STILLE OCEAAN, GAAT U DE RICHTING VAN DE INDISCHE OCEAAN OP OM DE VIJAND AAN TE VALLEN...DE SNELHEID IS IN UW VOORDEEL !...

TOT UW ORDERS, HERR ADMIRAAL...IK GA ONMIDDELIJK NAAR DE "EMDEM" TERUG!

VEEL GELUK !

EN, HERR KAPITEIN! WAT VOOR NIEUWS HEBT U ?

WEND DE STEVEN NAAR DE INDISCHE OCEAAN, VON MÜCKE! WE GAAN EEN KAPER- OORLOG VOEREN !

OP ONS EENTJE? DAT IS KRANK- ZINNIG !...

MAAKT U ZICH NIET ONGERUST! IK HEB EEN LIST BEDACHT WAAR DE VIJAND VERSTOMD VAN ZAL STAAN !...

EEN LIST? EH...IK BEGRIJP NIET ...

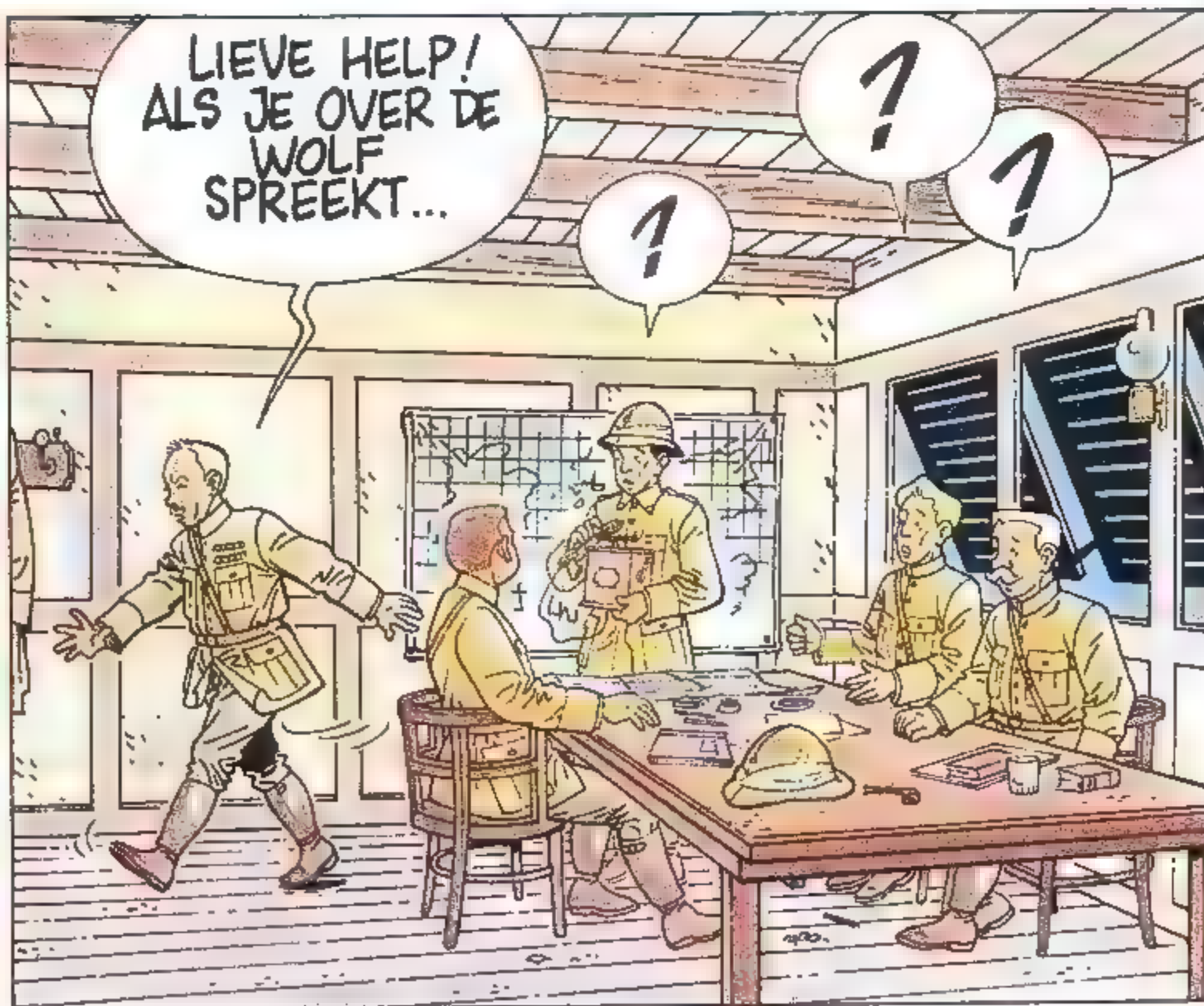
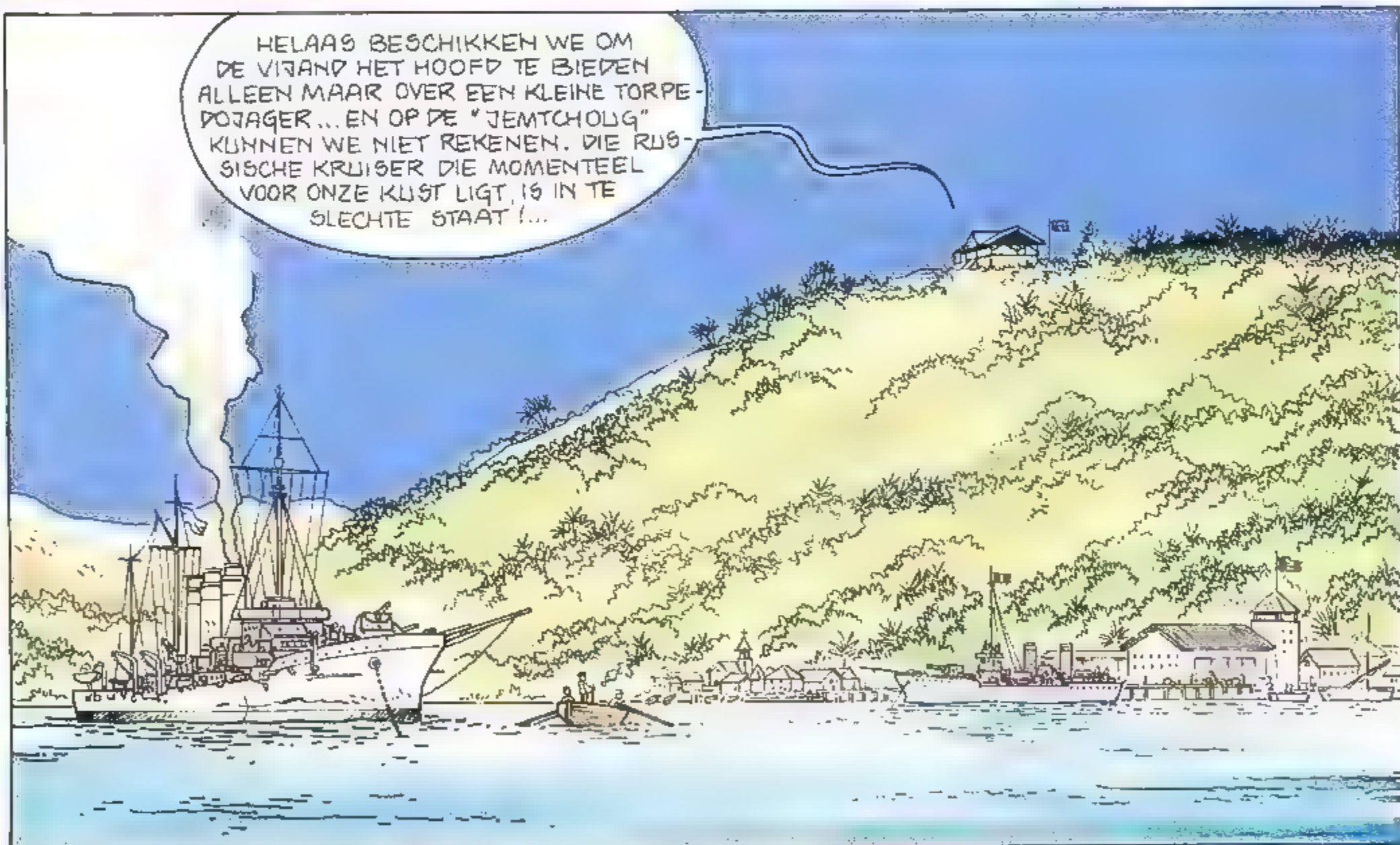
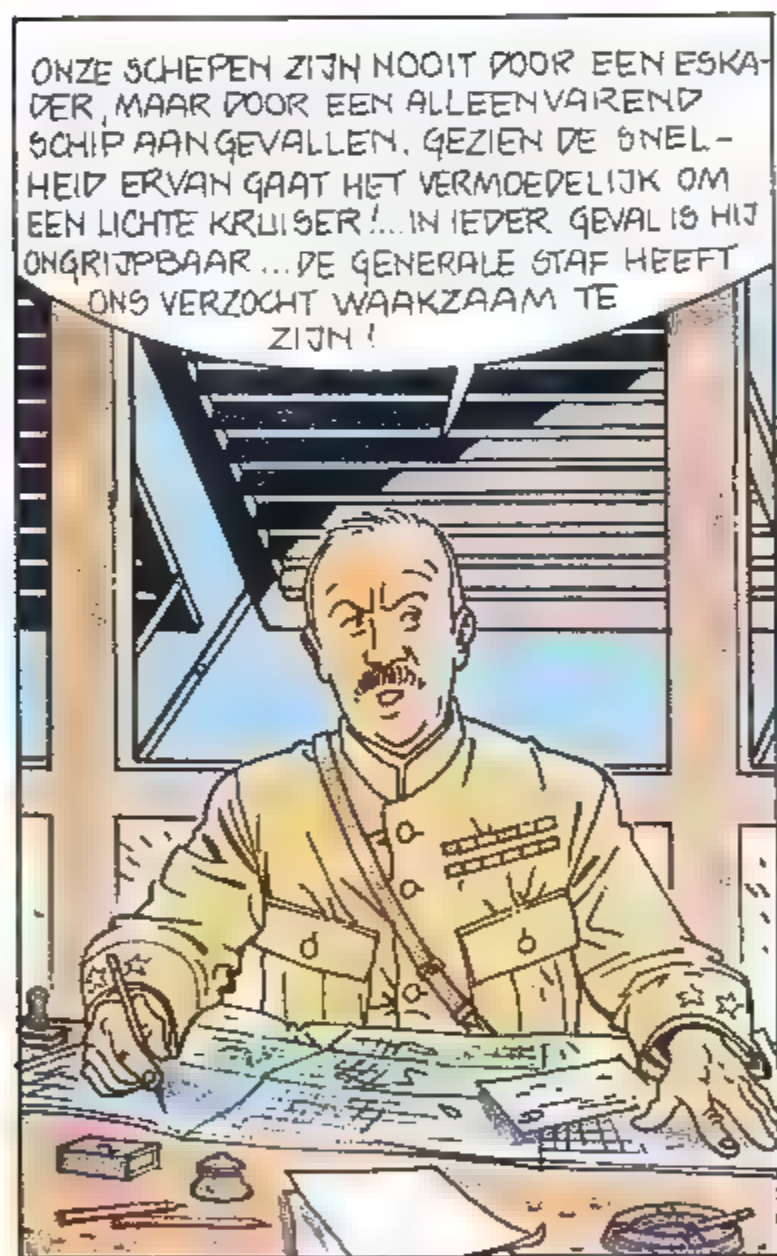
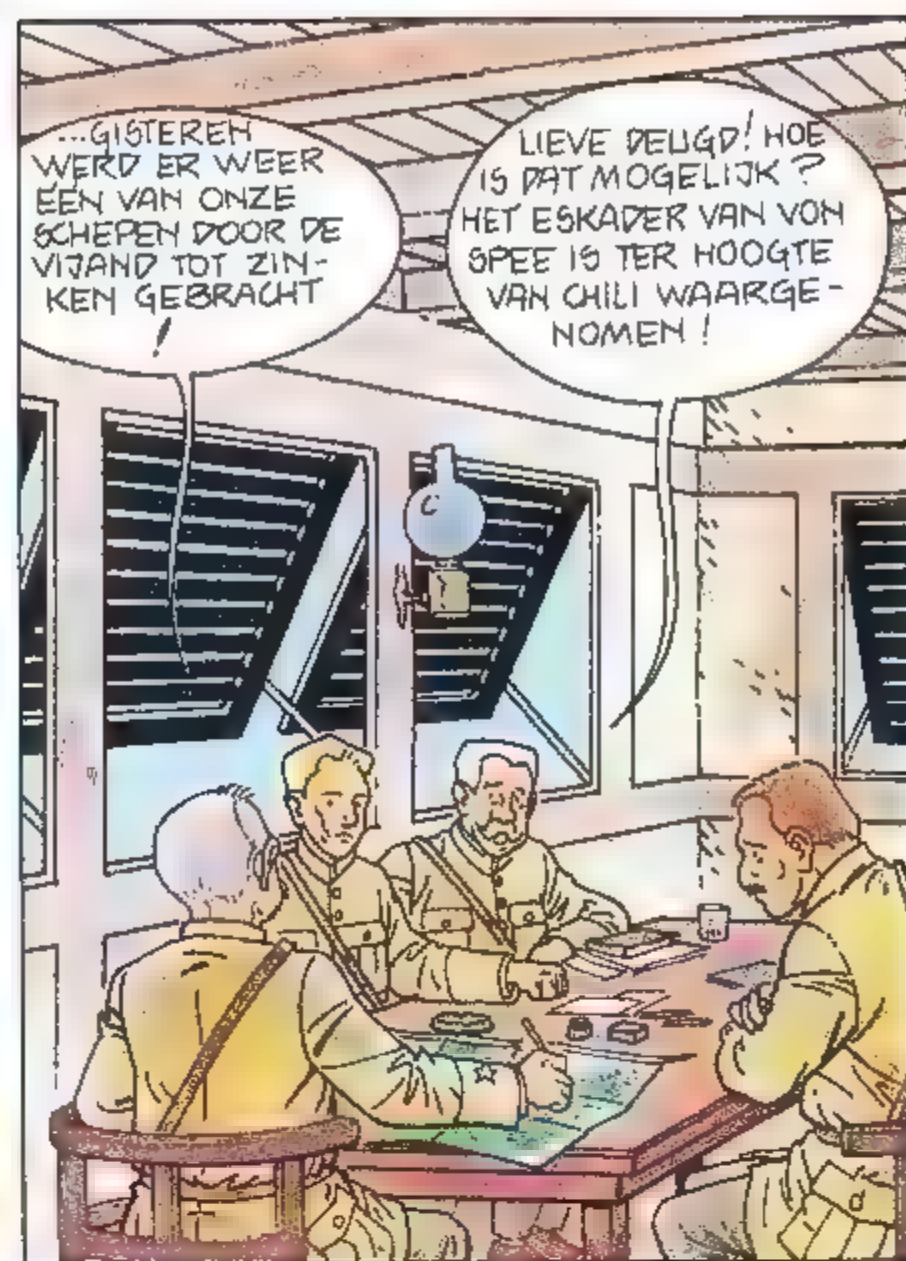
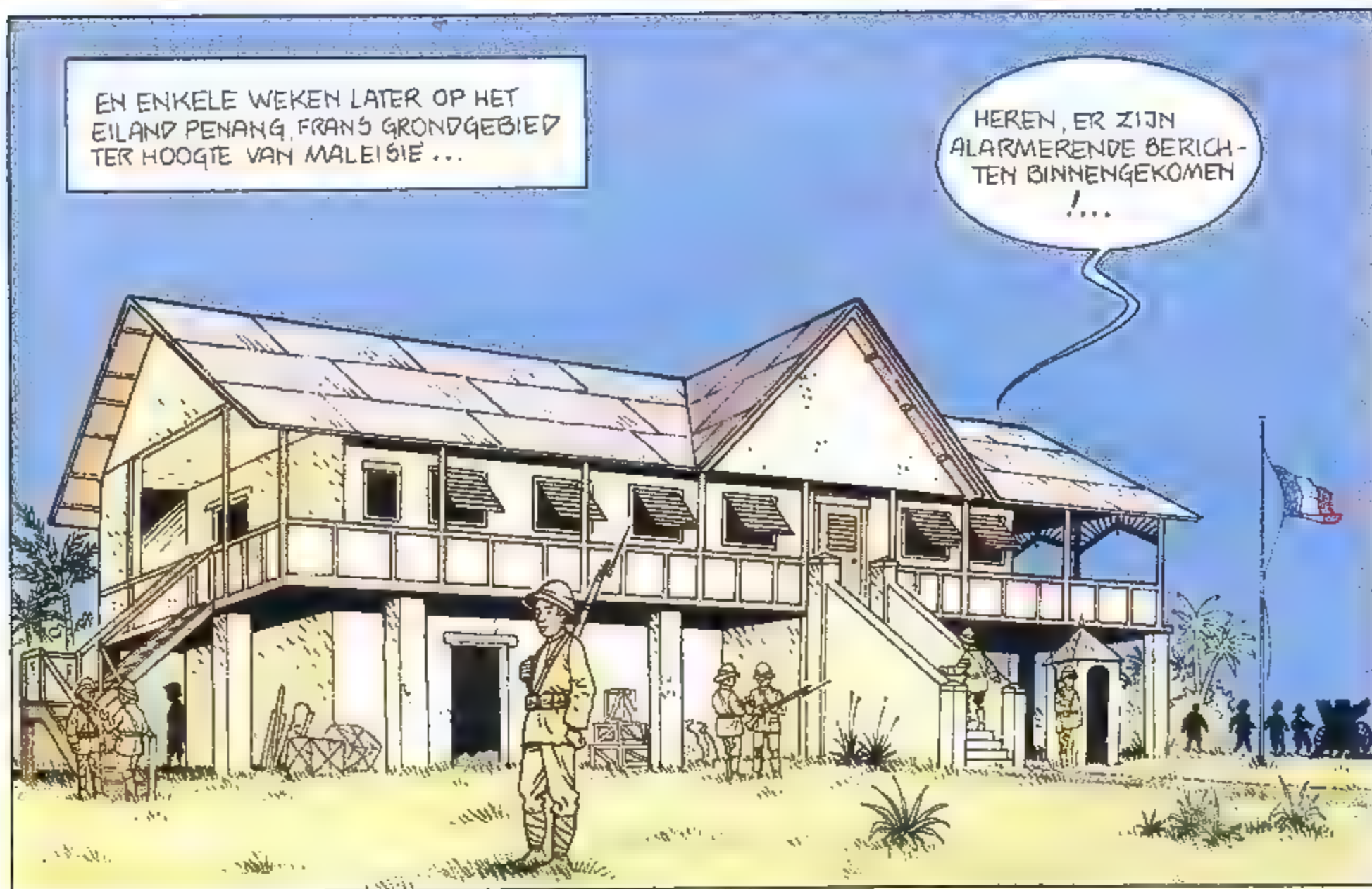
DAAR KOMT U NOG WEL ACHTER, VON MÜCKE, WACHT MAAR AF ...

EN ZO WERD OP DIE 13de AUGUSTUS 1914 DE EMDEN EEN ECHT KAPERSCHIP IN DIENST VAN DUITSLAND...

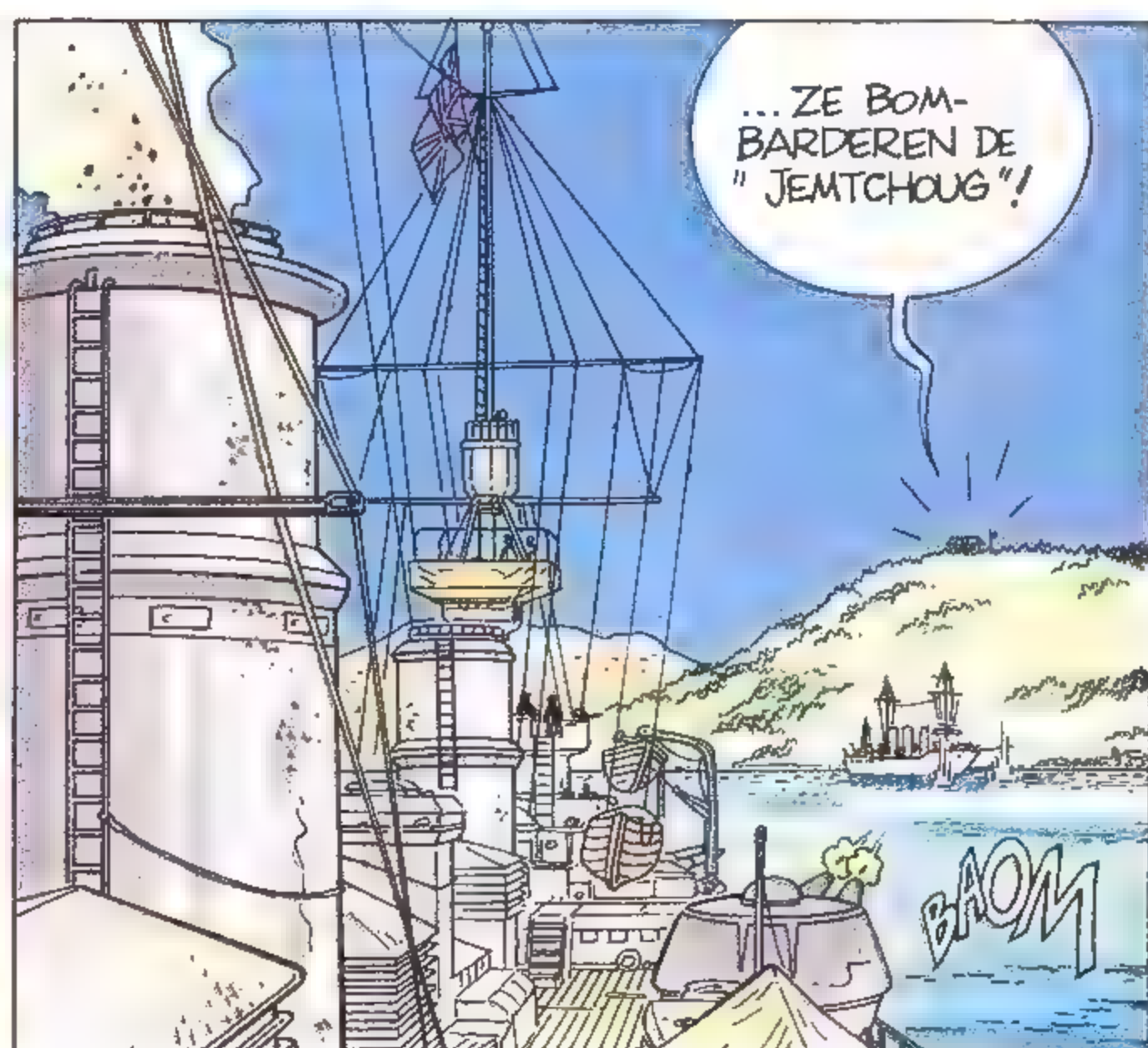
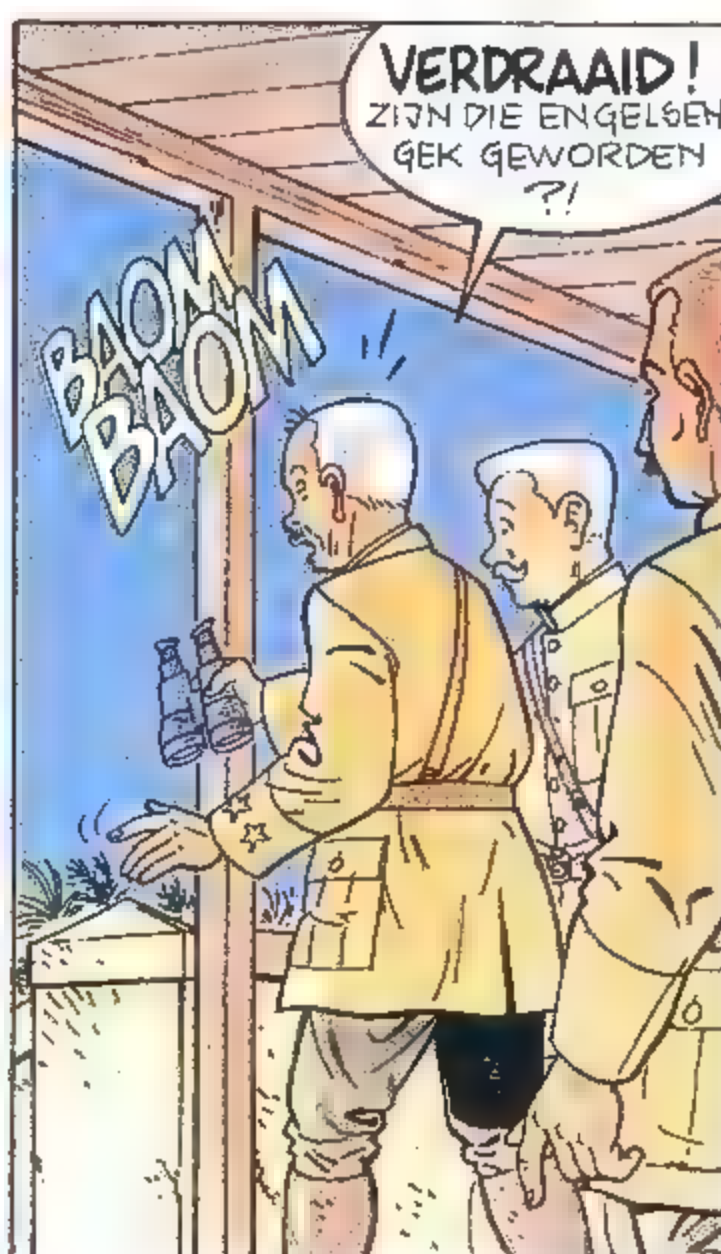
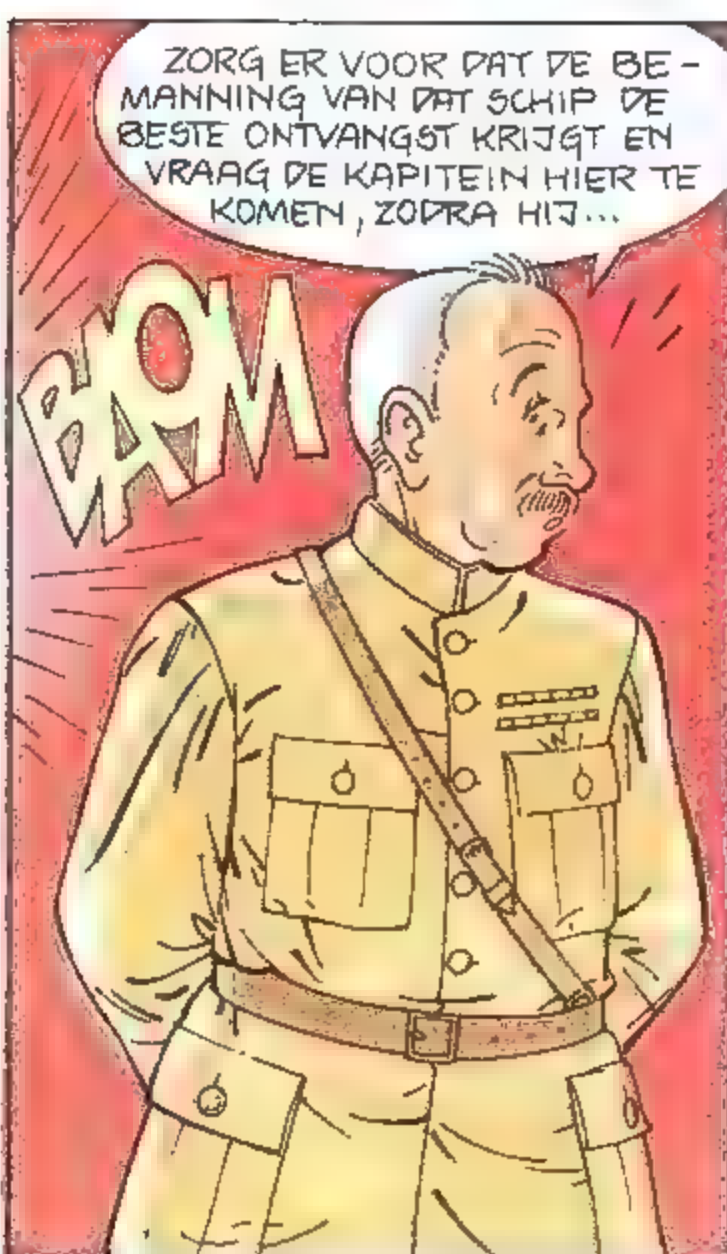
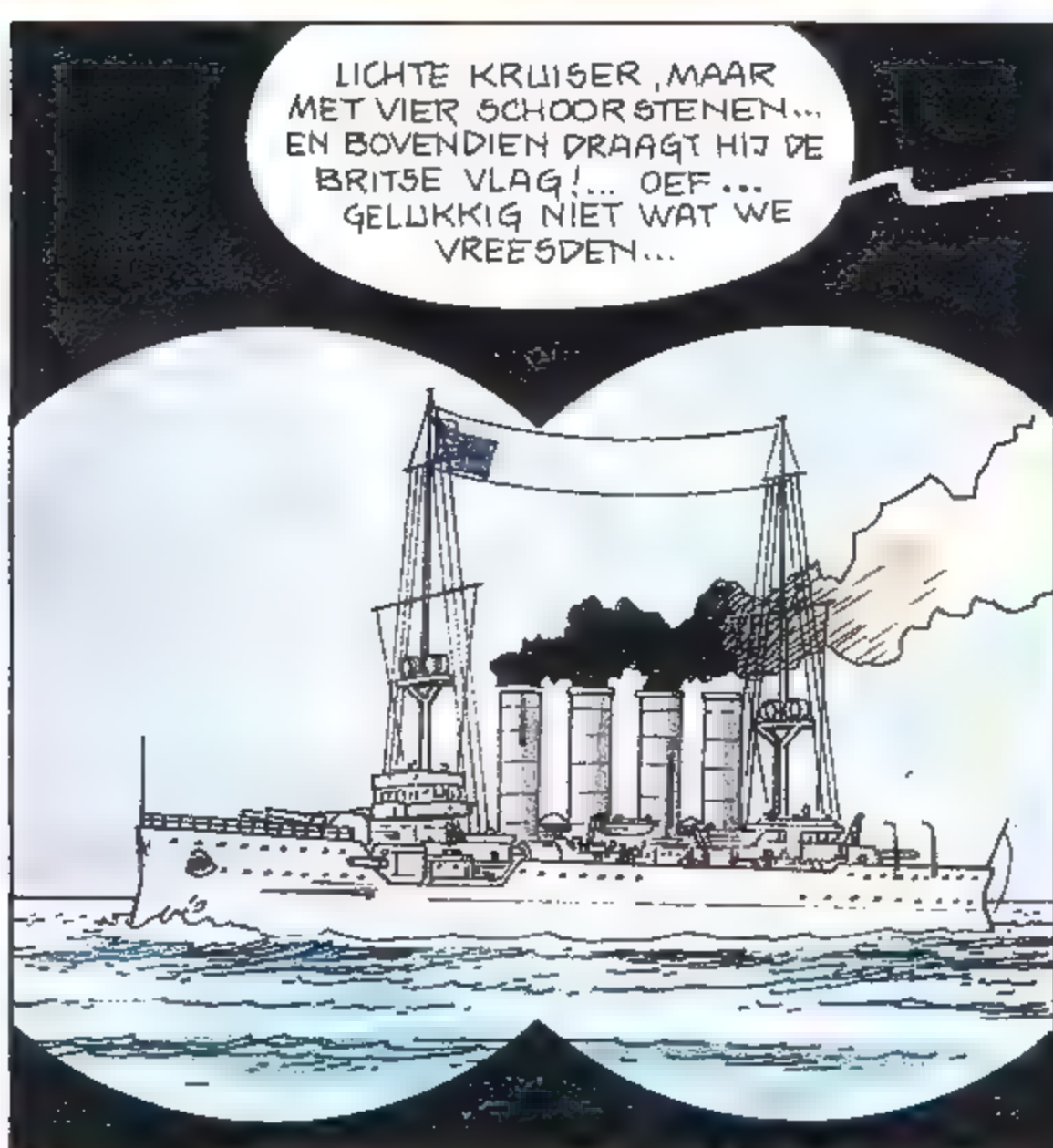
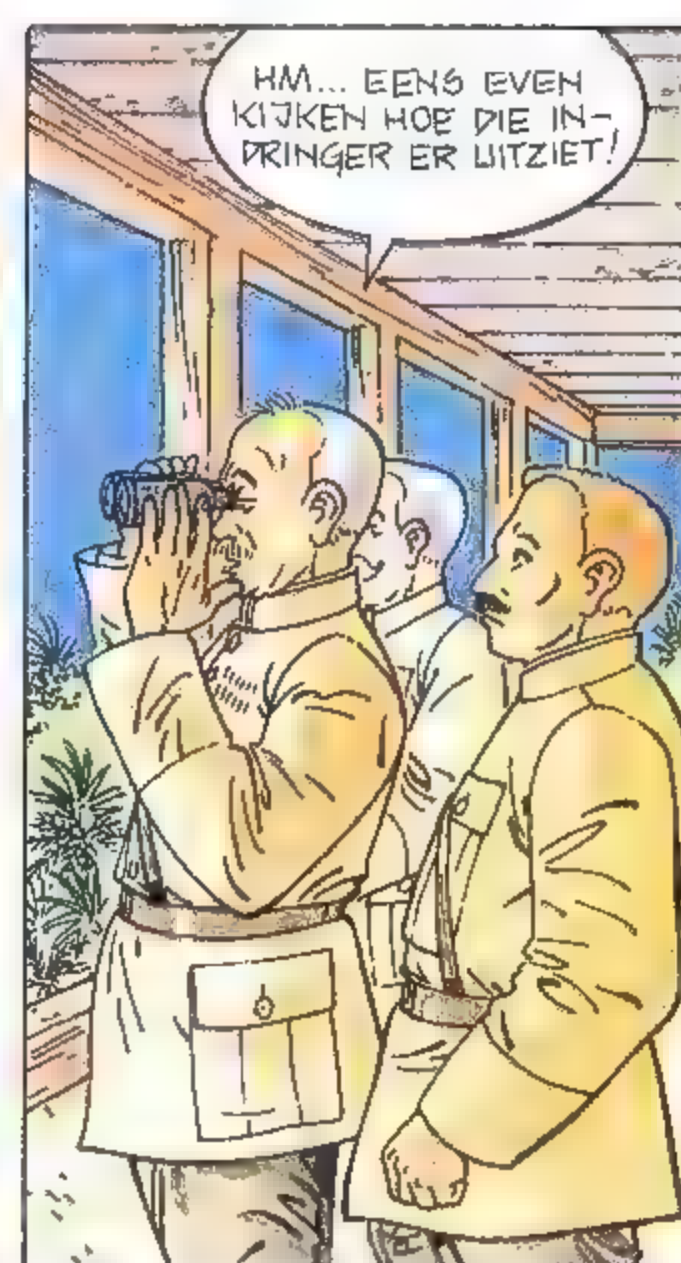

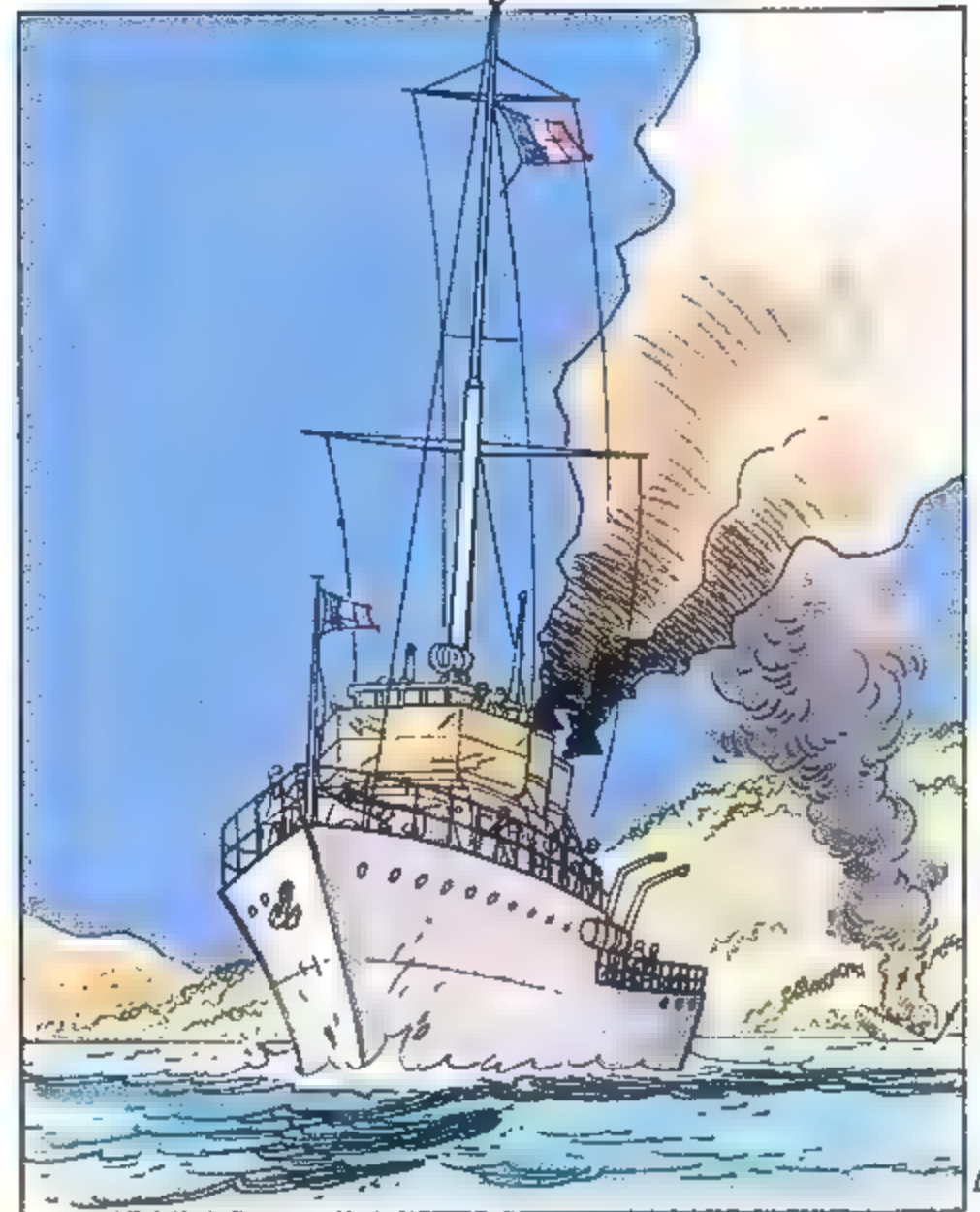
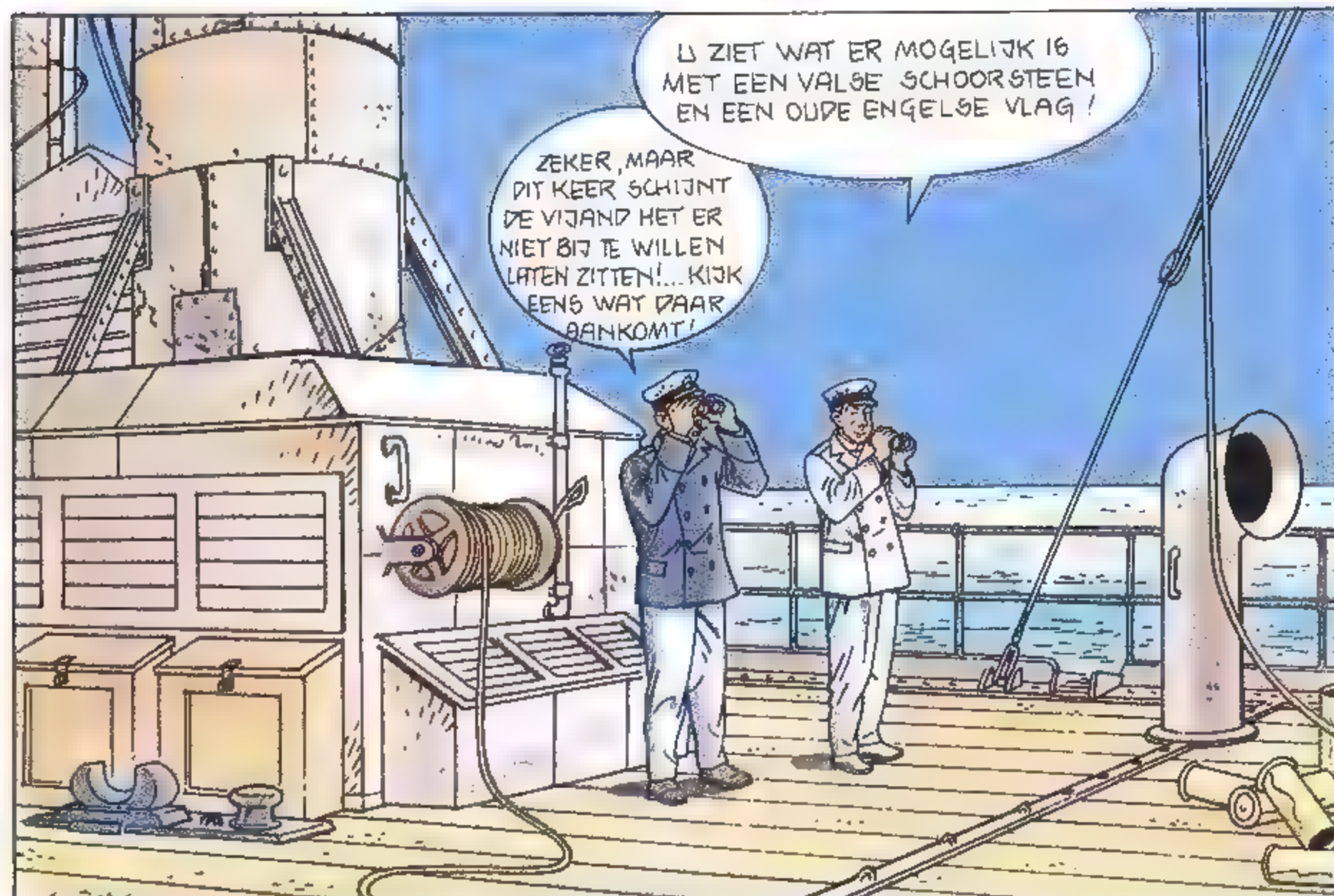
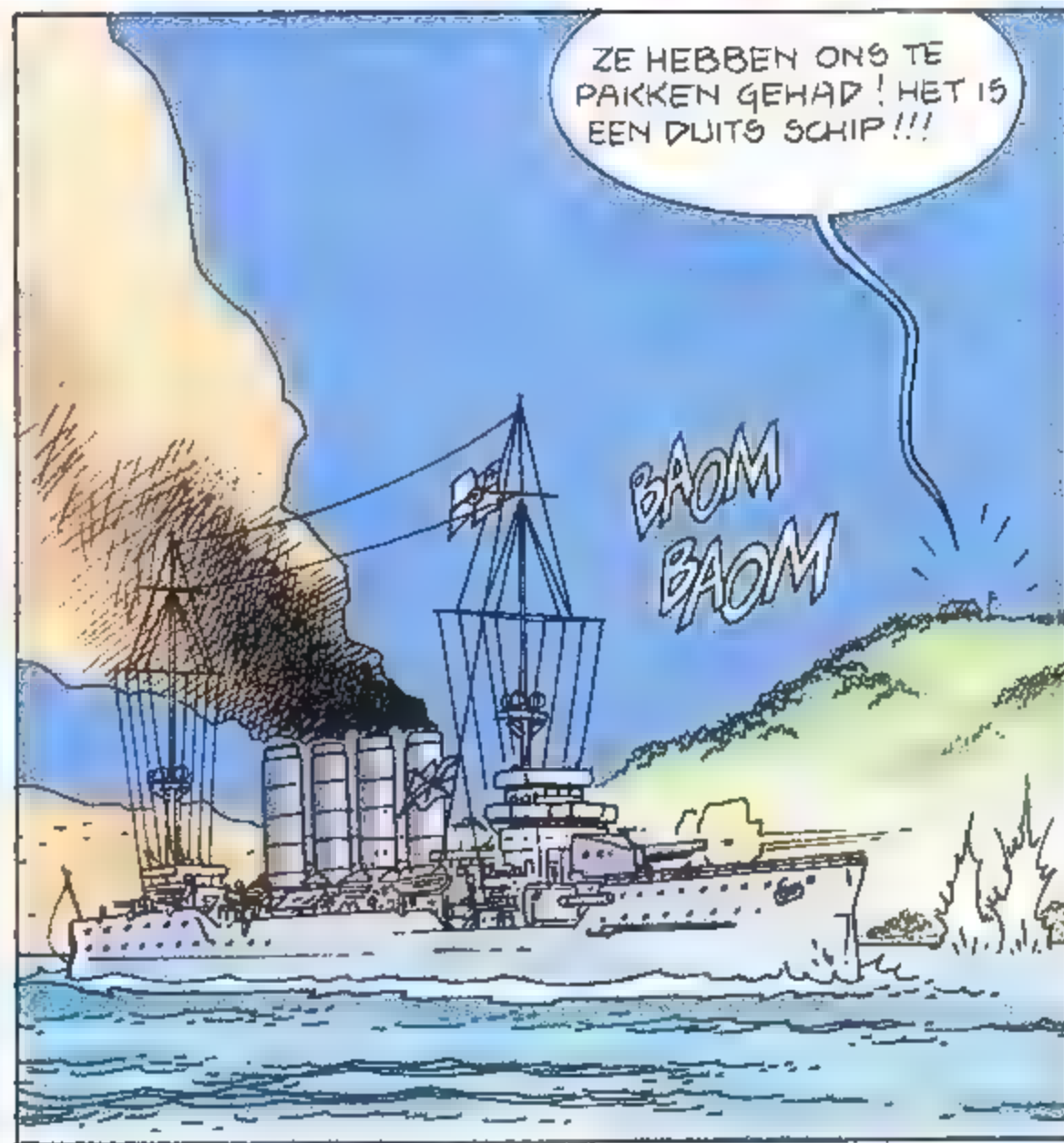
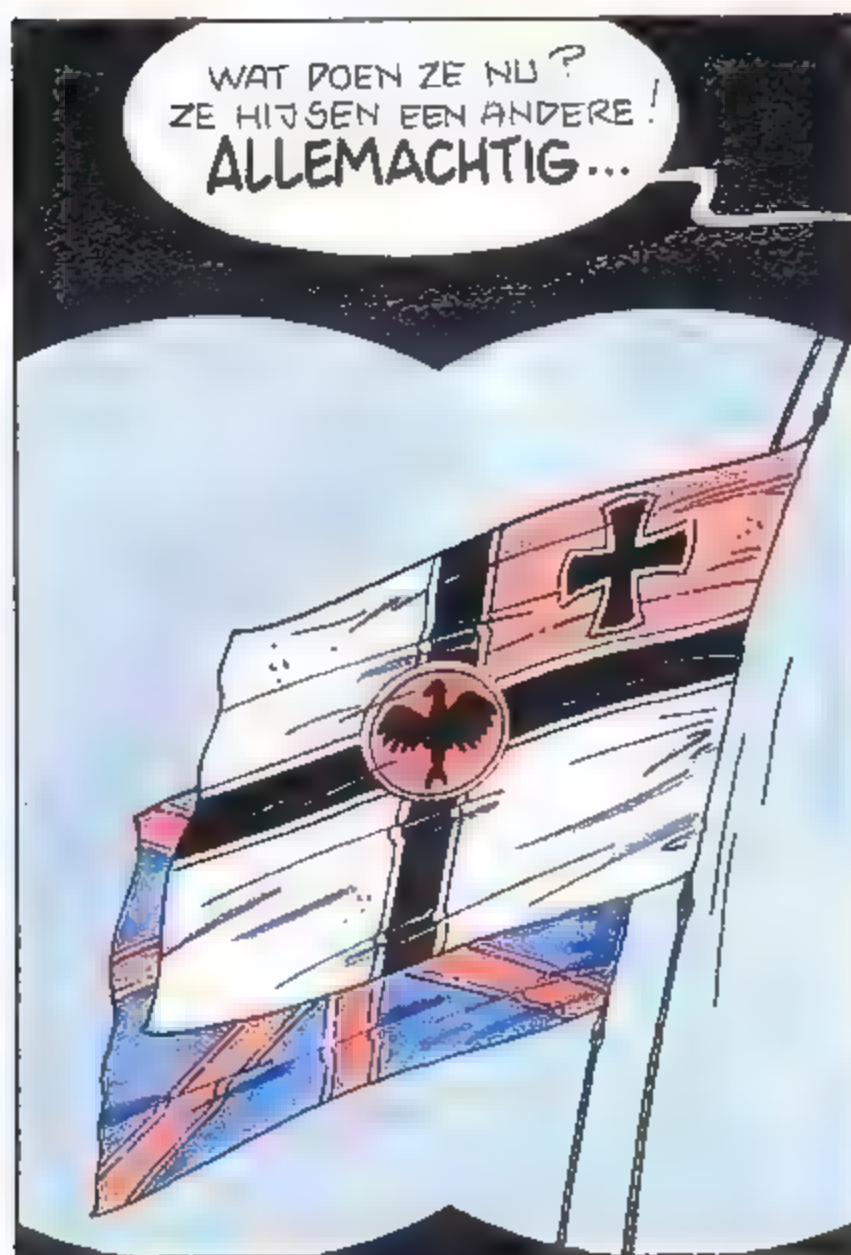
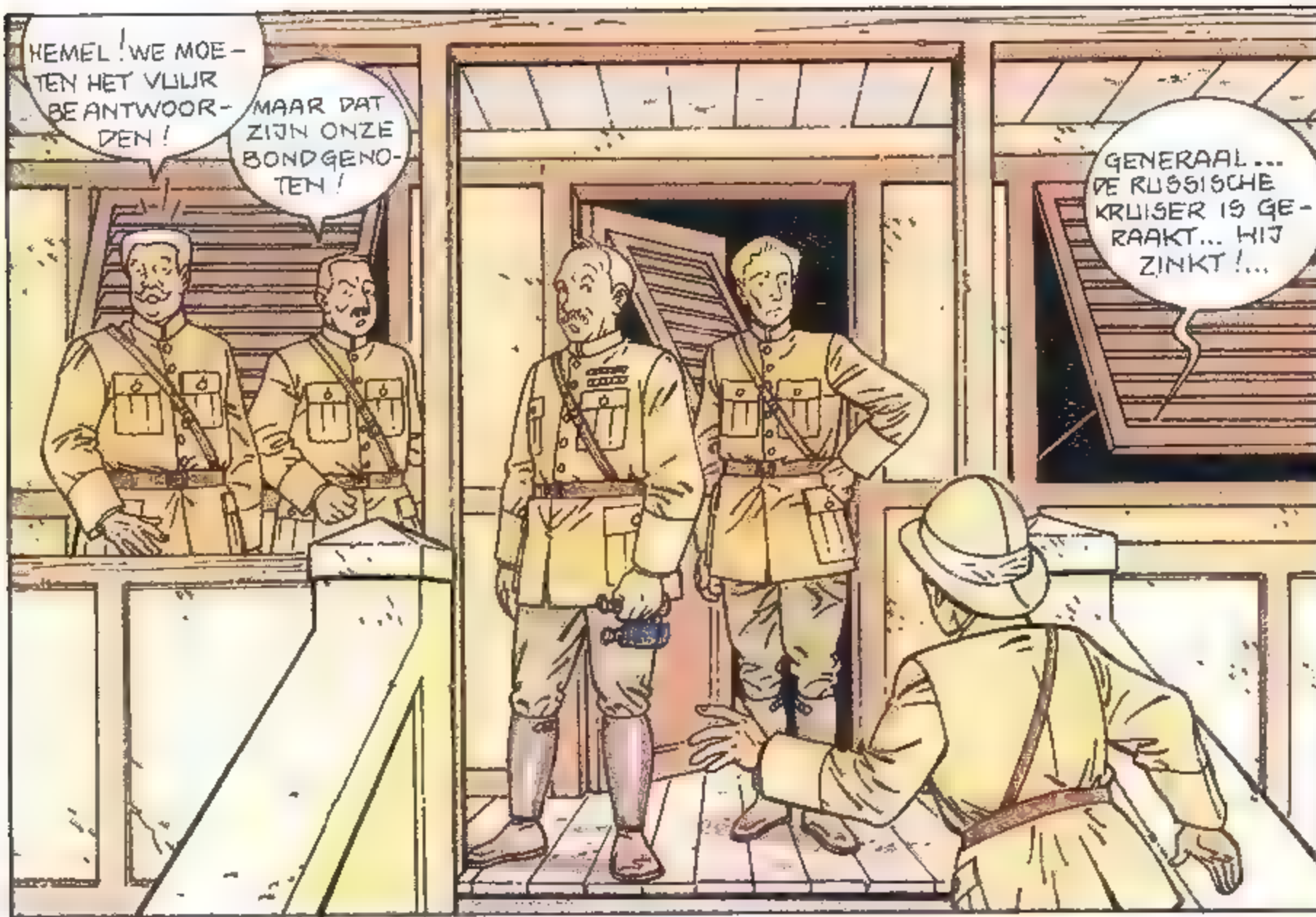

HET ONGRIJPBARE KAPERSCHIP

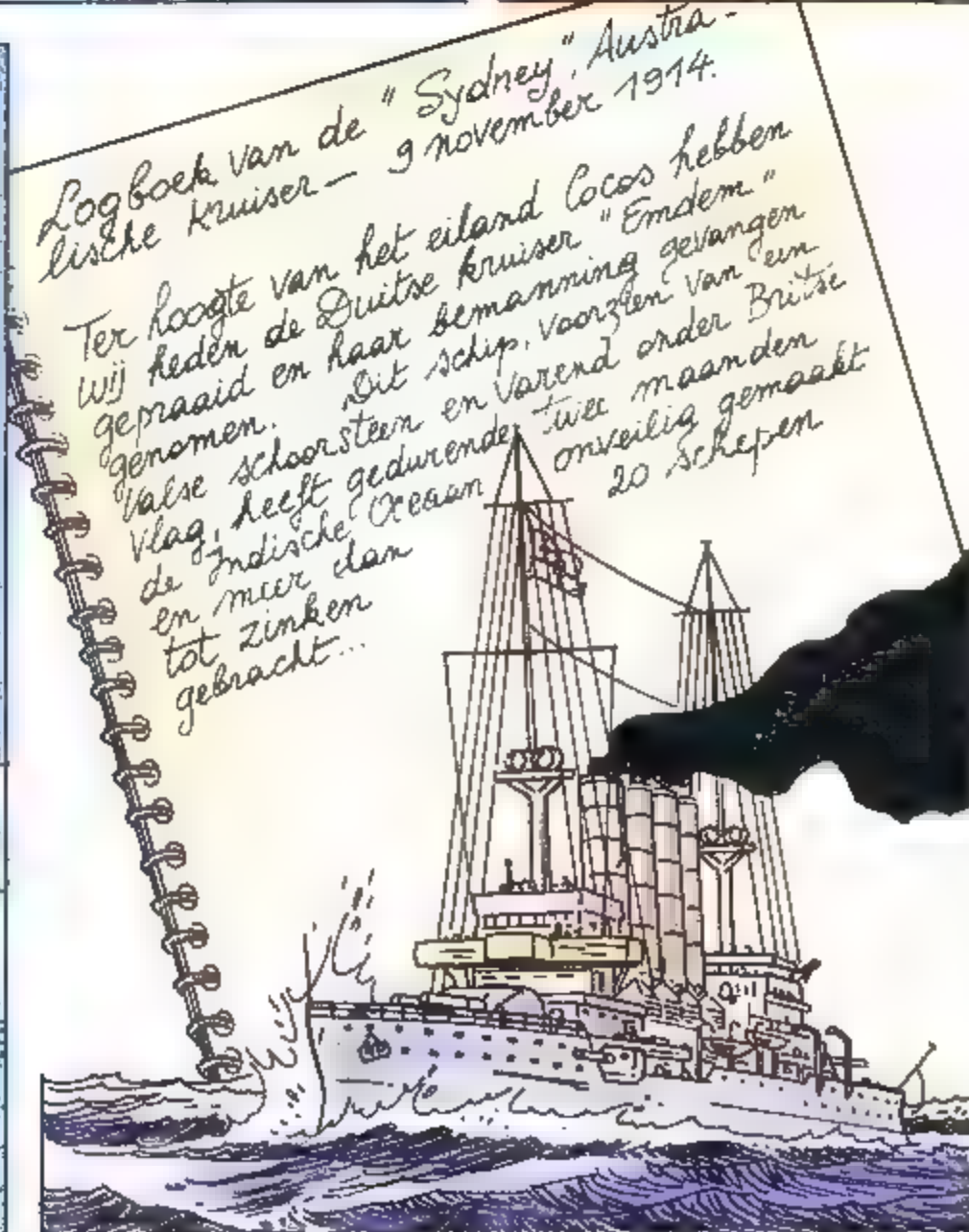
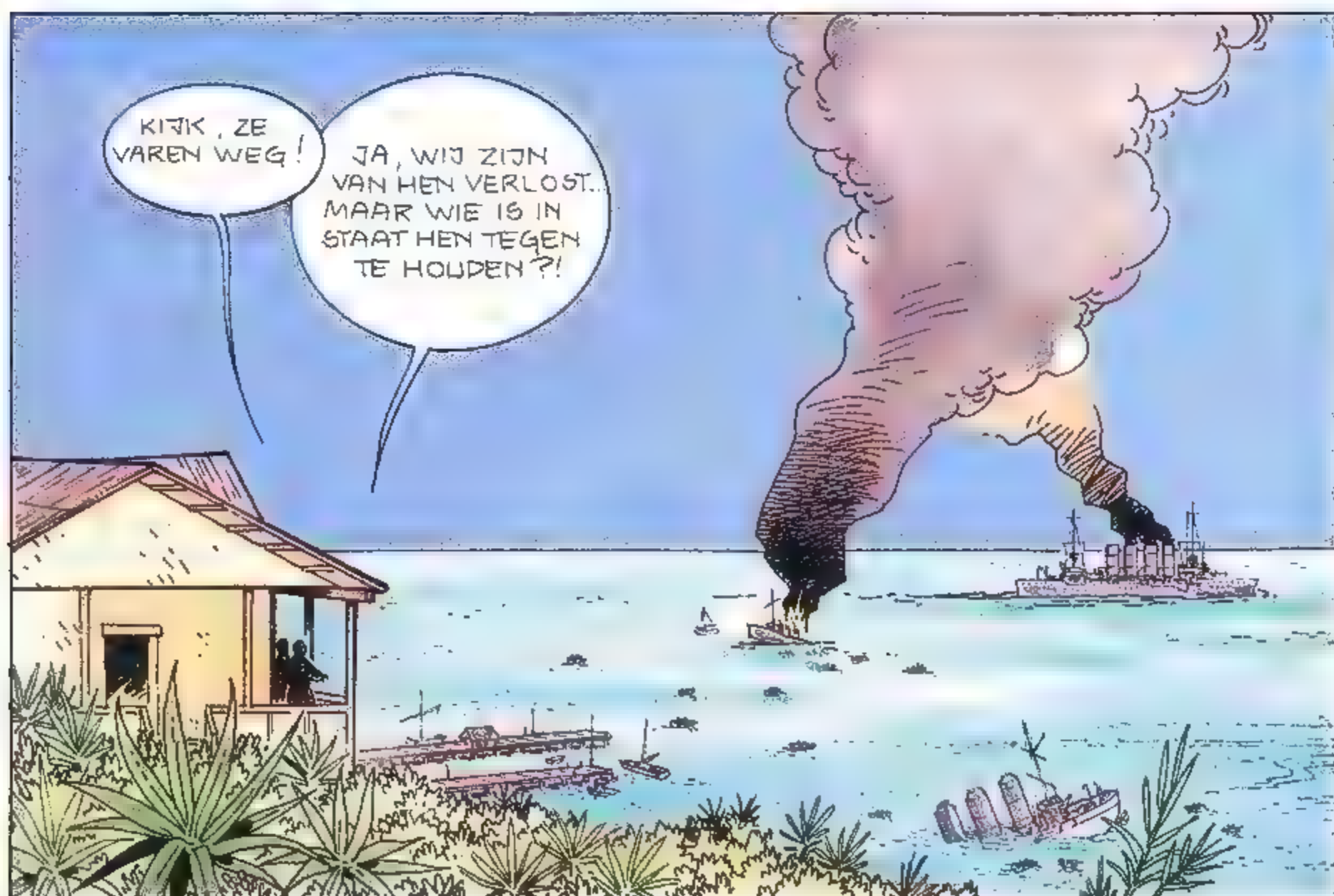
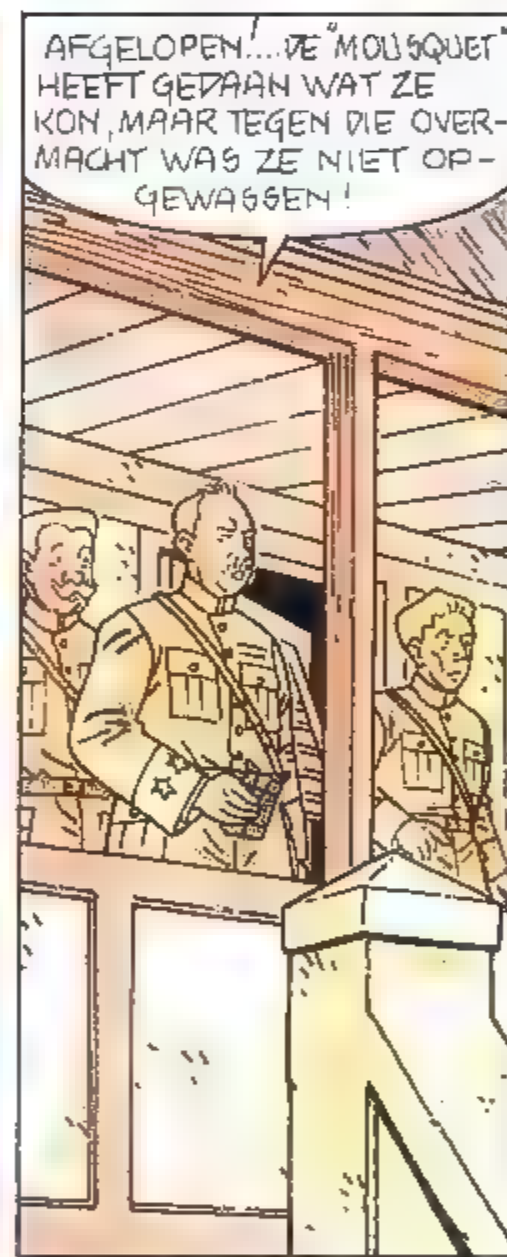
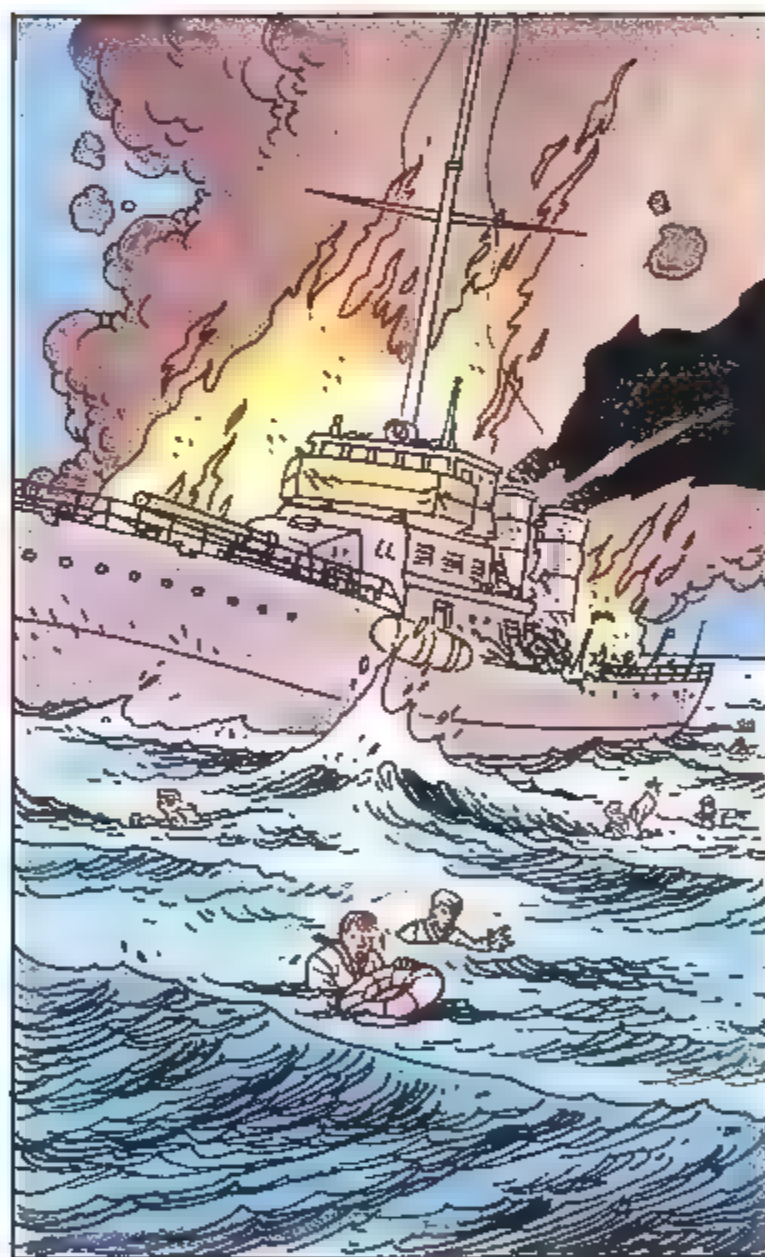
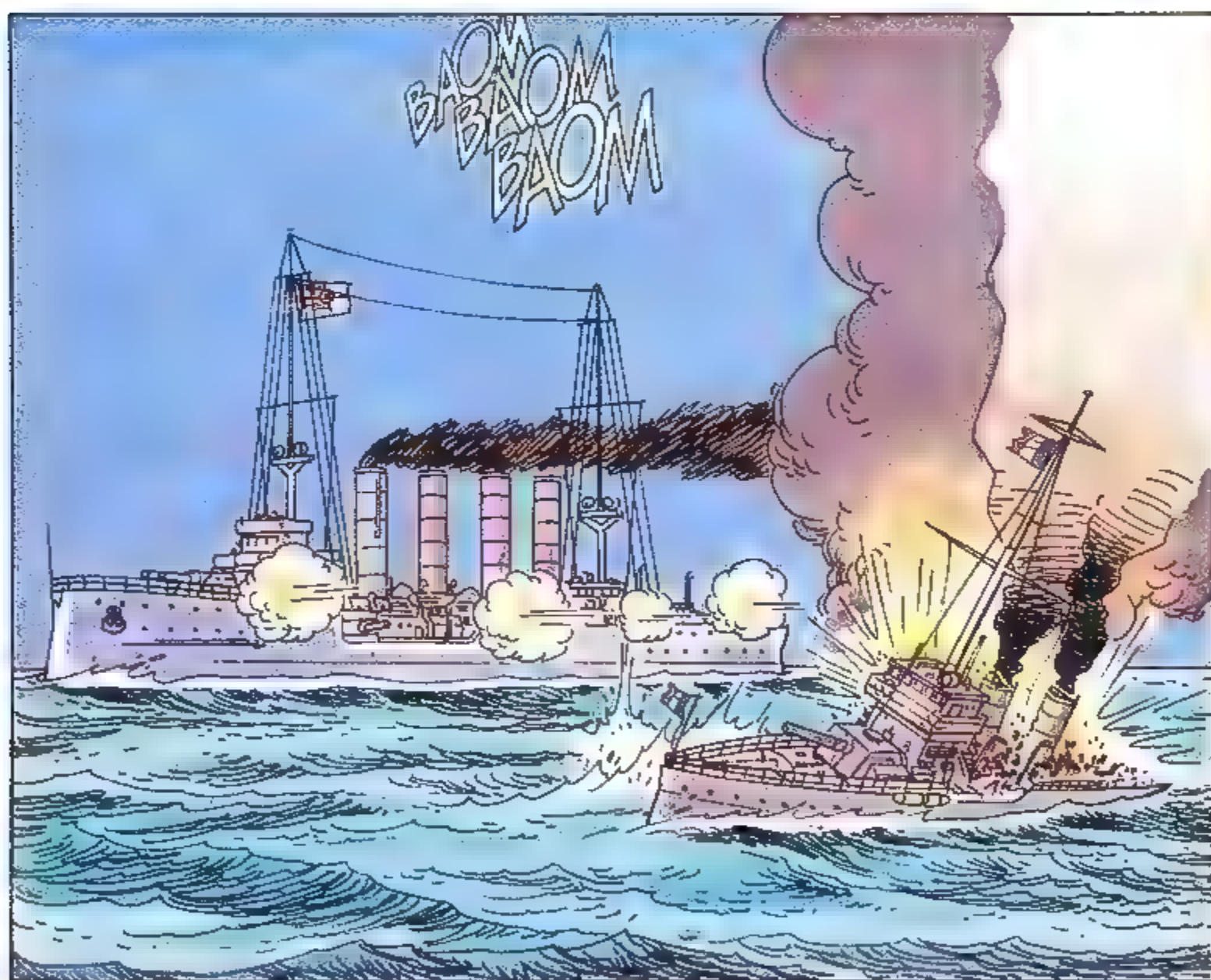
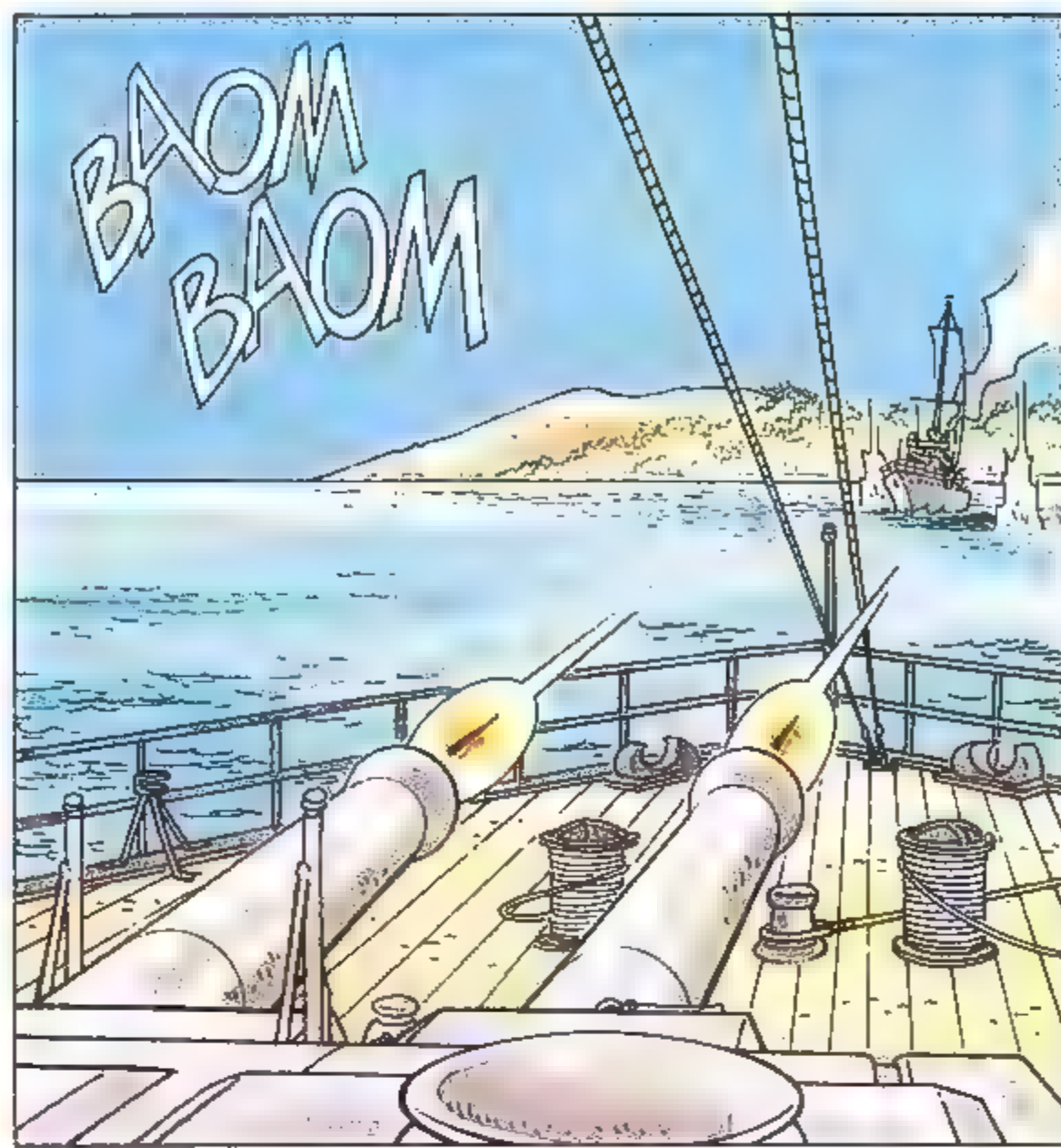
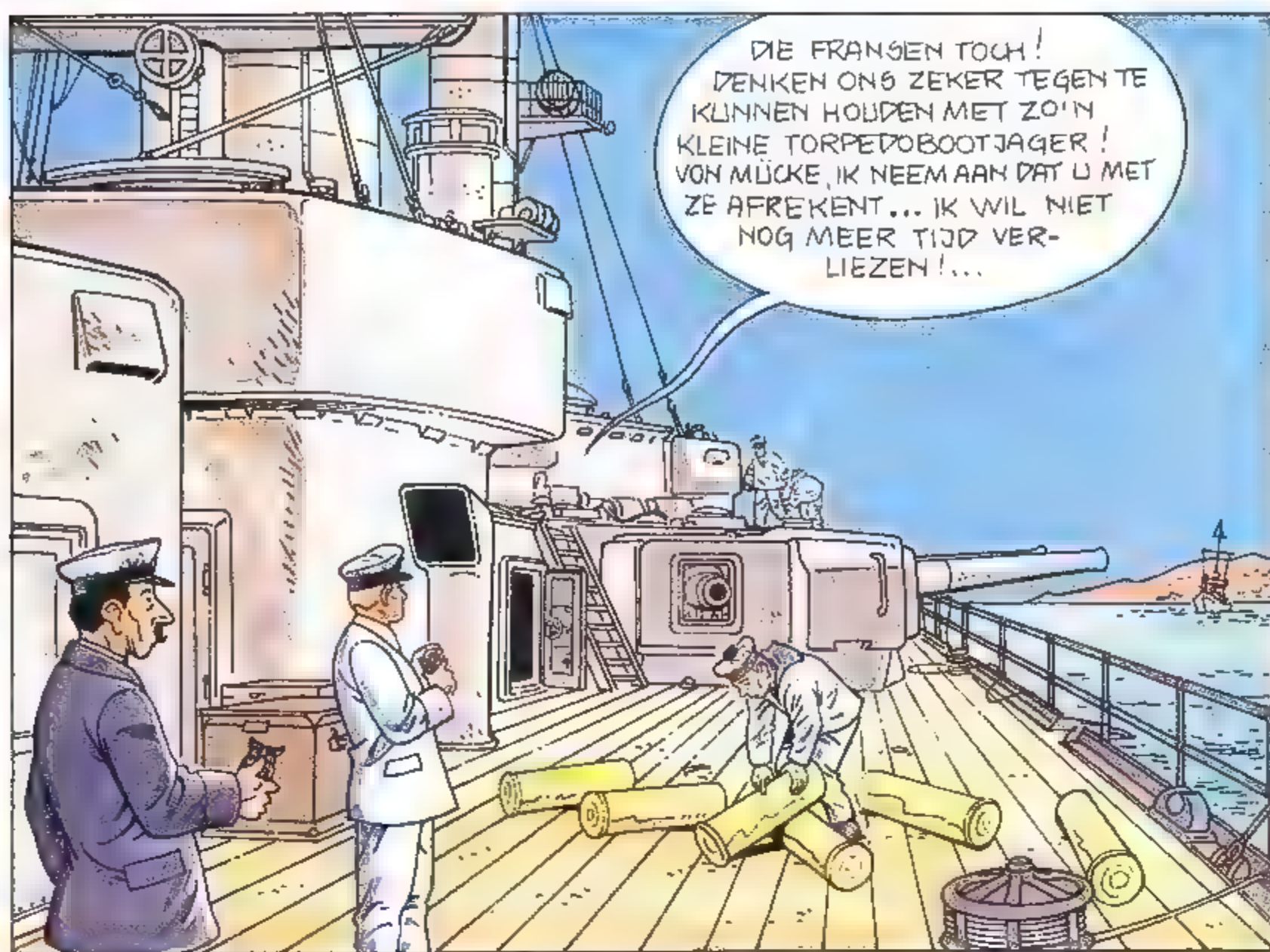

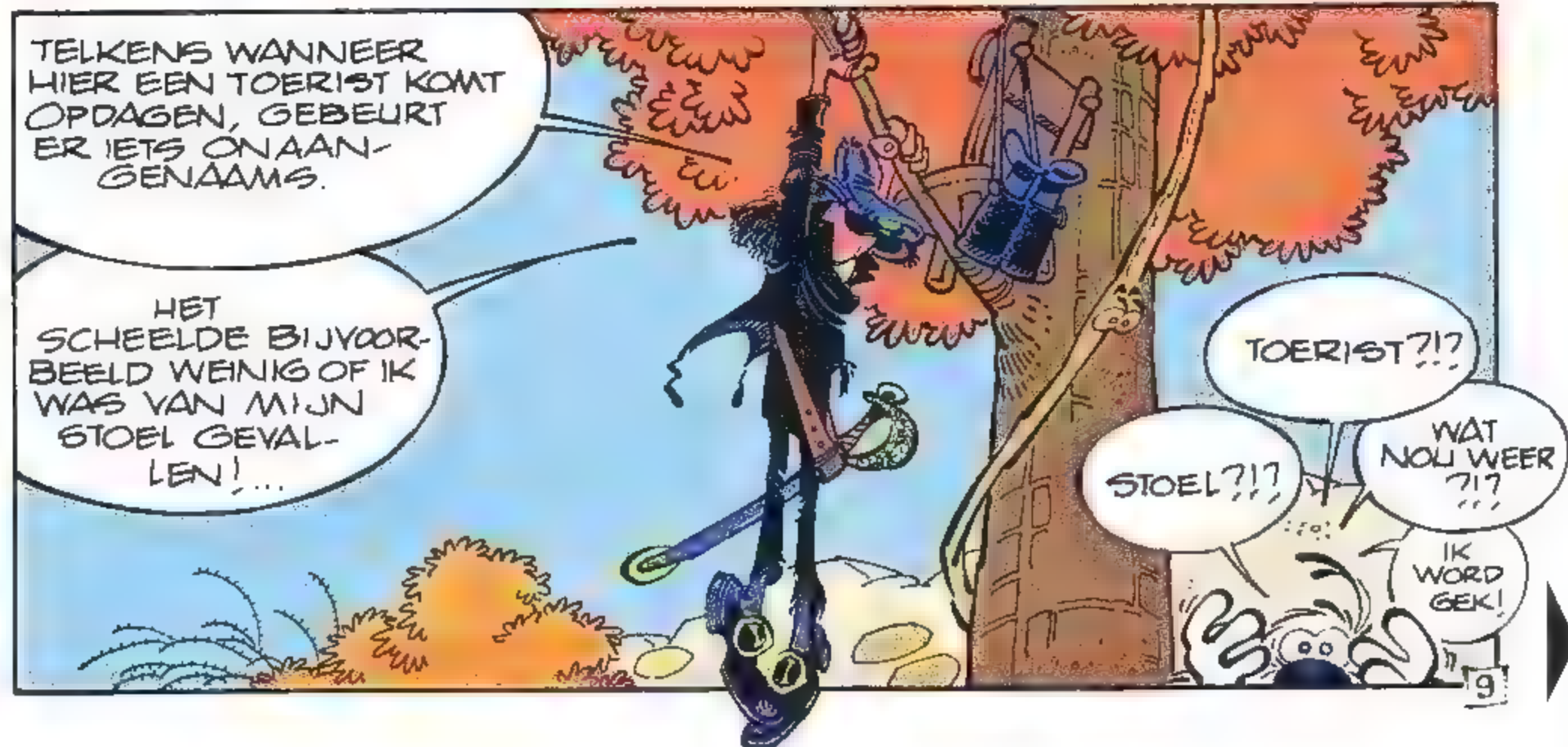
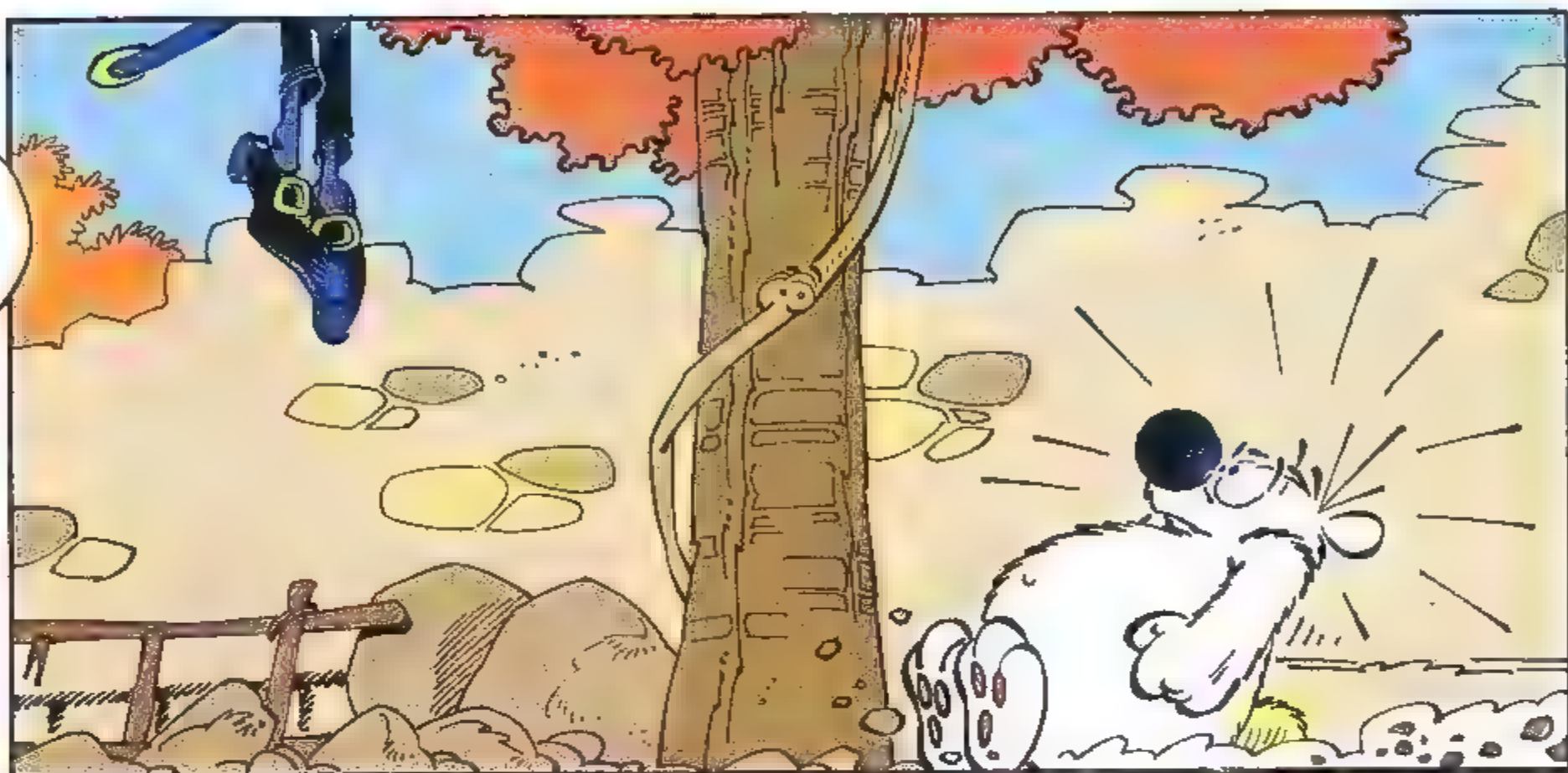

HET ONGRIJPBARE KAPERSCHIP

SAMENVATTING: Gevolgd door hun vriend de mol, gaan Semafoor en Dommel door de poort van Krakenstein... een somber domein waarvan de ruïnes niet op de toeristische kaart vermeld staan!

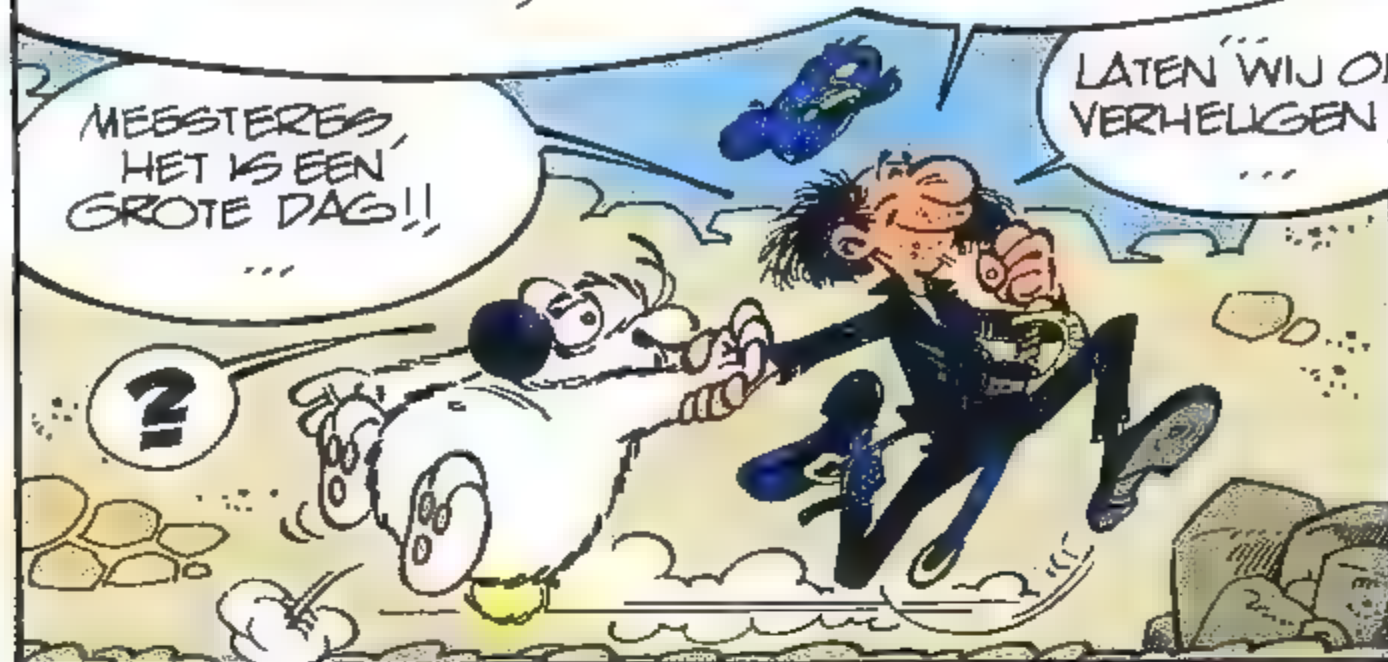

DOMMEL EN DE VERDWAALDE GEEST

LI BENT TERUG OP HET KASTEEL!!... WAT EEN VREUGDE!
WAT EEN BLIJDSCHAP!!... LI BENT ZOLANG WEGGEBLE-
VEN!... KOM! KOM! WE MOETEN
HAAR HET GROTE NIEUWS
VERTELLEN!

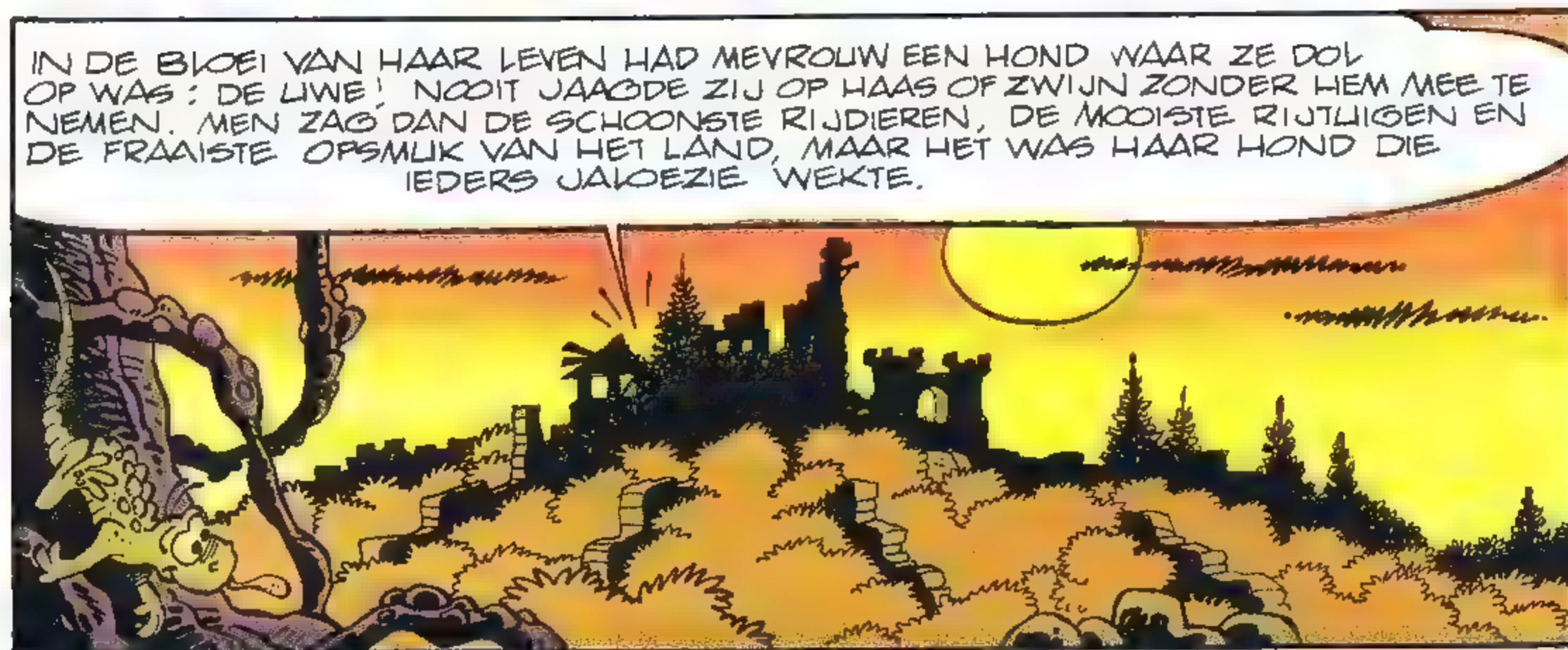
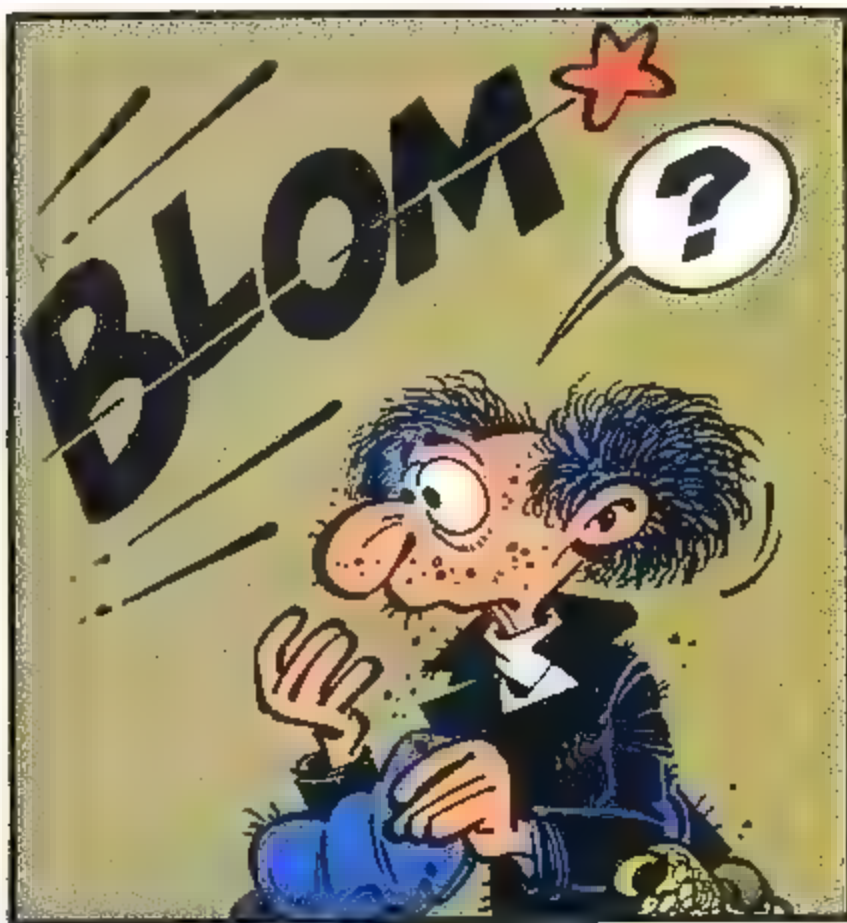

DOMMEL

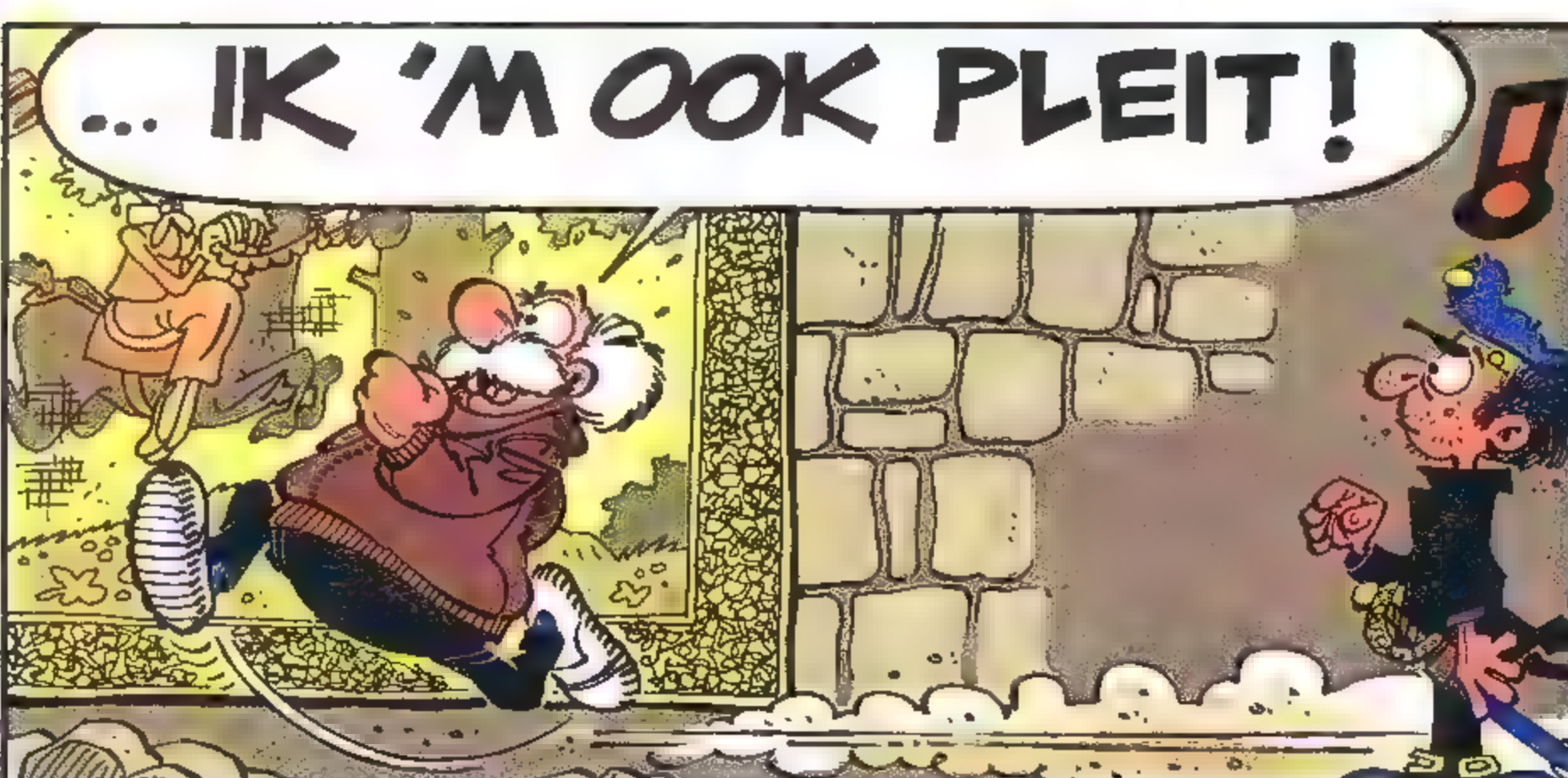
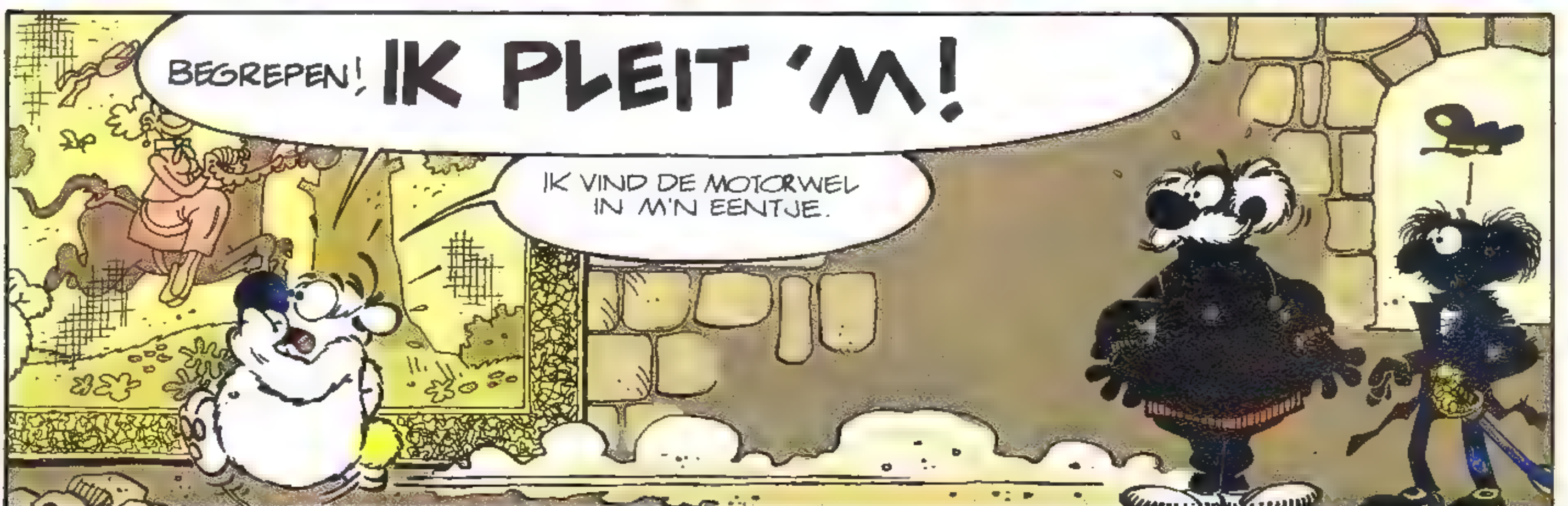

DOMMEL

PAS
VERSCHEENEN BIJ
DE LOMBARDI
UITGAVEN!
STEEDS MET
TWE
KLONTJES

JOACHIM!! ZEG MIJ DAT IK NIET
DROOM!!!... IK MEENDE DIE STEM
TE HERKENNEN...

BENT LI DAAR!?!...
EEN SPOOK DROOMT
NOOIT, HET WAS INDERDAAD
LIW LIEVELINGSHOND... MAAR
HIJ IS MAAR EVEN BINNEN
GEWEEST.

VANNACHT IS EEN BELANGRIJKE
DAG, MAAR LAAT MEVROUW
NIET ONGEDULDIG WORDEN!
GEESTEN HOEVEN ZICH VAN HIN-
DERNISSSEN, AFSTANDEN EN TIJD
NIETS AAN TE TREKKEN.

HIJ KAN NIET
VER ZIJN,
IK HOOR NOG HOE
HIJ ZICH VERWIJ-
DERT...

REDEN TE MEER HEM ACHTERNA TE GAAN!!
IK BEN HET WACHTEN MEER DAN BEL! ALS
HIJ ONTSNAPT, LOOP IK HET GEVAAR NOG
ENKELE EELIWIEN LANGER TE MOETEN
DOLEN!!....

MEVROUW STORT ZICH EROP!
AI! AI! AI!
ZIJ WINDT ZICH OP EN WINDT
ZICH OP EN AI! AI! AI!

BOFFEN DAT WE DIE
MOL TEGENKWAMEN OM ONS OP HET GOEDE
PAD TE BRENGEN.

DOORLOPEN

IK VOND JULLIE
AARDIG, DUS HEB IK
JULLIE OPGEWACHT.

KRAKENSTEIN!... INPAKKEN
EN WEGWEZEN!

OEF.

STOP!

?!
45

wordt vervolgd

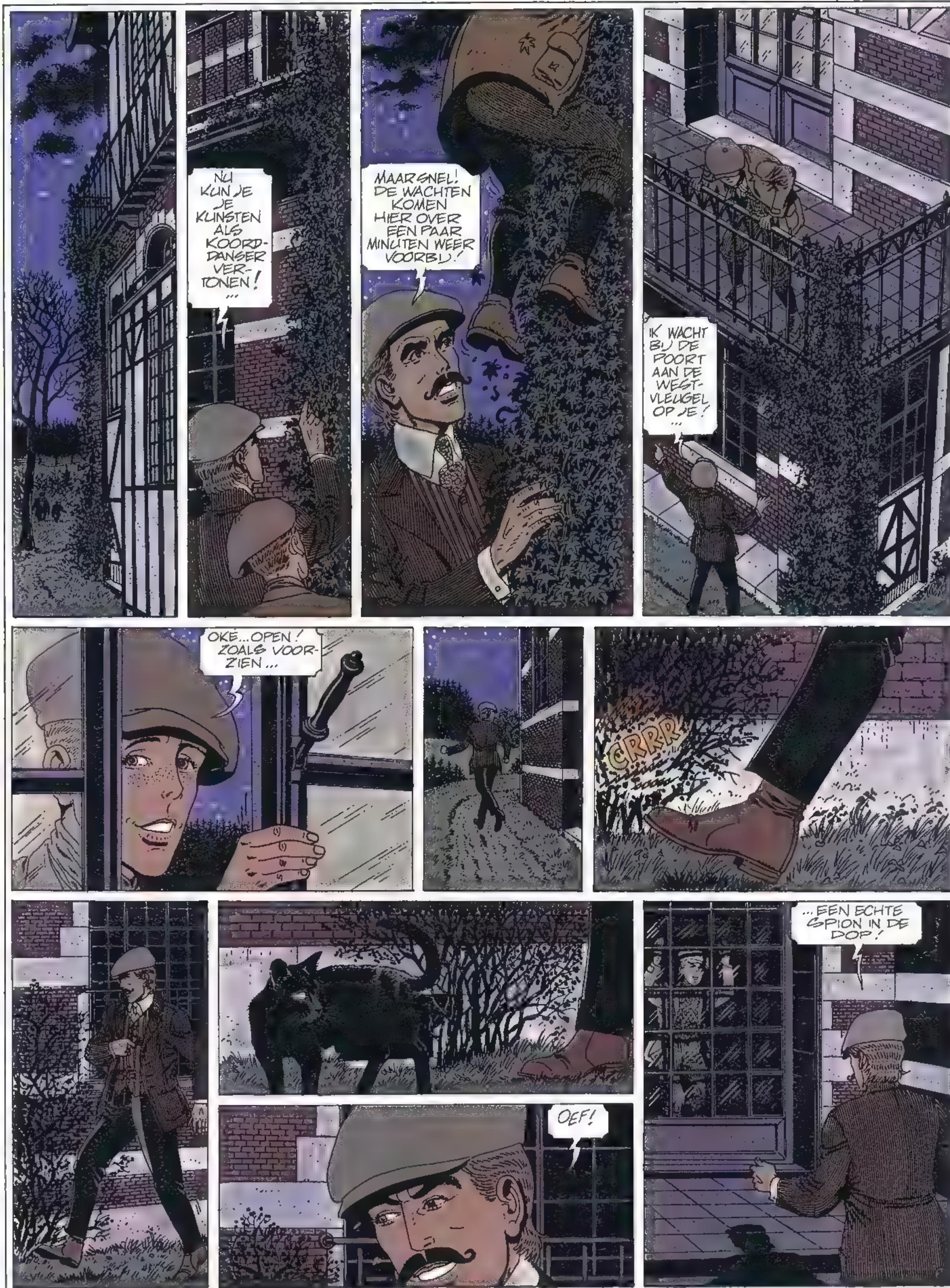

VICTOR SACKVILLE, SPION VAN GEORGE V

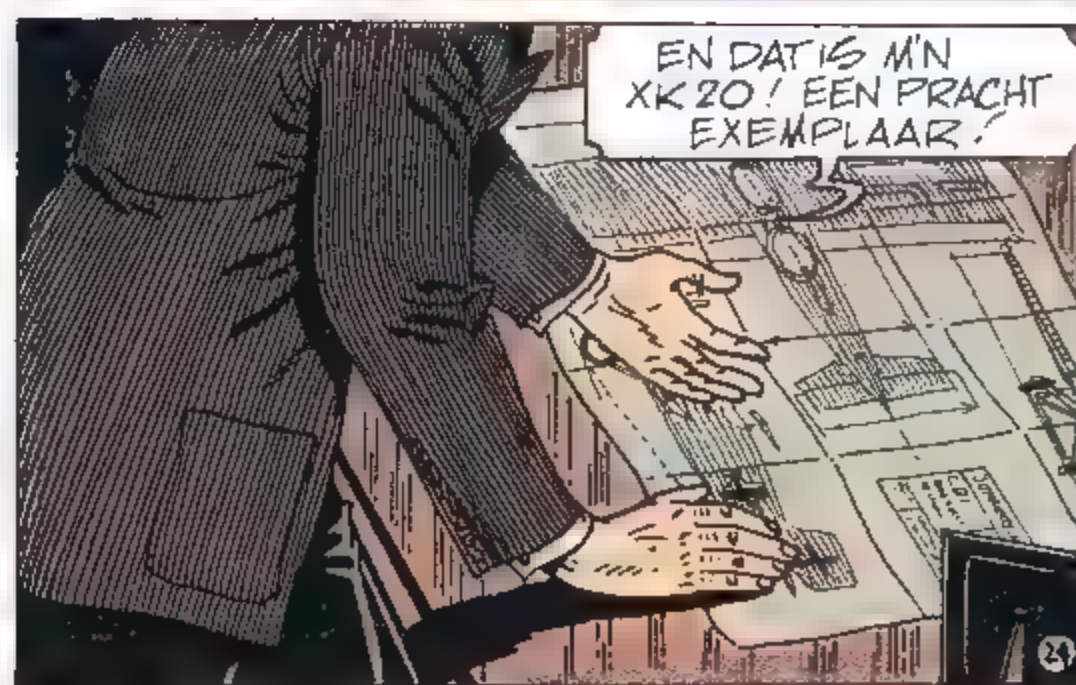
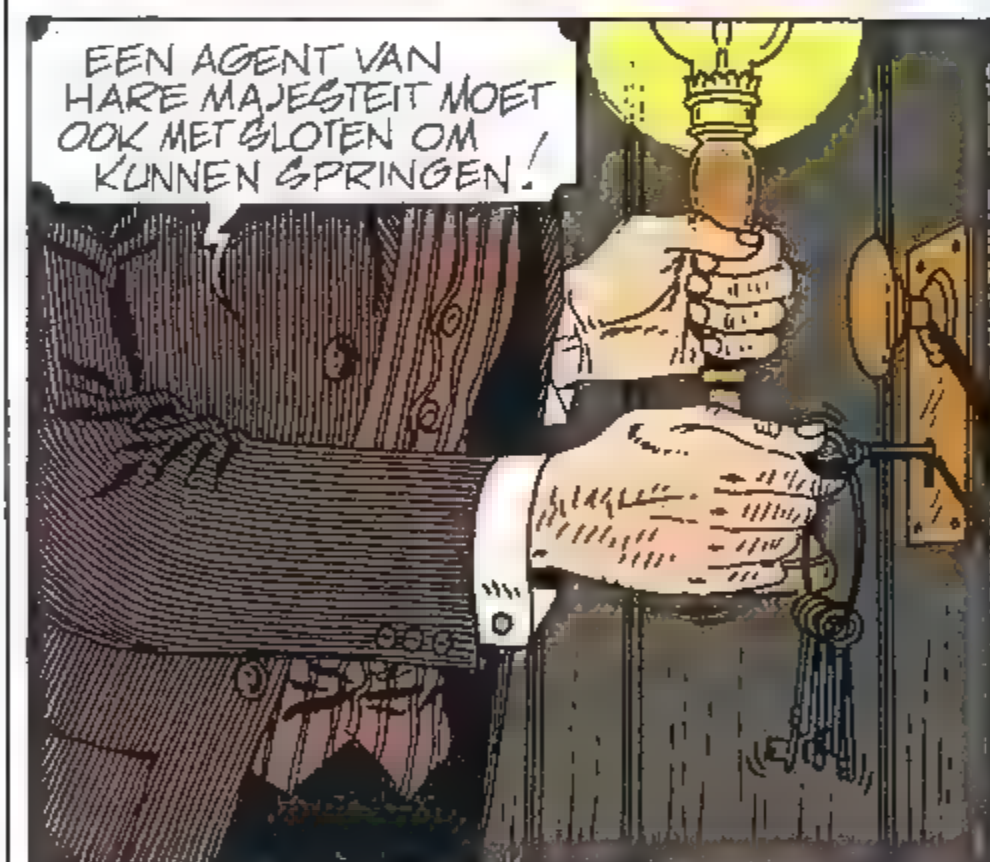
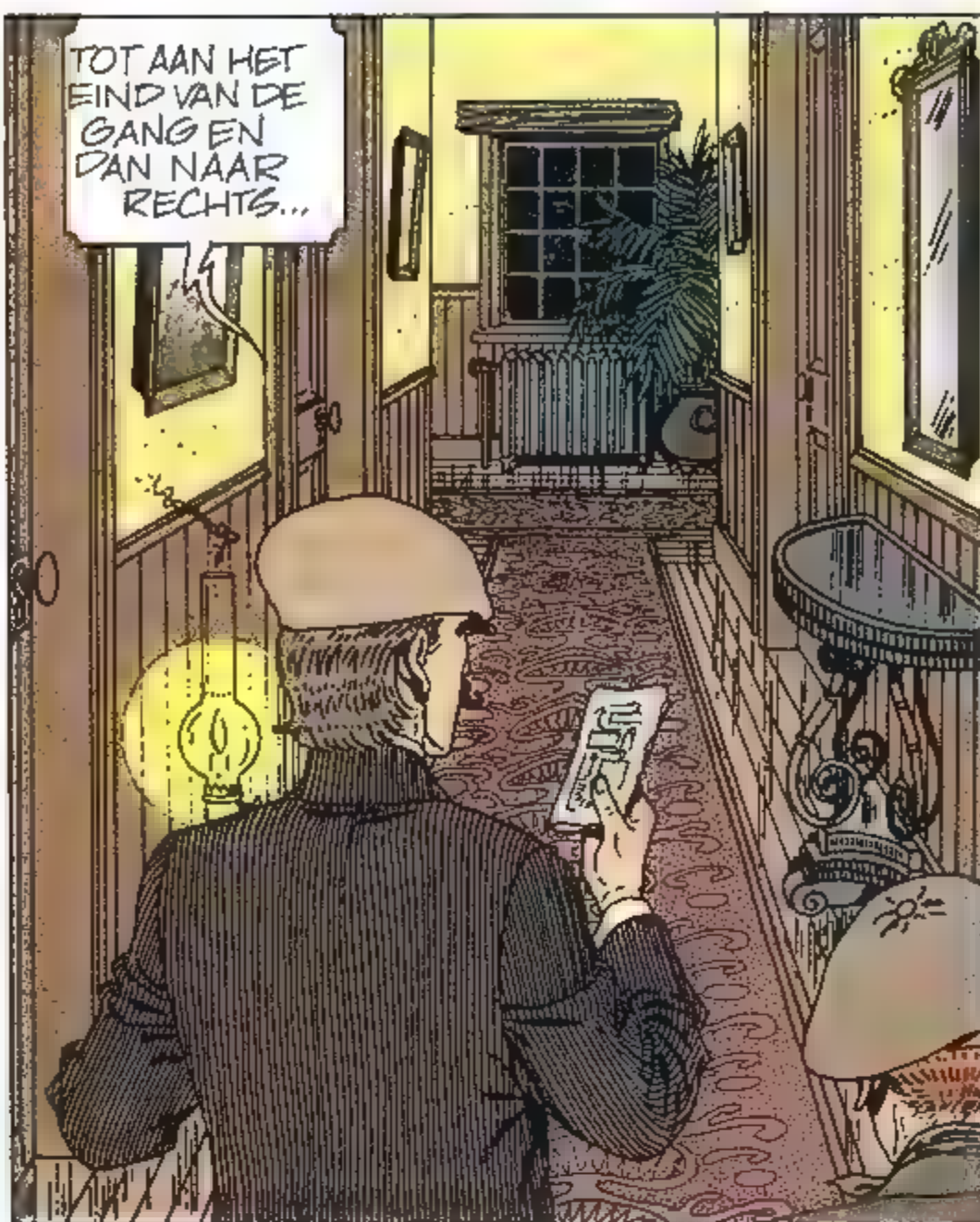

SAMENVATTING: Victor Sackville verneemt van Miss Maljean waarvan Jane Topham de gouvernante was, dat de jonge vrouw haar verlaten heeft om in dienst te treden van de Kaiser! Ze werd dikwijls in gezelschap gezien van Heer Wolfrath...

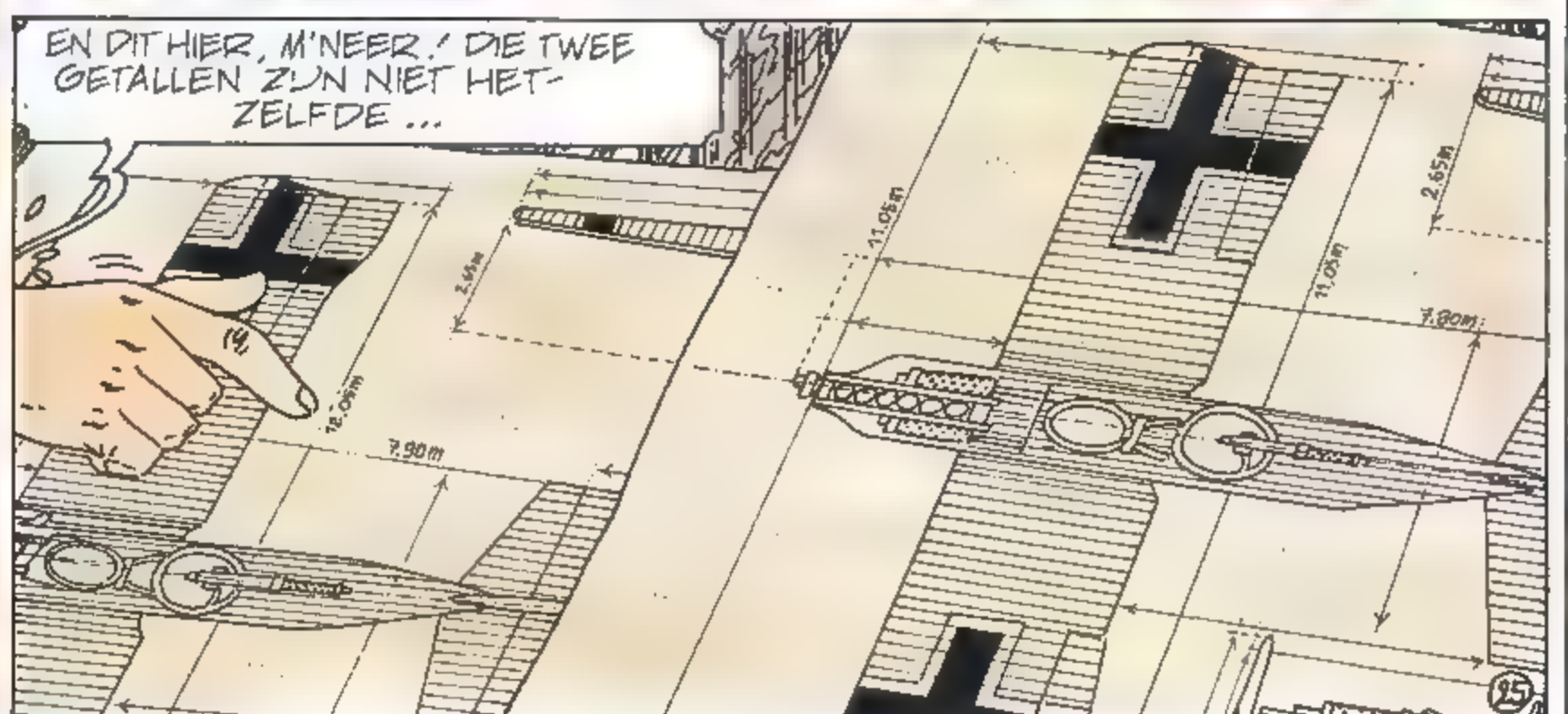
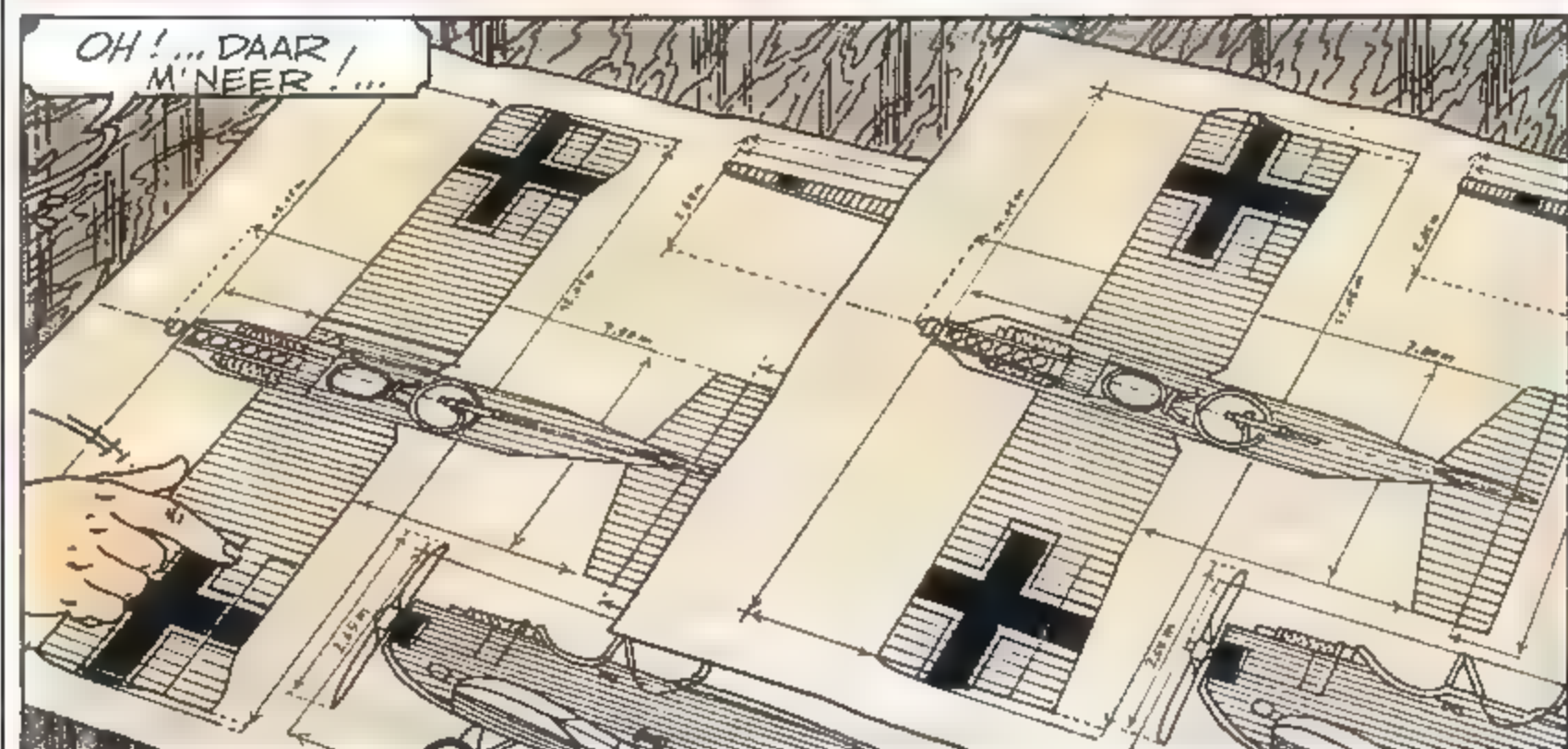
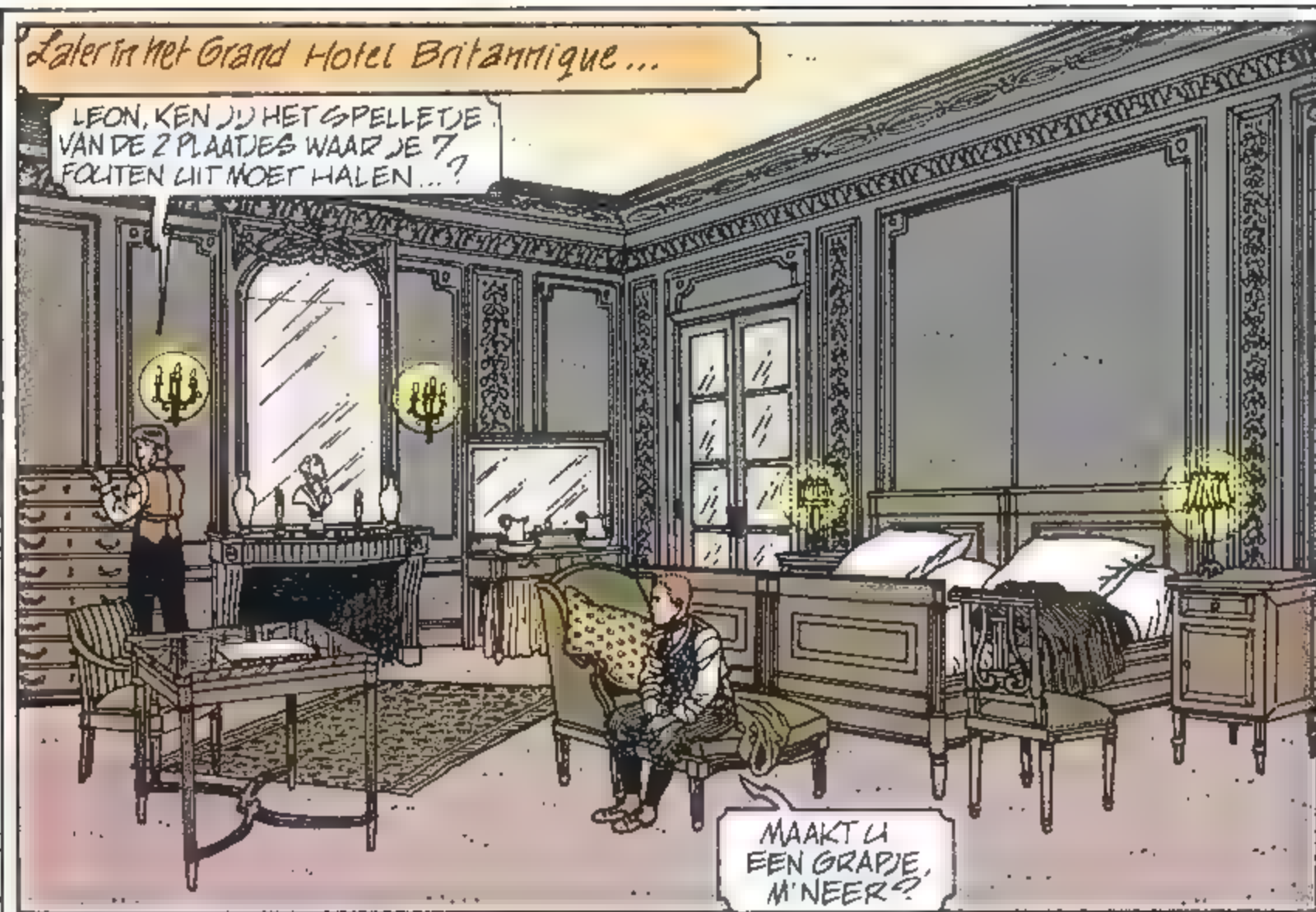

VICTOR SACKVILLE *HET KOMPLOT IN DE ARDENNE*

VICTOR SACKVILLE

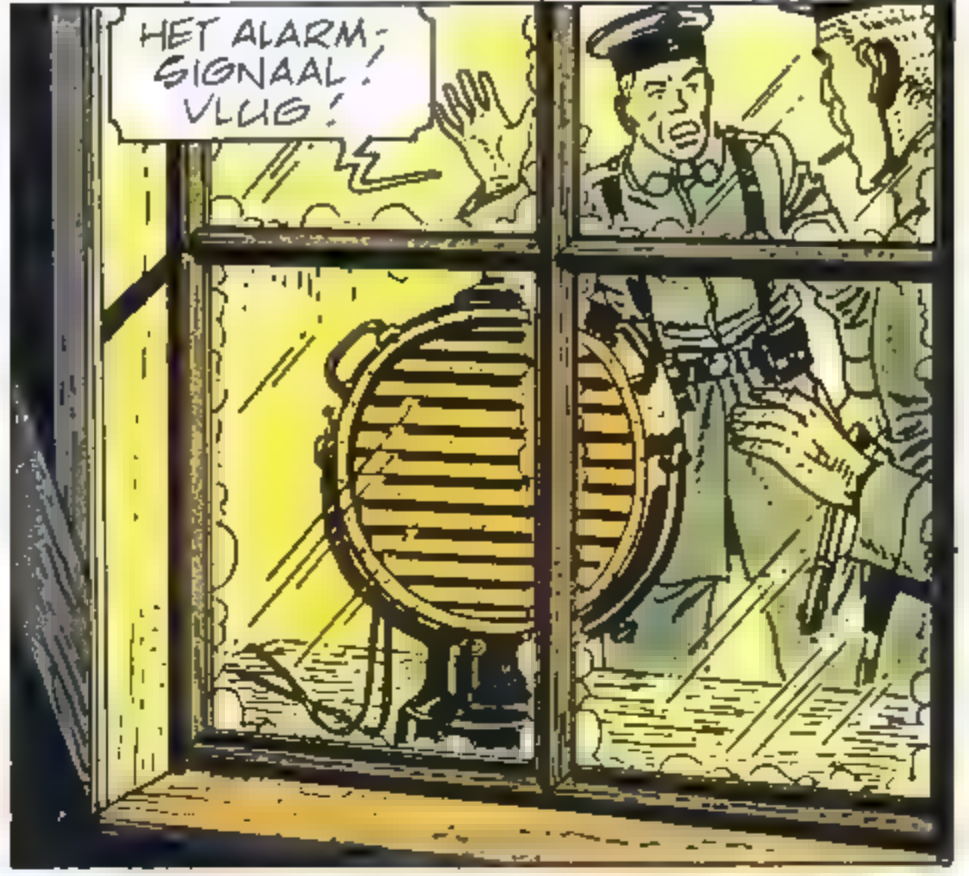
KOLONEL, IEMAND IS UW KANTOOR
BINNENGEDRONGEN! DE TEKE-
NINGEN ZIJN GE-
STOLEN!

WAT!!
WAAR WACHT JE OP
OM DE BUURT UIT
TE KAMMEN? HEB
JE ALARM GE-
SLAGEN?

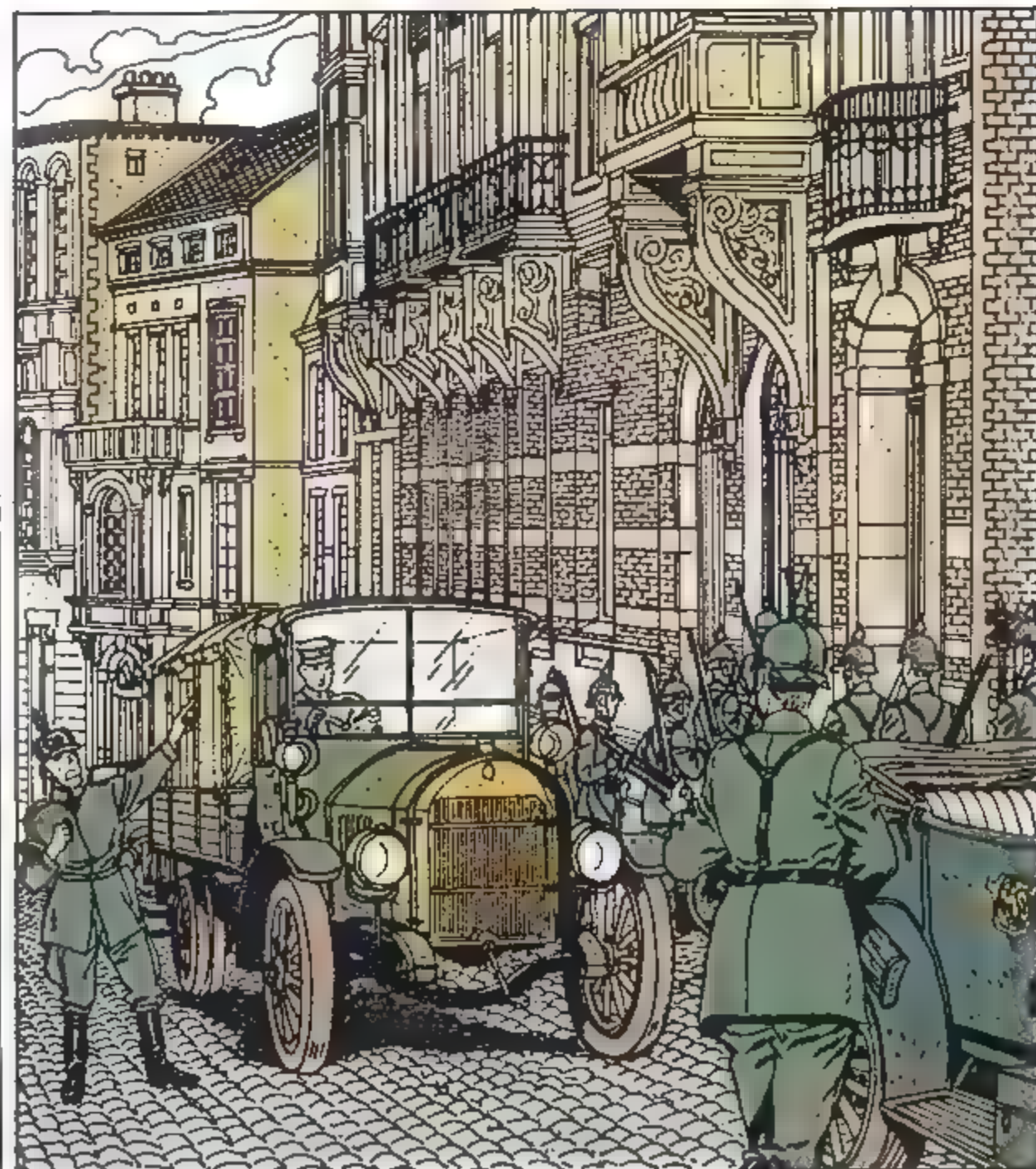
HET ALARM-
SIGNAAL!
VLUG!

ALARM! ALARM!

'S MORGENS...

LAAT ME MET RUST!
IK HEB NIETS GEDAAN!
IK ZAL ME BE-
KLAGEN BIJ UW
SUPERIEUREN!

Vervolg, sla twee blz. om.

kuifje Stripnieuwtjes

JAPAN IN DE STRIP

Er zijn maar weinig stripverhalen die zich in Japan afspelen. Misschien komt het doordat we lange tijd niet zoveel van Japan afwisten. Voor tekenaars was er maar weinig documentatie beschikbaar.

Japan vroeger

Als er al strips verschijnen die zich in Japan afspelen, dan kiezen de meeste tekenaars voor het verleden van dit land. Een kleurrijk verleden, waarover vroeger wilde verhalen de ronde deden. Nu weten we iets meer af van *samoerai*, *ronin* en machtige grondbezitters. Een van de eerste strips over een samurai was *Ugaki* van Robert Gigi, over de eerste pogingen de Japanners tot het christendom te bekeren. De strip verscheen begin jaren zeventig in Pep en later werd er een boek van gemaakt. Twee vervolgen hierop verschenen alleen in Frankrijk. De samoerai waren uitstekende vechters in dienst van een feodale heerser in het

antieke Japan. Ze waren volstrekt loyaal aan hun meester. Op het moment dat hij stierf, werden ze zwerwers: ronin. Het samoerai-thema is ook terug te vinden in *Kogaratsu*, een mooie serie in drie delen van Marc Michetz. Op het moment werkt Michetz met tekstschrijver Yann aan een nieuwe strip die zich gaat afspelen in drie verschillende periodes van de Japanse geschiedenis.

Een derde stripserie over de Japanse samoerai is *De wind der goden* van Philippe

Adamov. Hij probeert in deze serie een getrouw beeld

van het oude Japan te geven. Daarbij laat hij niet alleen de mooie dingen zien, maar ook veel wreedheden. Het mooiste deel uit deze serie is *De buik van de draak*, waarin we iets zien van de ideeën die Japanners over leven en dood hadden.

Onze eigen Jean Yves Delitte heeft ook al heel wat strips over het oude Japan op zijn naam staan, maar tot een vaste reeks is het tot nu toe niet gekomen. In het boek *Onna* zijn drie verhalen gebundeld over vrouwen die in de nabijheid van het Land van de Rijzende Zon geboren zijn.

Japan nu

Het eigentijdse Japan komt voor in *Ontvoering in Tokyo*, een deel uit de serie *De familie Kleester* van Edouard Aidans. Dit verhaal laat veel typisch Japanse cultuuruitingen zien, zoals het Sumo-worstelen en het Kabuki-theater.

Iets van de Japanse cultuur en hoe die langzaam verdwijnt, is ook terug te vinden in *De Jacopootjes in Japan*, een heel sfeervolle kinderstrip over een groepje circusartiesten dat in Japan op toernee is.

Ook het laatste *Blake en Mortimer*-verhaal *De drie formules van professor Sato* speelt zich af in Japan anno nu, een moderne staat met een rijk verleden waarvan nog heel veel terug te vinden is. Ook bijvoorbeeld in de Japanse strips, die wekelijks massaal gemaakt en gelezen worden, in stripalbums die soms zo dik als een telefoonboek zijn. Van die Japanse strips is in Europa nog maar nauwelijks iets bekend, laat staan gepubliceerd. Maar wie regelmatig een stripwinkel binnenloopt, zal er tegenwoordig zonder veel moeite Engelse vertalingen kunnen vinden van een paar van de beste Japanse strips, zoals *Kamui* en *The lone wolf and cub*.

De belangstelling voor Strips uit en over Japan wordt steeds groter. Ongetwijfeld zullen ook Michetz, Adamov, Delitte en Gigi binnenkort navolgers krijgen.

Kies maar uit

ALS JE NU EEN ABONNEMENT
NEEMT OP HET WEEKBLAD KUIFJE
MAG JE KIEZEN UIT:

2

Een "Rhétorique" ballpoint
VOOR WIE VAN KLASSE HOUDT

3

Een "Rhétorique" vulpen!

Vul de bon snel in en
kruis aan welk kado
je hebben wilt.
Kuifje zorgt voor de rest.

Bon of briefkaart opsturen
naar, "Weekblad Kuifje",

Voor België: Postbus 176
1060 BRUSSEL 31

Voor Nederland: Antwoordnr. 60.018
5100 VJ GILZE

Deze aanbieding is geldig
tot 31 december 1989

Ik neem een jaarabonnement (52 nrs) voor BF 1.990/f 130 op het Weekblad Kuifje en kies als welkomstgeschenk:

Naam: .....

Adres: ..... Nr: .....

Postcode: ..... Plaats: .....

Geboortedatum: .....

Betaling:

Voor België, door storting op rekening 210-0985103-23 van weekblad Kuifje Brussel,

Voor Nederland, wordt een acceptgirokaart toegestuurd.

Opletten: leesportefeuillelezers s.v.p. niet in dit blad knippen, maar de bon overnemen of briefkaartje sturen.

☐ een buro-setje

☐ een Rhétorique ballpoint

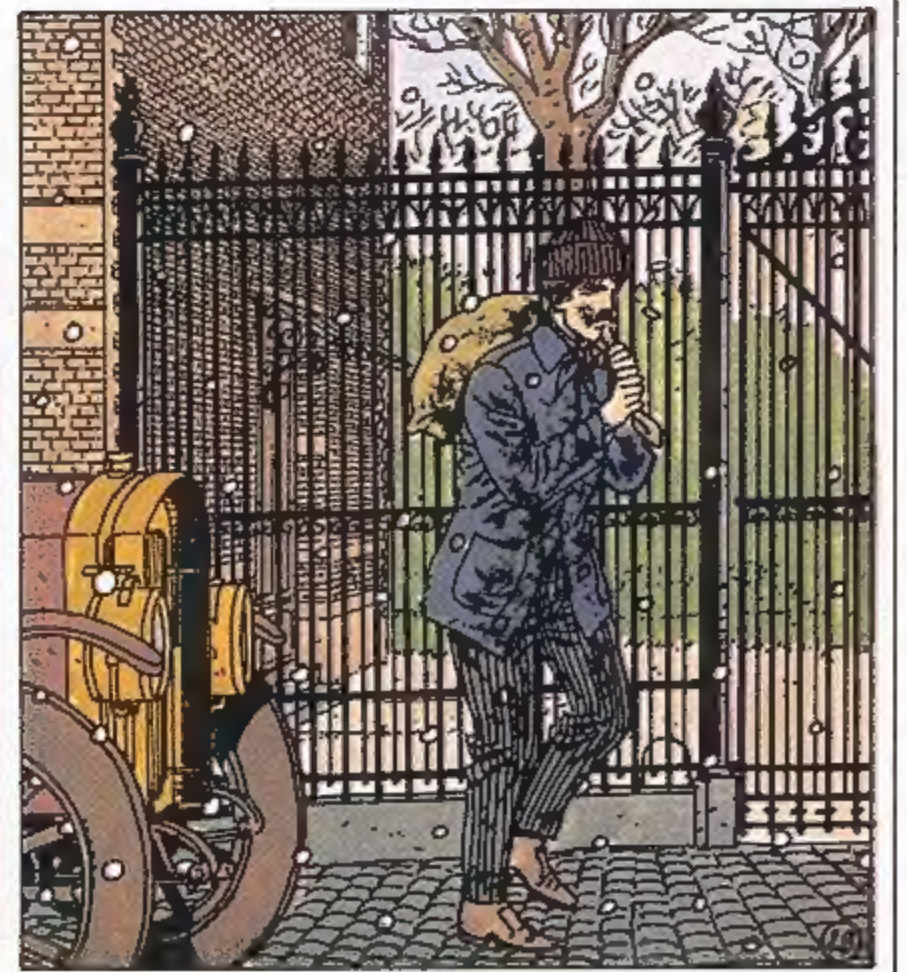
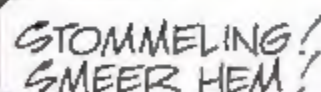
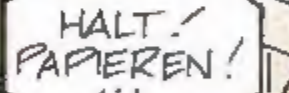
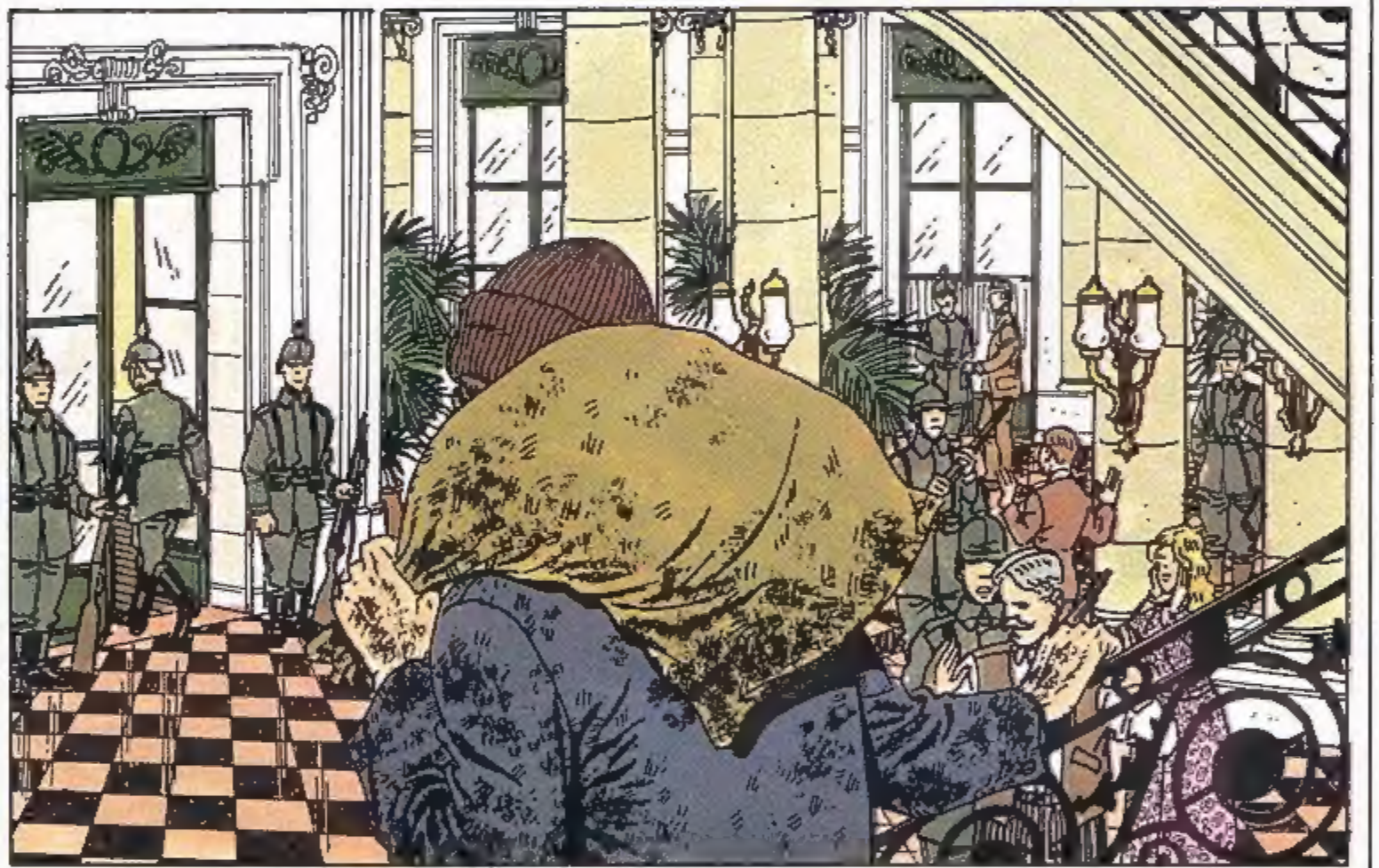
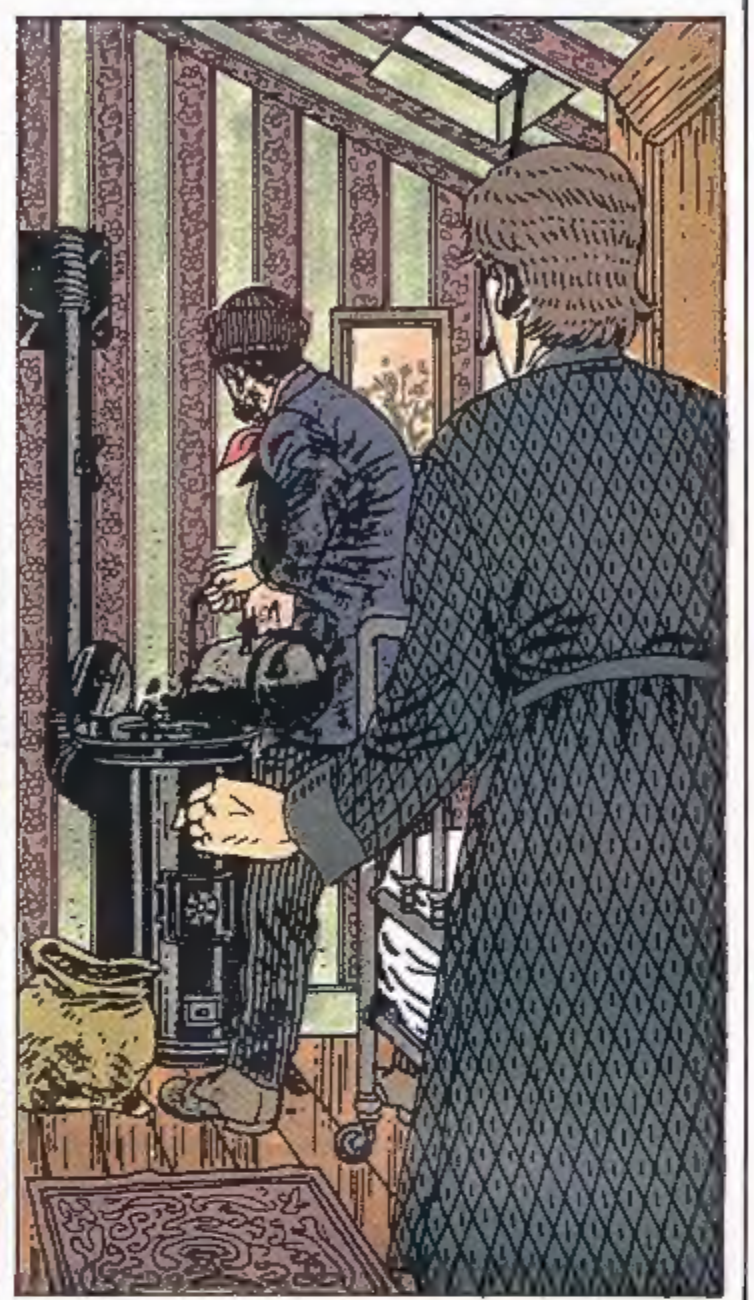
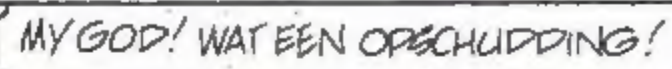
☐ een Rhétorique vulpen

* aankruisen wat je kiest

Prijswijzigingen voorbehouden.

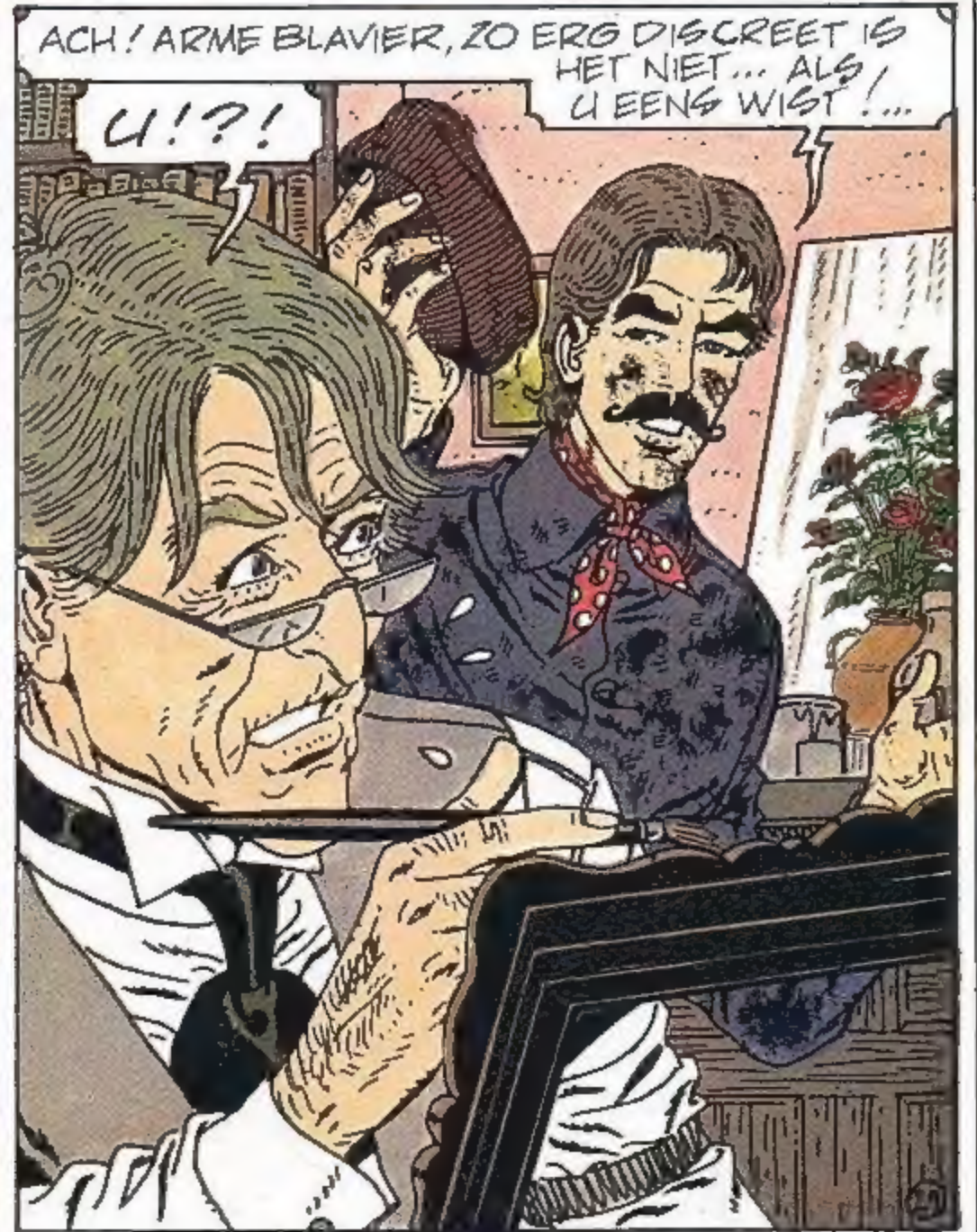
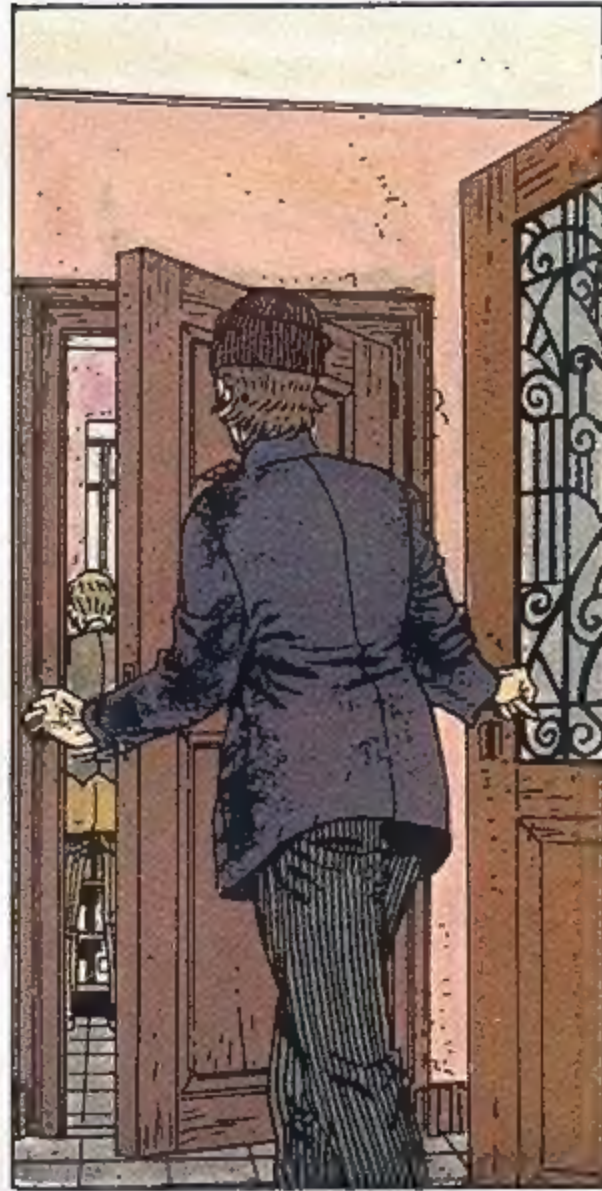

VERVOLG

PAS
VERSCHEENEN BIJ
DE LOMBARD
UITGAVEN!
DE SPIEGEL
VAN DE
SPINX

wordt vervolgd

BOLLIE EN BILLIE *BUITENBOORDMOTOR*

